

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2017/1938 RENDELETE

(2017. október 25.)

a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A földgáz (gáz) továbbra is az Unió energiaellátásának alapvető eleme. Az Unió a gáz jelentős részét harmadik országokból hozza be.
- (2) A gázellátás súlyos zavara valamennyi tagállamot, az Uniót és az Energiaközösség létrehozásáról szóló, 2005. október 25-én Athénban aláírt szerződés szerződő feleit is érintheti. Jelentős károkat okozhat az uniós gazdaságnak és súlyos társadalmi következményekkel is járhat, különösen a kiszolgáltatott felhasználói csoportok esetében.
- (3) E rendelet biztosítani kívánja, hogy minden szükséges intézkedésre sor kerüljön annak érdekében, hogy a folyamatos gázellátás biztosított legyen az Unió egész területén, különös tekintettel a védett felhasználóknak nehéz éghajlati viszonyok vagy gázellátási zavarok esetén nyújtott szolgáltatásra. Ezeket a célokat a leginkább költséghatékony intézkedések révén és a gázpiacok torzulása nélkül kell elérni.

⁽¹⁾ HL C 487., 2016.12.28., 70. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2017. szeptember 12-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2017. október 9-i határozata.

- (4) Az uniós jog, különösen a 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾, a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾, a 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾, a 714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾, a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ és a 994/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁶⁾ már eddig is igen pozitívan befolyásolták az Unión belüli gázellátás biztonságát, mind a felkészülés, mind a következmények enyhítése tekintetében. A tagállamok most már jobban fel vannak készülve egy esetleges gázellátási válságra annak köszönhetően, hogy kötelesek megelőzési cselekvési terveket és vészhelyzeti terveket létrehozni, és egyúttal védettebbek is, mert az infrastruktúra kapacitása és a gázellátás tekintetében több kötelezettségnek is meg kell felelniük. A 994/2010/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2014. októberi jelentésében a Bizottság ugyanakkor kiemelt néhány területet, amelyeken az említett rendelet továbbfejlesztése még jobban elősegíthetné az Unió gázellátásának biztonságát.
- (5) Az európai gázrendszer rövid távú ellenálló képességéről szóló, 2014. október 16-i közleményében a Bizottság elemezte az Oroszországból történő gázellátás esetleges részleges vagy teljes megszakadásának hatásait, és megállapította, hogy a kizárólag nemzeti megközelítések nem kellőképpen eredményesek az ellátás súlyos zavara esetén, mert a hatókörük – jellegüknél fogva – korlátozott. A stresszteszt megmutatta, hogy a tagállamok fokozottabb együttműködésére épülő megközelítés jelentősen csökkenthetné a beszerzések súlyos zavarainak hatását a legkiszolgáltatottabb tagállamokban.
- (6) Az energiabiztonság az energiaunióra vonatkozó stratégia egyik célkitűzése, amint ezt „A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiája” című, 2015. február 25-i bizottsági közlemény meghatározza, amely közlemény ezen túlmenően hangsúlyozta az energiahatékonyság elsődlegességének elvét és az uniós energiaügy területén meglévő jogi aktusok maradéktalan végrehajtásának szükségességét. A közlemény rámutatott arra, hogy az energiaunió az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 194. cikke szerinti szolidaritásra, és bizalomra épül, amelyek szükségesek a tagállamok közötti szolidaritás és bizalom megerősítéséhez, továbbá az e cél eléréséhez szükséges intézkedések bevezetéséhez. A Bizottság számára lehetővé kell tenni azt is, hogy a tagállamok által létrehozott megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek értékelésekor felhívja a tagállamok figyelmét az energiaunió céljaira.
- (7) A zökkenőmentesen működő belső gázpiac a legjobb biztosíték arra, hogy garantálni lehessen az Unió gázellátásának biztonságát és csökkenteni lehessen az ellátási zavarok káros hatásainak való tagállami kiszolgáltatottságot. Amikor egy tagállamban a gázellátás biztonsága veszélybe kerül, fennáll a kockázat, hogy az e tagállam által egyoldalúan kidolgozott intézkedések veszélyeztetik a belső gázpiac megfelelő működését, és hátrányosan befolyásolják más tagállamok felhasználóinak gázellátását. Annak érdekében, hogy a belső gázpiac a kínálat szűkülése esetén is működhessen, szükséges rendelkezni arról, hogy az ellátási válságokra adott válaszok mind a megelőző intézkedéseket, mind pedig a tényleges gázellátási zavarok esetén hozott intézkedéseket tekintve szolidárisak és összehangoltak legyenek.
- (8) Egy több belépési ponttal és kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúrával rendelkező, valóban összekapcsolt belső energiapiac csak úgy hozható létre, ha teljes mértékben összekapcsolják a gázhálózatokat, ha cseppfolyósított földgázt (LNG) elosztó központokat alakítanak ki az Unió déli és keleti régióiban, ha befejezik az észak-déli és a Déli Gázfolyosót, illetve ha továbbfejlesztik a hazai termelést. Ezért szükséges az összeköttetések és az ellátási források diverzifikálását célzó projektek gyorsított kialakítása, amint az már szerepel az energiabiztonsági stratégiában.
- (9) Mindaddig nem sikerült teljes mértékben kihasználni a regionális együttműködésen alapuló, hatékonyabb és kevésbé költséges intézkedésekben rejlő lehetőségeket. Ez nemcsak a vészhelyzetekben alkalmazott nemzeti enyhítő intézkedések, hanem az olyan nemzeti megelőzési intézkedések – például a nemzeti tárolási kapacitások vagy az LNG-vel kapcsolatos szakpolitikák – jobb összehangolására is vonatkozik, amelyek az Unió bizonyos régióiban fontos stratégiai szerepet játszanak.

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/72/EK irányelve (2009. július 13.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 55. o.).

(2) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

(3) Az Európai Parlament és a Tanács 713/2009/EK rendelete (2009. július 13.) az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (HL L 211., 2009.8.14., 1. o.).

(4) Az Európai Parlament és a Tanács 714/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 15. o.).

(5) Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

(6) Az Európai Parlament és a Tanács 994/2010/EU rendelete (2010. október 20.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 2004/67/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2010.11.12., 1. o.).

- (10) A szolidaritás szellemében e rendelet vezérelvének a hatóságokra és a földgázipari vállalkozásokra is kiterjedő regionális együttműködésnek kell lennie az azonosított kockázatok enyhítése és a koordinált intézkedésekből származó előnyök optimalizálása, valamint az uniós felhasználók szempontjából leginkább költséghatékony intézkedések végrehajtása érdekében. A regionális együttműködést fokozatosan ki kell egészíteni erősebb uniós szempontokkal, ami lehetővé teszi az összes rendelkezésre álló ellátási lehetőség és eszköz igénybevételét a teljes belső gázpiacon. A vészhelyzeti ellátási folyosók uniós szintű értékelését a regionális együttműködés részévé kell tenni.
- (11) Az ellátásbiztonság értékelése, valamint a megelőző és a következményeket enyhítő intézkedések létrehozása terén alkalmazott kockázatalapú megközelítés lehetővé teszi az erőfeszítések összehangolását, és jelentős haszonnal jár az intézkedések eredményessége és az erőforrások optimalizálása tekintetében. Ez különösen igaz azokra az intézkedésekre, amelyek a védett felhasználóknak nehéz körülmények között nyújtott ellátás folyamatosságának biztosítására, illetve az esetleges vészhelyzetek hatásainak enyhítésére irányulnak. Az egymással összefüggő kockázatok közösen, kockázati csoportokban történő értékelése – amely átfogóbb és pontosabb is egyben – biztosítja, hogy a tagállamok jobban fel legyenek készülve az esetleges válsághelyzetekre. Emellett az ellátásbiztonság terén alkalmazott összehangolt és előzetesen egyeztetett megközelítés következetes választ biztosít vészhelyzet esetén, és csökkenti a kizárólag nemzeti szintű intézkedések nyomán a szomszédos tagállamokban jelentkező esetleges negatív továbbgyűrűző hatások kockázatát.
- (12) A kockázatalapú megközelítés céljából a kockázati csoportokat az Unió gázellátásának biztonságát fenyegető főbb transznacionális kockázatok alapján kell meghatározni. E kockázatok azonosítására az európai gázrendszer rövid távú ellenálló képességéről szóló, 2014. október 16-i bizottsági közleményben, valamint a földgázpiaci szállítási-rendszer-üzemeltetők európai hálózata (ENTSOG) által létrehozott legfrissebb tízéves hálózatfejlesztési tervben foglalt értékelésben került sor. Ahhoz, hogy e rendelet alkalmazásában pontosabb és célzottabb értékelést lehessen végezni, a kockázati csoportokat a fő gázellátási források és útvonalak alapján kell összeállítani.
- (13) A közös és a nemzeti kockázatértékelésekhez való hozzájárulás céljából az ENTSOG-nak – a gázkoordinációs csoporttal (GCG) és a villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők európai hálózatával (ENTSO-E) egyeztetve – el kell végeznie a gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyvek egész Unióra kiterjedő szimulációját. Ezt a szimulációt legalább kétévenként meg kell ismételni. Az ENTSOG által létrehozott és az állandó szakértői csoportok alkotta Regionális Gáz-koordinációs Rendszernek a regionális együttműködés megerősítésének eszközeként, a gázáramlásokról adott tájékoztatással, valamint műszaki és üzemeltetési szaktudás nyújtásával részt kell vennie a szimulációk végrehajtásában. Az ENTSOG-nak megfelelő szintű átláthatóságot kell biztosítania, továbbá hozzáférést kell nyújtania a forgatókönyvei elkészítésekor használt modellezési feltételezésekhez.
- (14) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján aktualizálja a kockázati csoportok összetételét az Unió gázellátását fenyegető főbb transznacionális kockázatok alakulása és azoknak a tagállamokra gyakorolt hatása alapján, figyelembe véve az egész Unióra kiterjedő szimulációk eredményeit, valamint a GCG keretében folytatott megbeszéléseket.
- (15) A regionális együttműködés megvalósíthatósága érdekében a tagállamoknak minden kockázati csoporton belül meg kell állapodniuk egy együttműködési mechanizmusról. E mechanizmust kellő időben kell létrehozni, úgy, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a közös kockázatértékelésre, valamint olyan megfelelő és hatékony, határokon átnyúló, minden érintett tagállam jóváhagyását igénylő intézkedéseknek a megvitatására és elfogadására, amelyeket a Bizottsággal folytatott konzultációt követően be kell építeni a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek regionális fejezeteibe. A tagállamok szabadon megállapodhatnak az adott kockázati csoport számára legalkalmasabb együttműködési mechanizmusról. A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy támogató szerepet töltsön be a teljes folyamatban és megossa a regionális együttműködések kialakítására vonatkozó bevált gyakorlatokat, amilyen például a kockázati csoportokon belül rotációs alapon betöltött, a különböző dokumentumok előkészítésével foglalkozó koordinátor szerepköre vagy a célzott szervek létrehozása. Ha nem születik megállapodás az együttműködési mechanizmusról, a Bizottságnak megfelelő együttműködési mechanizmust kell javasolnia az adott kockázati csoport számára.
- (16) A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a közös kockázatértékelés elvégzésekor fel kell mérniük valamennyi olyan releváns kockázati tényezőt, amely azon főbb transznacionális kockázatok bekövetkeztéhez vezethet, amelyek tekintetében a kockázati csoportot létrehozták, ideértve azt is, ha zavar keletkezik a legnagyobb szállítótól érkező gázellátásban. Ezeket a kockázati tényezőket határokon átnyúló, az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai által jóváhagyott megfelelő intézkedésekkel kell kezelni. A határokon átnyúló intézkedéseket be kell építeni a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek regionális fejezeteibe. Emellett a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak átfogó nemzeti kockázatértékelést kell végezniük, és értékelniük kell az esetleges

természeti, műszaki, kereskedelmi, pénzügyi, társadalmi, politikai, piaci és egyéb releváns kockázatokat. Minden kockázatot a megelőzési cselekvési tervekben és a vészhelyzeti tervekben meghatározandó hatékony, arányos és megkülönböztetéstől mentes intézkedésekkel kell kezelni. A közös és a nemzeti kockázatértékelések eredményeit emellett fel kell használni az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁾ 6. cikke szerinti, valamennyi veszélyre vonatkozó kockázatértékelésekben is, és azokat teljes mértékben figyelembe kell venni a nemzeti kockázatértékelésekben.

- (17) A maximális felkészültség biztosítása – vagyis a gázellátási zavarok elkerülése, illetve bekövetkezésük esetén a hatások enyhítése – érdekében az adott kockázati csoport hatáskörrel rendelkező hatóságainak az érdekelt felekkel folytatott egyeztetést követően regionális fejezeteket tartalmazó megelőzési cselekvési terveket és vészhelyzeti terveket kell létrehozniuk. Az említett terveket akként kell kidolgozni, hogy azok a nemzeti kockázatokat a regionális együttműködés nyújtotta lehetőségeket teljesen kihasználva kezeljék. A terveknek műszaki vagy szervezési jellegűeknek kell lenniük, és céljuk az kell, hogy legyen, hogy segítsék megelőzni a vészhelyzetek kialakulását vagy fokozódását, illetve enyhítsék azok hatását. A terveknek figyelemmel kell lenniük a villamosenergia-rendszerek védelmére, továbbá összhangban kell lenniük az energiaunió stratégiai tervezési és jelentéstételi eszközeivel.
- (18) A megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek létrehozása és végrehajtása során a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak mindig szem előtt kell tartaniuk a gázrendszer regionális és nemzeti szintű biztonságos üzemeltetésének szempontját. A tervekben ismertetniük kell a hálózat üzemeltetését befolyásoló műszaki korlátokat, beleértve a vészhelyzet esetén a gázáramlás csökkentését indokoló esetleges műszaki és biztonsági okokat is.
- (19) A Bizottságnak a megelőzési cselekvési terveket és a vészhelyzeti terveket a GCG-ben kifejtett véleményekre kellő figyelemmel kell értékelnie, és javasolnia kell e tervek felülvizsgálatát, mindenekelőtt akkor, ha azok nem kezelik hatékonyan a kockázatértékelés során azonosított kockázatokat, ha torzítják a versenyt vagy akadályozzák a belső energiapiac működését, ha veszélyeztetik más tagállamok gázellátásának biztonságát, vagy ha nem felelnek meg az e rendeletben vagy más uniós jogszabályokban foglalt rendelkezéseknek. Az adott tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának figyelembe kell vennie a Bizottság ajánlásait. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság végső álláspontját követően a Bizottság arra a megállapításra jut, hogy a kérdéses intézkedés egy másik tagállam vagy az Unió gázellátásának biztonságát veszélyeztetné, a Bizottságnak folytatnia kell a párbeszédet az érintett tagállammal annak érdekében, hogy utóbbi módosítsa vagy visszavonja a szóban forgó intézkedést.
- (20) A megelőzési cselekvési terveket és a vészhelyzeti terveket rendszeresen naprakésszé kell tenni és nyilvánosságra kell hozni. Annak érdekében, hogy a vészhelyzeti tervek mindig naprakészek és hatékonyak legyenek, a tagállamoknak a naprakésszé tételük közötti időszakokban legalább egyszer tesztelniük kell a terveket a nagy és a közepes hatású forgatókönyvek és a válaszok valós idejű szimulációjával. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a tesztek eredményeit ismertetniük kell a GCG-vel.
- (21) A kockázatértékelés, valamint a tervek elkészítésének és a Bizottság általi értékelésének segítése érdekében szükség van olyan kötelező, hiánytalan sablonokra, amelyek kiterjednek a kockázatértékelésben vizsgálandó valamennyi kockázatra, továbbá a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek valamennyi elemére.
- (22) A tagállamok és a Bizottság közötti kommunikáció megkönnyítése érdekében a kockázatértékelésekről, a megelőzési cselekvési tervekről, a vészhelyzeti tervekről és az e rendelet által előírt valamennyi egyéb dokumentumról és információcseréről biztonságos és szabványosított elektronikus értesítési rendszeren keresztül kell bejelentést tenni.
- (23) Bizonyos felhasználók – köztük a háztartások és az alapvető szociális szolgáltatók – különösen kiszolgáltatottak, és védelemre lehet szükségük a gázellátási zavarok negatív hatásaival szemben. E védett felhasználók meghatározása nem lehet ellentétes az Unió szolidaritási mechanizmusával.
- (24) Helyénvaló szűkíteni a szolidaritási mechanizmus keretében védett felhasználók fogalm meghatározását. Erre a tagállamok azon kötelezettsége miatt van szükség, amely szerint rendkívüli körülmények esetén és az alapvető szükségletek kielégítése céljából szolidaritást kell nyújtaniuk. A szolidaritási alapon védett felhasználók fogalm meghatározását ezért a háztartásokra kell korlátozni, ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy konkrét feltételek mellett e felhasználók körébe bizonyos alapvető szociális szolgáltatók és távhőszolgáltatók is beletartozzanak. Ennélfogva a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy e keretek között az egészségügyi szolgáltatókat, a szociális alapellátást nyújtó szolgáltatókat, valamint a sürgősségi szolgáltatókat és a biztonsági szolgáltatókat is szolidaritási alapon védett felhasználóként kezeljék, ideértve azokat az eseteket is, amikor az említett szolgáltatásokat közgazgatási szervek nyújtják.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

- (25) A gázellátás biztonságáról saját hatáskörükön belül a földgázipari vállalkozásoknak, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknál keresztül a tagállamoknak, valamint a Bizottságnak közösen kell gondoskodniuk. Ez a feladatmegosztás igen szoros együttműködést tesz szükségessé a felek között. Ugyanakkor a gázt villamosenergia-termelésre vagy ipari célokra felhasználó fogyasztók is fontos szerepet játszhatnak a gázellátás biztonságának garantálásában azáltal, hogy a válsághelyzetre keresletoldali intézkedésekkel, például megszakítható szerződésekkel és másik energiahordozóra való átállással tudnak reagálni, ami azonnali hatást gyakorol a kereslet és a kínálat egyensúlyára. Egyes esetekben továbbá a gázt villamosenergia-termelésre felhasználó bizonyos felhasználók gázellátásának biztonsága szintén alapvetőnek tekinthető. Vészhelyzetben lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy bizonyos feltételek mellett előnyben részesítsék e felhasználók gázellátását, akár a védett felhasználók gázellátásával szemben is. Egy szolidaritást nyújtó tagállamban kivételes körülmények között a vészhelyzet megszüntét követően is előnyben részesíthető az említett felhasználók egy részének gázellátása a védett felhasználókkal szemben annak érdekében, hogy az adott tagállamban ne érje súlyos kár a villamosenergia- vagy a földgázrendszer működését. E konkrét intézkedés nem érintheti a 2005/89/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾.
- (26) A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az e rendeletben foglalt feladataik végrehajtása során szorosan együtt kell működniük a többi érintett nemzeti hatósággal, köztük különösen a nemzeti szabályozó hatóságokkal.
- (27) Az infrastrukturális előírásoknak egy minimális szintű infrastruktúra fenntartására kell kötelezniük a tagállamokat annak érdekében, hogy a gázinfrastruktúra legnagyobb elemének kiesése esetén a rendszerben kellő tartalék legyen. Mivel az „N – 1” képlet alapján végzett elemzés csupán kapacitásalapú megközelítés, az „N – 1” képlet segítségével kapott eredményeket ki kell egészíteni egy olyan részletes elemzéssel, amely a gázáramlásokat is számításba veszi.
- (28) A 994/2010/EU rendelet előírja, hogy a szállításrendszer-üzemeltetőknek minden határkeresztesző rendszerösszekötőn kétirányú szállítást lehetővé tevő állandó fizikai kapacitást kell kialakítaniuk, kivéve akkor, ha mentességet kaptak e kötelezettség alól. E rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a kétirányú szállítást lehetővé tevő állandó kapacitás lehetséges előnyei egy új rendszerösszekötők létesítésének tervezésekor mindig figyelembe vételre kerüljenek. A kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás ugyanakkor mind a szomszédos tagállam, mind a gázfogyós mentén fekvő többi ország gázzal való ellátására is felhasználható. A kétirányú szállítást lehetővé tevő állandó fizikai kapacitás kialakításának a gázellátás biztonsága szempontjából vett előnyeit szélesebb összefüggésben, a szolidaritás és a megerősített együttműködés szellemében kell mérlegelni. A kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitások kialakításával kapcsolatos döntések meghozatala során olyan átfogó költség-haszon elemzéseket kell végezni, amelyek az egész szállítási folyosót figyelembe veszik. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a közös kockázatértékelések eredményei alapján felül kell vizsgálniuk a 994/2010/EU rendelet alapján adott mentességeket. Átfogó célként a kétirányú kapacitások bővítését kell kitűzni, és a jövőbeli, határokon átnyúló projektekben a minimumra kell szorítani az egyirányú kapacitásokat.
- (29) Egy adott tagállamhoz kapcsolódó rendszerösszekötő ponton rendelkezésre álló kapacitás és a gázhálózatból kilépő kiadási pontokon rendelkezésre álló, gáztároló létesítménybe irányuló kapacitás között verseny alakulhat ki. Ennek következtében előfordulhat, hogy a gáztárolóba irányuló kiadási kapacitások folyamatos lekötöttsége csökkenti a rendszerösszekötő ponton kiosztandó, műszakilag rendelkezésre álló kapacitást. Annak érdekében, hogy vészhelyzetekben magasabb szintű energiabiztonságot lehessen biztosítani, e rendeletben egyértelmű elsőbbségi szabályokról kell rendelkezni. A rendszerösszekötő pontokon lekötött minden kapacitásnak elsőbbséget kell élveznie a kiadási pontokon rendelkezésre álló, gáztárolóba irányuló kapacitással szemben, hogy ezáltal a szállításrendszer-üzemeltető a rendszerösszekötő pontokhoz rendelhesse a maximális műszaki kapacitást, hogy ezáltal lehetővé tegye, hogy a vészhelyzetet kihirdető szomszédos tagállamba több gáz áramoljon. Ennek következtében előfordulhat, hogy a folyamatos kapacitáslekötés ellenére a gáztárolóba nem tud gáz belépni, vagy csak kisebb mennyiségben. Az ebből származó pénzügyi veszteség ellensúlyozása céljából e rendeletben méltányos ellentételezésről kell rendelkezni, amely az érintett rendszerhasználók körében közvetlenül és késedelem nélkül alkalmazandó. Az érintett szállításrendszer-üzemeltetőknek a vonatkozó jogi aktusokkal összhangban együtt kell működniük egymással ezen elsőbbségi szabály alkalmazása érdekében.
- (30) A 2008/114/EK tanácsi irányelv⁽²⁾ meghatároz egy olyan folyamatot, amelynek célja, hogy az Unión belül növelje az európai infrastruktúra – és ezen belül egyes gázinfrastruktúrák – kijelölt kritikus elemeinek biztonságát. E rendelet a 2008/114/EK irányelvvel együtt hozzájárul egy az Unió energiabiztonságával kapcsolatos átfogó megközelítés kialakításához.

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2005/89/EK irányelve (2006. január 18.) a villamosenergia-ellátás biztonságát és az infrastrukturális beruházások védelmét célzó intézkedésekről (HL L 33., 2006.2.4., 22. o.).

(2) A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

- (31) Ez a rendelet olyan, elegendő mértékben harmonizált ellátási előírásokat határoz meg, amelyek megoldást kínálnak legalább a 2009. januárhoz hasonló helyzetekre, amikor is zavar keletkezett az Oroszországból történő gázellátásban. Ezek az előírások figyelembe veszik a tagállamok közötti eltéréseket, valamint a 2009/73/EK irányelv 3. cikke szerinti közszolgáltatási kötelezettségeket és fogyasztóvédelmi intézkedéseket. Az ellátásbiztonsági előírásoknak – a szükséges jogbiztonság megteremtése érdekében – stabilnak és egyértelműen meghatározottnak kell lenniük, és nem róhatnak észszerűtlen és aránytalan terheket a földgázipari vállalkozásokra. Ezen túlmenően az uniós földgázipari vállalkozások számára egyenlő hozzáférést kell biztosítaniuk a nemzeti felhasználókhoz. A tagállamoknak olyan intézkedéseket kell hozniuk, amelyek lehetővé teszik annak hatékony és arányos módon történő biztosítását, hogy a földgázipari vállalkozások megfeleljenek ezeknek az előírásoknak, beleértve annak lehetőségét is, hogy bírságot szabjanak ki a földgázszállítókra, amennyiben ezt szükségesnek tartják.
- (32) A belső gázpiac megfelelő működésének különösen ellátási zavarok és válsághelyzetek esetén történő fenntartása érdekében pontosan meg kell határozni a földgázipari vállalkozások és a hatáskörrel rendelkező hatóságok feladatait és felelősségét. E feladatok és a felelősség meghatározása során biztosítani kell a háromszintű megközelítés tiszteletben tartását, amelynek értelmében először az érintett földgázipari vállalkozások és az ipar szereplői, másodsorban a tagállamok nemzeti vagy regionális szinten, harmadszor pedig az Unió lép be a folyamatba. E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy a földgázipari vállalkozások és a fogyasztók az ellátási zavarokra adott válaszukban, amíg csak lehetséges, a piaci alapú mechanizmusokra támaszkodjanak. Ugyanakkor rendelkeznie kell olyan mechanizmusokról is, amelyeket akkor lehet alkalmazni, amikor a piacok önmagukban már nem képesek a gázellátási zavart megfelelően kezelni.
- (33) Gázellátási zavar idején a piaci szereplők számára megfelelő lehetőséget kell biztosítani arra, hogy piaci alapú intézkedésekkel reagáljanak a kialakult helyzetre. Amennyiben a piaci alapú intézkedések kínálta lehetőségek kimerültek és nem bizonyultak elegendőnek, a tagállamoknak és a hatáskörrel rendelkező hatóságaiknak intézkedéseket kell hozniuk a gázellátási zavar hatásainak elhárítása vagy enyhítése érdekében.
- (34) Amennyiben a tagállamok nem piaci alapú intézkedéseket terveznek bevezetni, azok bevezetésekor mellékelniük kell a gazdasági hatások leírását is. Ez biztosítja, hogy a felhasználók hozzáférjenek a számukra szükséges információkhoz ezen intézkedések költségeiről, továbbá garantálja az intézkedések átláthatóságát, különösen a gázára való hatásukat illetően.
- (35) A Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie annak biztosítására, hogy az új, nem piaci alapú megelőző intézkedések ne veszélyeztessék más tagállamok vagy az Unió gázellátásának biztonságát. Mivel az ilyen intézkedések különösen hátrányosan befolyásolhatják a gázellátás biztonságát, célszerű, hogy csak a Bizottság általi jóváhagyásukat vagy egy bizottsági határozatnak megfelelően történt módosításukat követően léphessenek hatályba.
- (36) Az olyan keresletoldali intézkedések, mint a másik energiahordozóra való átállás vagy a nagy ipari felhasználóknak szállított gázmennyiségek gazdaságilag hatékony csökkentése, komoly szerepet játszhatnak a gázellátás biztonságának megvalósításában, amennyiben gázellátási zavar esetén gyorsan alkalmazhatók és jelentős keresletcsökkentés érhető el velük. További lépésekre van szükség a hatékony energiafelhasználás ösztönzése érdekében, különösen ott, ahol keresletoldali intézkedésekre van szükség. Figyelembe kell venni a javasolt kereslet- és kínálatoldali intézkedések környezeti hatását, és lehetőség szerint a környezetre a legkisebb hatást gyakorló intézkedéseket kell előnyben részesíteni. Ugyanakkor számításba kell venni a gázellátás biztonságával és a versenyképességgel kapcsolatos szempontokat is.
- (37) Biztosítani kell a vészhelyzet esetén meghozandó intézkedések kiszámíthatóságát, amely lehetővé teszi, hogy a piaci szereplők megfelelően tudjanak reagálni és felkészülni ezekre a körülményekre. Ezért főszabályként a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a vészhelyzeti tervükkel összhangban kell eljárniuk. Kellően indokolt esetben, kivételes körülmények között ugyanakkor lehetővé kell tenni számukra, hogy az említett tervektől eltérő intézkedéseket hozzanak. Az is fontos, hogy a vészhelyzetek kihirdetése átláthatóbbá és kiszámíthatóbbá váljon. A rendszeregyensúlyozási pozícióval (a gázszállítási rendszer átfogó állapota) – amelynek keretét a 312/2014/EU bizottsági rendelet⁽¹⁾ határozza meg – kapcsolatos információk fontos szerepet játszhatnak e tekintetben. Ezen információknak valós időben elérhetőnek kell lenniük a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, valamint a nemzeti szabályozó hatóságok számára is abban az esetben, ha ez utóbbiak nem azonosak a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal.
- (38) Amint azt a 2014. októberi stresszteszt bebizonyította, az Unió gázellátása biztonságának garantálásához szolidaritásra van szükség. Szolidaritás révén egy súlyos zavar esetén egyenletesebben oszlanak meg, illetve csökkenthetők annak hatásai. A szolidaritási mechanizmus azoknak a rendkívüli helyzeteknek a kezelésére hivatott, amelyekben egy adott tagállamban a szolidaritási alapon védett felhasználók ellátása alapvető szükséglet

⁽¹⁾ A Bizottság 312/2014/EU rendelete (2014. március 26.) a gázszállítási rendszer-üzemeltetők közötti rendszeregyensúlyozásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 91., 2014.3.27., 15. o.).

és szükségszerű prioritás. A szolidaritás garantálja a kiszolgáltatottabb helyzetben lévő tagállamokkal való együttműködést. Mindezzel együtt a szolidaritás csak végső esetben igénybe vehető intézkedés, amelyet kizárólag vészhelyzetben és szigorú feltételek mellett lehet alkalmazni. Ezért ha egy tagállam vészhelyzetet hirdet ki, a gázellátás biztonságának garantálása érdekében fokozatos és arányos megközelítést kell alkalmazni. A vészhelyzetet kihirdető tagállamnak először a vészhelyzeti tervében szereplő valamennyi vészhelyzeti intézkedést kell végrehajtania annak érdekében, hogy biztosítsa a szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázellátását. Ezzel egyidejűleg azoknak a tagállamoknak, amelyek szigorúbb ellátási előírásokat vezettek be, a földgázpiac likviditásának növelése céljából átmenetileg enyhíteniük kell ezeket az ellátási előírásokat a normál mértékűre, amennyiben a vészhelyzetet kihirdető tagállam jelzi, hogy határokon átnyúló intézkedésekre van szükség. Amennyiben e két intézkedéscsoport végrehajtása nyomán nem áll helyre a szükséges ellátás, a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamoknak – a vészhelyzetben lévő tagállam kérésére – szolidaritási intézkedéseket kell hozniuk, hogy biztosítsák a vészhelyzetben lévő tagállam szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázellátását. Az ilyen szolidaritási intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy a szolidaritást nyújtó tagállam területén a szolidaritási alapon védett felhasználók körébe nem tartozó fogyasztók gázellátását csökkentsék vagy megszakítsák, hogy felszabaduljon az a gázmennyiség, amellyel a gázellátás helyreállításáig a szükséges mértékben biztosítható a szolidaritást kérő tagállam szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázellátása. E rendelet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy előírja vagy lehetővé teszi egy adott tagállam számára, hogy egy másik tagállamban közhatalmi jogkört gyakoroljon.

- (39) A szolidaritási intézkedéseket utolsó lehetőségként abban az esetben is meg kell hozni, ha két tagállam egy harmadik országon keresztül van összeköttetésben egymással, kivéve, ha a harmadik országon keresztüli gázáramlás korlátozott, továbbá ha az intézkedésről az érintett tagállamok megállapodnak, és adott esetben a megállapodásba bevonják azt a harmadik országot, amelyen keresztül összeköttetésben vannak egymással.
- (40) Ha utolsó lehetőségként szolidaritási intézkedések meghozatalára kerül sor, a szolidaritást nyújtó tagállamban – amennyiben ez a szolidaritással kapcsolatos kötelezettségeinek való megfeleléshez szükséges, továbbá a megkülönböztető bánásmód elkerülése érdekében – a gázellátás csökkentését vagy megszakítását a szolidaritási alapon védett felhasználók körébe nem tartozó minden felhasználóra alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy ez utóbbi felhasználók közvetlenül részesülnek-e gázellátásban vagy szolidaritási alapon védett távhőszolgáltatótól fűtés formájában. Ugyanez érvényes azokra a felhasználókra, akik a szolidaritási mechanizmus keretében gázellátásban részesülő tagállamban nem tartoznak a szolidaritási alapon védett felhasználók körébe.
- (41) Ha utolsó lehetőségként szolidaritási intézkedések meghozatalára kerül sor, célszerű a szolidaritást nyújtó tagállam gázfogyasztását első lépésben önkéntes alapon csökkenteni, azaz olyan piaci alapú intézkedések révén, mint például az önkéntes keresletoldali intézkedések vagy a fordított árverések, ahol bizonyos felhasználók – például az ipari felhasználók – jelzik a szállítási rendszer-üzemeltetőknél vagy valamely más felelős hatóságnál, hogy melyik az az ár, amelynél csökkentenék vagy leállítanák gázfogyasztásukat. Amennyiben a piaci alapú intézkedések elégtelennek bizonyulnak a szükséges gázellátásban keletkezett hiány kezelésére, továbbá figyelemmel az utolsó lehetőségként alkalmazott szolidaritási intézkedés fontosságára, a szolidaritást nyújtó tagállam számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a szolidaritással kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítése érdekében második lépésben nem piaci alapú intézkedéseket alkalmazzon, ideértve azt is, hogy bizonyos felhasználói csoportok esetében korlátozza az ellátást.
- (42) Az utolsó lehetőségként alkalmazott szolidaritási intézkedéseket ellentételezés fejében kell nyújtani. A szolidaritásban részesülő tagállamnak haladéktalanul méltányos ellentételezést kell fizetnie a szolidaritást nyújtó tagállam számára a területére szállított gázért, valamint a szolidaritás nyújtása során felmerült valamennyi egyéb vonatkozó és észszerű költségért. Az utolsó lehetőségként alkalmazott szolidaritási intézkedések alkalmazását ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a szolidaritást kérő tagállam vállalja, hogy haladéktalanul méltányos ellentételezést fizet. Ez a rendelet nem harmonizálja a méltányos ellentételezés valamennyi aspektusát. A szükséges intézkedéseket az érintett tagállamoknak kell elfogadniuk, különös tekintettel azokra a műszaki, jogi és pénzügyi szabályokra, amelyek biztosítják a haladéktalan és méltányos ellentételezésre vonatkozó rendelkezések végrehajtását.
- (43) Az e rendeletben foglalt rendelkezések szerinti szolidaritási intézkedések meghozatalakor a tagállamok alkalmazzák az uniós jogot, így tiszteletben kell tartaniuk az uniós jog által biztosított alapvető jogokat. Az ilyen intézkedések következtésképpen azt a kötelezettséget róhatják egy tagállamra, hogy ellentételezést fizessen az intézkedései által érintettek számára. A tagállamoknak ezért gondoskodniuk kell arról, hogy olyan nemzeti ellentételezési szabályok legyenek hatályban, amelyek összhangban állnak az uniós joggal és különösen az alapvető jogokkal. Ezen túlmenően biztosítani kell, hogy végső soron a szolidaritásban részesülő tagállam viseljen minden, a szolidaritást nyújtó tagállam részéről az ellentételezés megfizetésére vonatkozó kötelezettség miatt felmerült észszerű költséget, valamint azon további észszerű költségeket, amelyek az ellentételezésnek az említett nemzeti ellentételezési szabályok szerinti megfizetése révén merültek fel.

- (44) mivel előfordulhat, hogy egy szolidaritást kérő tagállam számára egynél több tagállam nyújt szolidaritást, létre kell hozni egy tehermegosztási mechanizmust. E mechanizmus keretében a szolidaritást kérő tagállamnak – miután valamennyi érintett tagállammal konzultált – a különböző tagállamok ajánlatai közül azt az ajánlatot kell kiválasztania, amely a költségek, a szállítás sebessége, valamint a gázellátás megbízhatósága és diverzifikálása tekintetében a legelőnyösebb. A tagállamoknak ezeket az ajánlatokat – amennyiben és ameddig lehetséges – önkéntes keresletoldali intézkedések alapján kell megtenniük, mielőtt nem piaci alapú intézkedésekhez folyamodnának.
- (45) Ez a rendelet első ízben vezet be ilyen, a tagállamok közötti szolidaritási mechanizmust, így többek között tehermegosztási mechanizmust azzal a céllal, hogy enyhítse egy Unión belüli súlyos vészhelyzet hatásait. A Bizottságnak ezért a működéssel kapcsolatos jövőbeli tapasztalatokra tekintettel felül kell vizsgálnia a tehermegosztási mechanizmust és általánosságban a szolidaritási mechanizmust, és adott esetben javaslatokat kell tennie azok módosítására.
- (46) A tagállamoknak el kell fogadniuk a szolidaritási mechanizmusra vonatkozó rendelkezések végrehajtásához szükséges intézkedéseket, ideértve azt is, hogy az érintett tagállamok megállapodnak egymással a műszaki, jogi és pénzügyi szabályokról. A tagállamoknak a vészhelyzeti terveikben részletesen ismertetniük kell ezeket a megállapodásokat. A Bizottságnak jogilag nem kötelező erejű iránymutatásokat kell készítenie arra vonatkozóan, hogy melyek azok az alapvető elemek, amelyeket e megállapodásoknak tartalmazniuk kell.
- (47) Mindaddig, amíg egy adott tagállam a szolidaritási alapon védett felhasználói gázfogyasztását saját termeléséből képes fedezni és így nem kell szolidaritást kérnie, mentesülnie kell azon kötelezettség alól, hogy a szolidaritásban való részesülés céljából műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat kössön más tagállamokkal. Ez nem érintheti az érintett tagállam azon kötelezettségét, amelynek értelmében szolidaritást kell nyújtania más tagállamok számára.
- (48) Biztosítékokról kell rendelkezni arra az esetre vonatkozóan, ha a tagállamok által az e rendelet szolidaritási mechanizmusra vonatkozó rendelkezései alapján meghozandó intézkedésekkel kapcsolatban az Uniónak valamely – az EUMSZ 340. cikkének második bekezdése szerinti, jogellenes cselekményre vagy jogellenes magatartásra vonatkozó felelősségétől eltérő – felelősségénél fogva költségei merülnek fel. Ilyen esetekben helyénvaló, hogy a szolidaritásban részesülő tagállam megtérítse az Unió költségeit.
- (49) A szolidaritásnak szükség esetén az Unió és a tagállamok által nyújtott polgári védelmi segítség formájában is meg kell jelennie. E segítségnyújtás elősegítését és koordinálását az 1313/2013/EU határozattal létrehozott uniós polgári védelmi mechanizmusnak kell biztosítania, amely mechanizmus célja az Unió és a tagállamok közötti együttműködés megerősítése és a polgári védelem terén folyó tevékenység koordinálásának elősegítése a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzését, az azokra való felkészülést és az azokra való reagálást szolgáló rendszerek eredményességének javítása érdekében.
- (50) Ahhoz, hogy értékelni lehessen egy tagállam, az Unió valamely része vagy egésze gázellátásának biztonságát, elengedhetetlen a vonatkozó információkhoz való hozzáférés. Tekintettel arra, hogy ezek az adatok a gázellátás biztonságával kapcsolatos politikák kidolgozásának alapvető kiindulási adatait képezik, a tagállamoknak és a Bizottságnak rendszeres hozzáférésre van szükségük különösen a földgázipari vállalkozásoktól származó, a gázellátás fő paramétereire, így többek között az elérhető tárolt tartalékok pontos mennyiségére vonatkozó információkhoz. Indokolt esetekben – függetlenül attól, hogy vészhelyzetet hirdettek-e ki – további, az általános gázellátási helyzet értékeléséhez szükséges információkhoz is hozzáférést kell biztosítani. Ezek a további információk jellemzően a gázszállításokat érintő, nem az árra vonatkozó információk, mint például a minimális és a maximális gázmennyiségek, a leszállítási pontok vagy a gázszállítás felfüggesztésére vonatkozó feltételek.
- (51) Egy a tagállamoknak és a Bizottságnak a kulcsfontosságú gázellátási szerződésekre való hozzáférést szolgáló hatékony és célzott mechanizmus révén biztosítani kell azon releváns kockázatok átfogó értékelését, amelyek zavart eredményezhetnek a gázellátásban vagy válság esetén akadályozhatják a szükséges, következményeket enyhítő intézkedéseket. E mechanizmus keretében egyes kulcsfontosságú gázellátási szerződésekről – függetlenül a gáz eredetétől, legyen az akár az Unión belül vagy kívül – automatikusan értesíteni kell a leginkább érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságát. Az új szerződésekről vagy szerződésmódosításokról közvetlenül azok megkötését követően értesítést kell küldeni. Az átláthatóság és a megbízhatóság biztosítása érdekében a meglévő szerződésekről is értesítést kell küldeni. Az értesítési kötelezettségnek ki kell terjednie minden, a gázellátási szerződés teljesítése szempontjából releváns kereskedelmi megállapodásra is, ideértve azokat a megállapodásokat, amelyek az infrastruktúrára, a tárolásra, és a gázellátás biztonsága tekintetében fontos bármely más szempontra vonatkozhatnak.
- (52) A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a szerződésekről való automatikus értesítésére vonatkozó kötelezettségnek arányosnak kell lennie. Az igazgatás hatékonysága és átláthatósága szempontjából a helyes egyensúlyt az biztosítja, ha e kötelezettséget azon, egy szállító és egy vevő között létrejött szerződésekre alkalmazzák, amelyek a nemzeti piac éves gázfogyasztásának legalább 28 %-ával egyenértékű mennyiséget fednek le, ez a szabály egyben egyértelmű kötelezettségeket ró a piaci szereplőkre is. A hatáskörrel rendelkező hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy a szerződés garantálja-e a gázellátás biztonságát, és a vizsgálat eredményeit be kell nyújtania

a Bizottságnak. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kétségei merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy egy adott szerződés veszélyezteti-e egy tagállam vagy régió gázellátásának biztonságát, a szerződésről értesítenie kell a Bizottságot, akinek szintén meg kell vizsgálnia azt. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy más gázellátási szerződések nem relevánsak a gázellátás biztonsága szempontjából. Ennek megfelelően, ha a leginkább érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága vagy a Bizottság úgy véli, hogy az e rendelet szerinti automatikus értesítési kötelezettség hatálya alá nem tartozó valamely gázellátási szerződés – a sajátosságai, a kiszolgált felhasználói csoport vagy a gázellátás biztonságával kapcsolatos jelentősége miatt – veszélyeztetheti valamely tagállam, egy régió vagy az Unió gázellátásának biztonságát, a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy az adott szerződés rendelkezésre bocsátását kérje annak érdekében, hogy értékelje annak a gázellátás biztonságára gyakorolt hatását. A szerződés rendelkezésre bocsátását például abban az esetben lehet kérni, ha egy tagállamban az egy adott vevőnek vagy vevőknek nyújtott gázellátás szerkezete a piacok rendes működése mellett nem várható módon megváltozik, és ez kihat az Unió egyes részeinek vagy egészének gázellátására. E mechanizmus biztosítani fogja az ellátás biztonsága szempontjából releváns más kulcsfontosságú gázellátási szerződésekhez való hozzáférést. Az ilyen kérelmeket indokolni kell, figyelembe véve, hogy a lehető legnagyobb mértékben korlátozni kell az ezen intézkedés által támasztott adminisztratív terheket.

- (53) A Bizottság javasolhatja, hogy a tagállamok – a szerződésekből származó információk figyelembevétele céljából – módosítsák a kockázatértékeléseket, valamint a megelőzési cselekvési terveket és a vészhelyzeti terveket. E rendelet rendelkezései nem érintik a Bizottság azon jogát, hogy az EUMSZ 258. cikkének megfelelően kötelezettségzegési eljárást indítson, és kikényszerítse a versenyszabályok, köztük az állami támogatásra vonatkozó szabályok érvényesülését.
- (54) Az ennek keretében kapott szerződéseket vagy szerződéses információkat, ideértve ezeknek a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy a Bizottság általi értékelését is, bizalmasan kell kezelni, mindenekelőtt a bizalmas üzleti adatoknak, valamint az információcserét szolgáló rendszer megfelelő működésének és integritásának a védelme érdekében. A bizalmas kezelés a közbiztonság szempontjából is mérvadó lehet, tekintettel arra, hogy egy olyan alapvető áru, mint a gáz komoly jelentőséggel bír a tagállamok számára. Ezenfelül a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a Bizottság érdemi és átfogó értékelései is tartalmaznak majd a közbiztonsággal kapcsolatos információkat, üzleti információkat, vagy ezekre való hivatkozásokat. Ezért az értékelések bizalmas jellegéről is gondoskodni kell. Ugyanilyen fontos, hogy azokat a személyeket, akik e rendelet értelmében bizalmas információkat kapnak, szakmai titoktartási kötelezettség kösse. A Bizottság, a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a nemzeti szabályozó hatóságok, valamint az e rendelet értelmében bizalmas információkhoz jutó szervek és személyek kötelesek gondoskodni a kapott információk bizalmas kezeléséről.
- (55) A három válság szint – korai előrejelzés, riasztás és vészhelyzet – alapján arányos válságkezelési és információcsererendszert kell kialakítani. Amennyiben egy tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága kihirdeti a válság szintek egyikét, erről haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és azon tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait, amelyekkel az említett, hatáskörrel rendelkező hatóság tagállama közvetlen összeköttetésben van. Vészhelyzet kihirdetése esetén tájékoztatni kell az adott kockázati csoportba tartozó tagállamokat is. A Bizottságnak legalább két, vészhelyzetet kihirdető, hatáskörrel rendelkező hatóság kérésére regionális vagy uniós vészhelyzetet kell kihirdetnie. Az uniós vagy regionális vészhelyzet esetén való, megfelelő szintű információcseré és együttműködés biztosítása érdekében a Bizottságnak – a GCG-vel folytatott konzultációból származó releváns információk és a konzultáció eredményeinek maradéktalan figyelembevételével – össze kell hangolnia a hatáskörrel rendelkező hatóságok fellépését. Amennyiben a Bizottság a helyzet értékelését követően arra a megállapításra jut, hogy a kihirdetett vészhelyzet már nem indokolt, ki kell hirdetnie a regionális vagy uniós vészhelyzet feloldását.
- (56) A GCG-nek a Bizottság tanácsadójaként kell működnie, és uniós vészhelyzet esetén elő kell segítenie a gázellátásbiztonsági intézkedések koordinálását. Nyomon kell követnie az e rendelet értelmében hozott intézkedések megfelelőségét és helyénvalóságát is, beleértve a különböző kockázati csoportok által kidolgozott megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek következetességét is.
- (57) Egy gázválság túlerjedhet az Unió határain, és az Energiaközösség szerződő feleit is érintheti. Az Energiaközösségről szóló szerződés részes feleként az Uniónak elő kell mozdítania az említett szerződés arra irányuló módosítását, hogy megfelelő és szilárd szabályozási keret megteremtése révén integrált piac és egységes szabályozási környezet jöjjön létre. Annak érdekében, hogy addig is biztosított legyen az eredményes válságkezelés a tagállamok és a szerződő felek közötti határokon, a tagállamok és a szerződő felek felkérést kapnak arra, hogy szorosan működjenek együtt egymással egy esetleges gázválság megelőzése, az arra való felkészülés és annak kezelése során.
- (58) mivel a harmadik országokból történő gázellátás kulcsszerepet tölt be az Unió gázellátásának biztonságában, a Bizottságnak össze kell hangolnia a harmadik országokat érintő intézkedéseket, és törekednie kell arra, hogy a szállító és a tranzitországokkal megállapodások jöjjenek létre a válsághelyzetek kezeléséről és az Unióba irányuló gázszállítások stabilitásának biztosításáról. A Bizottságot fel kell jogosítani arra, hogy a tagállamokkal és

az érintett harmadik országokkal folytatott konzultációt követően munkacsoportot szervezzen az Unióba irányuló gázszállítások válsághelyzetben történő nyomon követésére, valamint arra, hogy közvetítő és támogató feladatokat lásson el azokban az esetekben, amikor harmadik országban felmerülő nehézségek miatt válság következik be. A Bizottságnak rendszeresen jelentést kell tennie a GCG-nek.

- (59) Amennyiben megbízható információk állnak rendelkezésre olyan, az Unión kívül fennálló helyzetről, amely fenyegeti egy vagy több tagállam gázellátásának biztonságát, és korai előrejelző mechanizmust indíthat el az Unió és a harmadik ország között, a Bizottságnak késedelem nélkül tájékoztatnia kell a GCG-t, az Uniónak pedig megfelelő intézkedések meghozatalával meg kell kísérelnie a helyzet enyhítését.
- (60) mivel e rendelet célját, nevezetesen az Unió gázellátása biztonságának megőrzését a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (61) Annak érdekében, hogy az Unió gyorsan tudjon reagálni a gázellátás biztonságát érintő változó körülményekre, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a kockázati csoportok összetételére, a kockázatértékelési sablonokra, valamint a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek sablonjaira vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ⁽¹⁾ foglalt elveknek megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (62) E rendelet nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az EUMSZ 194. cikke (2) bekezdésének megfelelően meghatározzák az energiaforrásaik kiaknázására vonatkozó feltételeket.
- (63) A 994/2010/EU rendeletet hatályon kívül kell helyezni. Ugyanakkor a jogbizonytalanság elkerülése érdekében az említett rendelet alapján kidolgozott megelőzési cselekvési terveknek és vészhelyzeti terveknek hatályban kell maradniuk mindaddig, amíg az e rendelet alapján kidolgozott új megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek első alkalommal elfogadásra nem kerülnek,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet olyan rendelkezéseket állapít meg, amelyek célja az Unió gázellátása biztonságának annak révén történő megőrzése, hogy egyrészt biztosítják a földgáz (gáz) belső piacának megfelelő és folyamatos működését, másrészt olyan rendkívüli intézkedések bevezetését teszik lehetővé, amelyek akkor alkalmazandók, ha a piac már nem képes a gáz iránti szükségletek kielégítésére, ideértve az utolsó lehetőségként alkalmazott szolidaritási intézkedéseket is, harmadrészt pedig mind a megelőző intézkedések, mind pedig az egyedi gázellátási zavarokra adott válaszok tekintetében egyértelműen meghatározzák és elhatárolják egymástól a földgázipari vállalkozások, a tagállamok és az Unió feladatait. E rendelet továbbá – a szolidaritás szellemében – átlátható mechanizmusokat állapít meg a nemzeti, a regionális és az uniós szinten jelentkező vészhelyzetekre való felkészülés és reagálás összehangolására vonatkozóan.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „biztonság”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 32. pontjában meghatározott biztonság;
2. „felhasználó”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 24. pontjában meghatározott felhasználó;
3. „háztartási felhasználó”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 25. pontjában meghatározott háztartási felhasználó;
4. „alapvető szociális szolgáltató”: az egészségügyi szolgáltató, a szociális alapellátást nyújtó szolgáltató, valamint a sürgősségi, a biztonsági, az oktatási és a közigazgatási szolgáltató;

⁽¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

5. „védett felhasználó”: a gázelosztó hálózathoz csatlakoztatott háztartási felhasználó, valamint ezenkívül e fogalom meghatározásba tartozhat – amennyiben az érintett tagállam úgy határoz – az alábbiak közül egy vagy több, feltéve, hogy az a), illetve b) pontban említett vállalkozások vagy szolgáltatók az adott tagállamban együttesen legfeljebb a teljes végső éves gázfogyasztás 20 %-át képviselik;
  - a) a kis- és középvállalkozás, amennyiben csatlakoztatva van a gázelosztó hálózathoz;
  - b) az alapvető szociális szolgáltató, amennyiben csatlakoztatva van a gázelosztó vagy -szállító hálózathoz;
  - c) a távhőszolgáltató létesítmény, amennyiben lakossági felhasználók, kis- és középvállalkozások vagy alapvető szociális szolgáltatók számára szolgáltató fűtést, és, feltéve, hogy nem tud a gáztól eltérő más tüzelőanyagra váltani;
6. „szolidaritási alapon védett felhasználó”: a gázelosztó hálózathoz csatlakoztatott háztartási felhasználó, és ezenkívül e fogalom meghatározásba beletartozhat az alábbiak közül az egyik vagy mindkettő:
  - a) az adott tagállamban védett felhasználónak minősülő távhőszolgáltató létesítmény, feltéve, hogy az háztartások vagy az oktatási és a közigazgatási szolgáltatóktól eltérő alapvető szociális szolgáltatók számára szolgáltató fűtést;
  - b) az adott tagállamban védett felhasználónak minősülő alapvető szociális szolgáltató az oktatási és a közigazgatási szolgáltatók kivételével;
7. „hatáskörrel rendelkező hatóság”: nemzeti kormányzati hatóság vagy nemzeti szabályozó hatóság, amely az adott tagállam által kijelölt hatóságként biztosítja az e rendeletben előírt intézkedések végrehajtását;
8. „nemzeti szabályozó hatóság”: a 2009/73/EK irányelv 39. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt nemzeti szabályozó hatóság;
9. „földgázipari vállalkozás”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott földgázipari vállalkozás;
10. „gázellátási szerződés”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 34. pontjában meghatározott gázellátási szerződés;
11. „szállítás”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 3. pontjában meghatározott szállítás;
12. „szállításrendszer-üzemeltető”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 4. pontjában meghatározott szállításrendszer-üzemeltető;
13. „elosztás”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 5. pontjában meghatározott elosztás;
14. „elosztórendszer-üzemeltető”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 6. pontjában meghatározott elosztórendszer-üzemeltető;
15. „rendszerösszekötő”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 17. pontjában meghatározott rendszerösszekötő;
16. „vészhelyzeti ellátási folyosók”: olyan uniós gázellátási útvonalak, amelyek segítik a tagállamokat a potenciális ellátási zavarok és az infrastruktúra működésében bekövetkező potenciális zavarok hatásainak fokozottabb enyhítésében;
17. „tárolókapacitás”: a 715/2009/EK rendelet 2. cikkének 28. pontjában meghatározott tárolókapacitás;
18. „műszaki kapacitás”: a 715/2009/EK rendelet 2. cikkének 18. pontjában meghatározott műszaki kapacitás;
19. „nem megszakítható kapacitás”: a 715/2009/EK rendelet 2. cikkének 16. pontjában meghatározott nem megszakítható kapacitás;
20. „megszakítható kapacitás”: a 715/2009/EK rendelet 2. cikkének 13. pontjában meghatározott megszakítható kapacitás;
21. „LNG-létesítménybeli kapacitás”: a 715/2009/EK rendelet 2. cikkének 24. pontjában meghatározott LNG-létesítménybeli kapacitás;
22. „LNG-létesítmény”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 11. pontjában meghatározott LNG-létesítmény;
23. „földgáztároló”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 9. pontjában meghatározott földgáztároló;
24. „rendszer”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 13. pontjában meghatározott rendszer;

25. „rendszerhasználó”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 23. pontjában meghatározott rendszerhasználó;
26. „kiegészítő szolgáltatások”: a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 14. pontjában meghatározott kiegészítő szolgáltatások.

3. cikk

Felelősség a gázellátás biztonságáért

(1) A gázellátás biztonságának biztosításával kapcsolatos felelősség – saját tevékenységi körükön és hatáskörükön belül – a földgázipari vállalkozások, – különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságokon keresztül – a tagállamok, valamint a Bizottság között oszlik meg.

(2) Minden tagállam kijelöl egy hatáskörrel rendelkező hatóságot. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak e rendelet végrehajtása során együtt kell működniük egymással. A tagállamok lehetővé tehetik, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság az e rendeletben meghatározott feladatait részben más szervekre ruházza. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóságok a 11. cikk (1) bekezdésében említett válság szintek bármelyike kihirdetésének feladatát átruházzák, az említett feladatot kizárólag hatóságra, szállítási rendszer-üzemeltetőre vagy elosztó rendszer-üzemeltetőre ruházhatják. Az átruházott feladatokat a hatáskörrel rendelkező hatóság felügyelete mellett kell elvégezni, és azokat ismertetni kell a megelőzési cselekvési tervben és a vészhelyzeti tervben.

(3) Minden tagállam késedelem nélkül értesíti a Bizottságot a hatáskörrel rendelkező hatósága nevééről, valamint minden ezzel kapcsolatos változásról, és nyilvánosságra hozza ezeket az információkat.

(4) Az e rendeletben előírt intézkedések végrehajtása során a hatáskörrel rendelkező hatóságnak oly módon kell meghatároznia az érintett szereplők feladatait és felelősségét, hogy háromszintű megközelítést biztosítson, amelynek értelmében elsőként az érintett földgázipari vállalkozások és – adott esetben – villamosenergia-ipari vállalkozások, valamint az ágazat szereplői, másodsorban a tagállamok nemzeti vagy regionális szinten, harmadrészt pedig az Unió lép be a folyamatba.

(5) A Bizottság e rendelet alapján regionális és uniós szinten összehangolja a hatáskörrel rendelkező hatóságok intézkedéseit, többek között a GCG-n vagy – különösen a 12. cikk (1) bekezdése szerinti regionális vagy uniós vészhelyzet esetén – a 12. cikk (4) bekezdésében említett válságkezelő csoporton keresztül.

(6) A szállítási rendszer-üzemeltetők regionális vagy uniós vészhelyzet esetén együttműködnek és információt cserélnek az ENTSOG által létrehozott Regionális Gáz-koordinációs Rendszeren keresztül. Az ENTSOG erről tájékoztatja a Bizottságot és az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait.

(7) A 7. cikk (2) bekezdésével összhangban azonosítani kell az Unió gázellátásának biztonságát érintő főbb transznacionális kockázatokat, és ennek alapján kockázati csoportokat kell létrehozni. E kockázati csoportok szolgálnak alapul a megerősített regionális együttműködéshez, amelynek célja, hogy fokozni lehessen a gázellátás biztonságát, továbbá lehetővé teszik, hogy az összes érintett tagállam megfelelő és hatékony határokon átnyúló intézkedésekről állapotodhasson meg az egyes kockázati csoportokon belül, illetve azokon kívül is a vészhelyzeti ellátási folyosók mentén.

E kockázati csoportok felsorolását és összetételét az I. melléklet tartalmazza. A kockázati csoportok összetétele nem akadályozza bármilyen más formájú, az ellátás biztonságát szolgáló regionális együttműködés folytatását.

(8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben meghatározott kockázati csoportok összetételének az említett melléklet módosításával történő naprakésszé tétele érdekében, amelynek tükröznie kell az Unió gázellátásának biztonságát érintő főbb transznacionális kockázatok alakulását és annak a tagállamokra gyakorolt hatását, figyelembe véve a gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró foratókönyvek egész Unióra kiterjedő, az ENTSOG által a 7. cikk (1) bekezdése szerint végrehajtott szimulációjának az eredményeit. A naprakésszé tétel megkezdése előtt a Bizottság a 4. cikk (4) bekezdésében meghatározott keretek között konzultál a GCG-vel a tervezett naprakésszé tételről.

4. cikk

Gázkoordinációs csoport

(1) A gázellátás biztonságát érintő intézkedések összehangolásának megkönnyítésére létrejön a gázkoordinációs csoport (GCG). A GCG-nek a tagállamok, különösen azok hatáskörrel rendelkező hatóságai, valamint az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: Ügynökség) és az ENTSOG képviselőiből, valamint az érintett ágazatok és felhasználók képviselői szerveinek képviselőiből kell állnia. A Bizottság a tagállamokkal folytatott konzultációt követően dönt a GCG összetételéről, és biztosítja, hogy az teljes mértékben reprezentatív legyen. A GCG-ben a Bizottság látja el az elnökséget. A GCG elfogadja saját eljárási szabályzatát.

(2) A GCG-vel konzultálni kell különösen a következő kérdésekben, és a GCG a Bizottságot különösen a következő kérdésekben segíti:

- a) a gázellátás biztonsága mindenkor és különösen vészhelyzet idején;
- b) a gázellátás biztonsága szempontjából nemzeti, regionális és uniós szinten releváns minden információ;

- c) a bevált gyakorlatok és a lehetséges iránymutatások minden érintett fél számára;
  - d) a gázellátás biztonságának szintje, referenciaértékek és értékelési módszerek;
  - e) nemzeti, regionális és uniós szintű forgatókönyvek, valamint a készségi szintek tesztelése;
  - f) a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek értékelése, a különböző tervek koherenciája és az azokban előírt intézkedések végrehajtása;
  - g) az uniós vészhelyzetek kezelését célzó intézkedések koordinálása az Energiaközösségről szóló szerződés szerződő feleivel és más harmadik országokkal;
  - h) a leginkább érintett tagállamok által igényelt segítségnyújtás.
- (3) A Bizottság rendszeresen összehívja a GCG-t, és a bizalmas üzleti adatok titkosságának tiszteletben tartása mellett megosztja vele a hatáskörrel rendelkező hatóságoktól kapott információkat.

(4) A Bizottság a GCG-t a tagállamok és különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságok képviselőire korlátozott formációban is összehívhatja. A Bizottság a GCG-t ebben a korlátozott formációban akkor hívja össze, ha a tagállamok és különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságok egy vagy több képviselője ezt kéri. Ilyen esetekben a 16. cikk (2) bekezdése nem alkalmazandó.

5. cikk

Infrastrukturális előírások

(1) Minden tagállamnak, illetve ha egy tagállam úgy rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóságának biztosítania kell az ahhoz szükséges intézkedések megtételét, hogy a gázinfrastruktúra legnagyobb elemének kiesése esetén a fennmaradó infrastruktúrának a II. melléklet 2. pontjában szereplő $N - 1$ képlet szerint meghatározott műszaki kapacitása képes legyen – e cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül – a számítási terület teljes gázkeresletét kielégíteni egy olyan napon, amelyet kivételesen nagy, a statisztikai valószínűség szerint húszévenként egyszer előforduló gázkereslet jellemez. Ezt a gázfogyasztási tendenciákra tekintettel kell megtenni, és figyelembe kell venni az energiahatékonysági intézkedések hosszú távú hatásait és a meglévő infrastruktúra kihasználtsági fokát.

Az e bekezdés első albekezdésében foglalt kötelezettség nem érinti a szállítási rendszer-üzemeltetők azon felelősségét, hogy a kapcsolódó beruházásokat végrehajtsák, sem a szállítási rendszer-üzemeltetőknek a 715/2009/EK rendeletben és a 2009/73/EK irányelvben meghatározott kötelezettségeit.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett azon kötelezettség, amely szerint biztosítani kell, hogy a fennmaradó infrastruktúra rendelkezzen a teljes gázkereslet kielégítéséhez szükséges műszaki kapacitással, akkor is teljesítettnek tekintendő, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság a megelőzési cselekvési tervben bemutatja, hogy a gázellátási zavar megfelelő piaci alapú keresletoldali intézkedésekkel kellő mértékben és időben ellensúlyozható. Erre a célra az $N - 1$ képletet a II. melléklet 4. pontjában meghatározottak szerint kell kiszámítani.

(3) A szomszédos tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai – a 7. cikkben említett kockázatértékelésekkel összhangban – adott esetben megállapodhatnak abban, hogy az e cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettséget közösen teljesítik. Ebben az esetben a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a kockázatértékelésben ismertetniük kell az $N - 1$ képlet kiszámítását, és a megelőzési cselekvési tervük regionális fejezetében el kell magyarázniuk, hogy megállapodásuk segítségével miként teljesítik ezt a kötelezettséget. A II. melléklet 5. pontja alkalmazandó.

(4) A szállítási rendszer-üzemeltetőknek a tagállamok közötti összes összeköttetésen kétirányú gázszállítást lehetővé tevő állandó fizikai kapacitást (a továbbiakban: kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás) kell kialakítaniuk, az alábbi esetek kivételével:

- a) a termelő létesítményekhez, az LNG-létesítményekhez és az elosztó hálózatokhoz csatlakozó összekötők esetében; vagy
- b) ha e kötelezettség alól – részletes értékelést, valamint más tagállamokkal és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően – mentességet kaptak a III. melléklettel összhangban.

Az összeköttetésen kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitások kialakítására vagy bővítésére, valamint az ezzel kapcsolatos kötelezettség alóli mentesség igénylésére vagy meghosszabbítására irányuló eljárásokat a III. melléklet szabályozza. A Bizottság a mentességek listáját nyilvánosságra hozza és naprakészen tartja.

(5) A kétirányú gázszállítást lehetővé tévő kapacitás kialakítására vagy bővítésére irányuló javaslatnak és a mentesség megadására vagy meghosszabbítására vonatkozó kérelemnek a 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 11. cikke szerinti módszertan alapján elkészített költség-haszon elemzést kell tartalmaznia, és a következő elemeken kell alapulnia:

- a) a piaci kereslet felmérése;
- b) a keresletre és kínálatra vonatkozó előrejelzések;
- c) a meglévő infrastruktúrára gyakorolt lehetséges gazdasági hatás;
- d) megvalósíthatósági tanulmány;
- e) a kétirányú gázszállítást lehetővé tévő kapacitás költségei – beleértve a szállítási rendszer emiatt szükségessé váló megerősítését –; és
- f) a gázellátás biztonságát érintő előnyök, figyelembe véve azt, hogy a kétirányú gázszállítást lehetővé tévő kapacitás hogyan járulhat hozzá az ebben a cikkben meghatározott infrastrukturális előírások betartásához.

(6) Amikor a 715/2009/EK rendelet 13. cikkének és a 2009/73/EK irányelv 41. cikke (8) bekezdésének megfelelően átlátható kritériumok alapján részletesen megállapítják vagy jóváhagyják a díjakat vagy az ezekre vonatkozó módszereket, a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük az e cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség teljesítésének tényleges költségeit és – ösztönzési célból – a kétirányú szállítást lehetővé tévő kapacitás kialakításának költségigényét.

(7) Amennyiben a kétirányú szállítást lehetővé tévő kapacitás kialakítására vagy bővítésére irányuló beruházást a piac nem teszi szükségessé, azonban a gázellátás biztonsága céljából azt szükségesnek ítélik, és abban az esetben, ha ennek a beruházásnak több tagállamban, vagy egy tagállamban egy másik tagállam javára jelentkeznék költségei, az érintett tagállamok nemzeti szabályozó hatóságainak – még azelőtt, hogy a beruházásokról döntenének – koordinált módon határozniuk kell a költségek elosztásáról. A költségek elosztásával kapcsolatban figyelembe kell venni a 347/2013/EU rendelet 12. cikkének (4) bekezdésében leírt elveket és az abban foglalt elemeket, valamint különösen azt, hogy a gázellátás biztonságának fokozása tekintetében az érintett tagállamok milyen arányban részesülnek az infrastruktúra-fejlesztő beruházások hasznából, valamint hogy milyen beruházások valósultak már meg az érintett infrastruktúra vonatkozásában. A költségek elosztása során nem torzulhat indokolatlanul a verseny és a belső piac hatékony működése, és el kell kerülni a piacra gyakorolt indokolatlan torzító hatást.

(8) A hatáskörrel rendelkező hatóságnak biztosítania kell, hogy – a jól összekapcsolt hálózat létrehozásához való hozzájárulásával, adott esetben ideértve a piaci igényekkel és az azonosított kockázatokkal összhangban meghatározott elegendő számú határkeresztelő betáplálási és kiadási pontot is – minden új szállítási infrastruktúra javítsa a gázellátás biztonságát.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a kockázatértékelésben meg kell állapítania, hogy – a gáz- és villamosenergia-rendszereket integrált szempontból tekintve – léteznek-e belső szűk keresztmetszetek, és hogy a nemzeti beérkező kapacitás és a nemzeti infrastruktúra – ezen belül különösen a szállítóhálózatok – képesek-e a nemzeti és a határkeresztelő gázforgalmat a nemzeti szintű gázinfrastruktúra legnagyobb elemének és a kockázatértékelésben megállapított kockázati csoport szempontjából közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb elemének kiesése esetén követendő forgatókönyvhöz igazítani.

(9) Az e cikk (1) bekezdése alóli kivételként, és az e bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése esetén Luxemburg, Szlovénia és Svédország nem köteles teljesíteni az említett bekezdésben foglalt kötelezettséget, de köteles erre törekedni, továbbá a 6. cikknek megfelelően köteles biztosítani a gázellátást a védett felhasználók részére.

A kivétel akkor alkalmazható Luxemburg esetében, ha:

- a) legalább két rendszerösszekötővel rendelkezik más tagállamokkal;
- b) legalább két különböző gázellátási forrása van; és
- c) saját területén nincsenek gáztároló létesítményei.

A kivétel akkor alkalmazható Szlovénia esetében, ha:

- a) legalább két rendszerösszekötővel rendelkezik más tagállamokkal;
- b) legalább két különböző gázellátási forrása van; és
- c) saját területén nincsenek gáztároló létesítményei vagy LNG-létesítményei.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (2013. április 17.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

A kivétel akkor alkalmazható Svédország esetében, ha:

- a) területén keresztül nem valósul meg gázszállítás másik tagállamba;
- b) éves bruttó nemzeti gázfogyasztása kevesebb mint 2 millió tonna kőolaj-egyenérték; és
- c) teljes primerenergia-fogyasztásának kevesebb mint 5 %-a származik gázból.

Luxemburg, Szlovénia és Svédország az e bekezdésben meghatározott feltételeket érintő bármilyen változásról tájékoztatja a Bizottságot. Az e bekezdésben megállapított kivétel nem alkalmazható attól kezdve, hogy az említett feltételek valamelyike nem teljesül.

A 7. cikk (3) bekezdésével összhangban végzett nemzeti kockázatértékelés részeként Luxemburg, Szlovénia és Svédország ismerteti az e bekezdésben meghatározott egyes feltételekkel kapcsolatos helyzetet, valamint azt, hogy az e cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettségnek való megfelelésnek milyen kilátásai vannak, figyelembe véve az infrastrukturális előírásnak való megfelelés gazdasági hatását, a földgázpiac fejlődését és a földgáz-infrastruktúrával kapcsolatos projekteket a kockázati csoportban. A nemzeti kockázatértékelésben foglalt információ alapján, és amennyiben a vonatkozó, e bekezdésben meghatározott feltételek még mindig teljesülnek, a Bizottság határozhat úgy, hogy a kivétel további négy éven keresztül alkalmazható marad. Kedvező határozat esetén az ezen albekezdésben meghatározott eljárást négy év után meg kell ismételni.

6. cikk

Gázellátási előírások

(1) A hatáskörrel rendelkező hatóságnak köteleznie kell az általa azonosított földgázipari vállalkozásokat arra, hogy a következő esetek mindegyike tekintetében intézkedéseket hozzanak a tagállam védett felhasználóinak gázellátása érdekében:

- a) ha egy hétnapos csúcsidőszakban olyan rendkívüli hőmérséklet tapasztalható, amely a statisztikai valószínűség szerint húszévenként egyszer fordul elő;
- b) ha egy 30 napos időszakban olyan kivételesen nagy gázkereslet tapasztalható, amely a statisztikai valószínűség szerint húszévenként egyszer fordul elő;
- c) a gázinfrastruktúra legnagyobb elemében átlagos téli körülmények között bekövetkező üzemzavar esetén, 30 napos időszakra.

Minden tagállam 2018. február 2-ig értesíti a Bizottságot a védett felhasználó fogalmának általa alkalmazott meghatározásáról, a védett felhasználók éves gázfogyasztásának mennyiségeiről és arról, hogy az említett fogyasztási mennyiségek az adott tagállam teljes éves végső gázfogyasztásának hány százalékát képviselik. Ha egy tagállam a 2. cikk 5. pontja a) vagy b) alpontjában meghatározott csoportokat a védett felhasználók közé sorolja, meg kell adnia az említett csoportokba tartozó felhasználók gázfogyasztásának mennyiségeit, valamint azt, hogy ezek a felhasználói csoportok külön-külön a teljes végső éves gázfogyasztás hány százalékát képviselik.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak azonosítania kell az e bekezdés első albekezdésében említett földgázipari vállalkozásokat és a megelőzési cselekvési tervben fel kell tüntetnie azokat.

Minden új, a gázellátási előírások teljesítését célzó nem piaci alapú intézkedésnek meg kell felelnie a 9. cikk (4)–(9) bekezdésében foglalt eljárásnak.

A tagállamok az első albekezdésben meghatározott kötelezettséget teljesíthetik energiahatékonysági intézkedések végrehajtása révén, illetve azáltal, hogy a földgázt más energiahordozóval, többek között megújuló energiaforrásokkal helyettesítik, amennyiben ily módon ugyanazt a védelmi szintet érik el.

(2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott harmincnapos időszakokon túlmenően támasztott szigorúbb gázellátási előírásoknak, valamint a gázellátás biztonsága érdekében előírt esetleges további kötelezettségeknek a kockázatértékelésen kell alapulniuk, meg kell jelenniük a megelőzési cselekvési tervben, és:

- a) összhangban kell lenniük a 8. cikk (1) bekezdésével;
- b) nem befolyásolhatják hátrányosan egyetlen másik tagállam képességét sem arra, hogy nemzeti, regionális vagy uniós vészhelyzet esetén e cikkel összhangban gázzal lással el védett felhasználóit; és
- c) regionális vagy uniós vészhelyzet esetén meg kell felelniük a 12. cikk (5) bekezdésének.

A Bizottság kérheti annak indokolását, hogy az első albekezdésben említett bármely intézkedés megfelel-e az abban meghatározott feltételeknek. Ezen indokolást az intézkedést bevezető tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának közzé kell tennie.

Minden új, a 2017. november 1-én vagy azután elfogadásra kerülő, az e bekezdés első albekezdése szerinti nem piaci alapú intézkedésnek meg kell felelnie a 9. cikk (4)–(9) bekezdésében meghatározott eljárásnak.

(3) A hatáskörrel rendelkező hatóság által az (1) és a (2) bekezdés alapján meghatározott időszakok lejártát követően, valamint az (1) bekezdésben meghatározottaknál súlyosabb körülmények között a hatáskörrel rendelkező hatóságnak és a földgázipari vállalkozásoknak törekedniük kell arra, hogy – különösen a védett felhasználók számára – a gázellátást folyamatosan fenntartsák.

(4) Az e cikkben megállapított gázellátási előírások teljesítése érdekében a földgázipari vállalkozásokat terhelő kötelezettségeknek megkülönböztetésmenteseknek kell lenniük, és nem róhatnak indokolatlan terheket e vállalkozásokra.

(5) A földgázipari vállalkozások az e cikk alapján őket terhelő kötelezettségeket az esetnek megfelelően regionális vagy uniós szinten is teljesíthetik. A hatáskörrel rendelkező hatóságok nem követelhetik meg az e cikkben megállapított gázellátási előírásoknak kizárólag a területükön belül elhelyezkedő infrastruktúra segítségével történő teljesítését.

(6) A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a védett felhasználók ellátásának feltételei a belső energiapiac megfelelő működésének sérelme nélkül, az árak pedig a készletek piaci értékének figyelembevételével kerüljenek megállapításra.

7. cikk

Kockázatértékelés

(1) Az ENTSOG 2017. november 1-jéig elvégzi a gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyvek egész Unióra kiterjedő szimulációját. A szimulációnak a vészhelyzeti gázellátási folyosók azonosítását és értékelését is magában kell foglalnia és meg kell állapítania, hogy mely tagállamok tudják kezelni az azonosított – többek között az LNG-re vonatkozó – kockázatokat. A gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyveket és a szimuláció módszertanát az ENTSOG határozza meg a GCG-vel együttműködésben. Az ENTSOG-nak megfelelő szintű átláthatóságot kell biztosítania, továbbá hozzáférést kell nyújtania az általa a forgatókönyvek elkészítésekor használt modellezési feltételezésekhez. A gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyvek egész Unióra kiterjedő szimulációját négyévente meg kell ismételni, kivéve, ha a körülmények ennél gyakoribb naprakésszé tételt tesznek szükségessé.

(2) Minden egyes, az I. mellékletben felsorolt kockázati csoporton belül a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak el kell végezniük az összes olyan releváns kockázati tényező – így például természeti katasztrófák, műszaki, kereskedelmi, szociális, politikai és egyéb kockázatok – közös értékelését a kockázati csoport szintjén (a továbbiakban: közös kockázatértékelés), amelyek kiválthatják annak a gázellátást érintő főbb transznacionális kockázatnak a bekövetkeztét, amelyre tekintettel a kockázati csoportot létrehozták. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a kockázatértékelések, a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek elkészítésekor figyelembe kell venniük az e cikk (1) bekezdésében említett szimuláció eredményeit.

Az egyes kockázati csoportok hatáskörrel rendelkező hatóságainak meg kell állapodniuk egymással a közös kockázatértékelés elvégzésére szolgáló együttműködési mechanizmusról, és azt tizenegy hónappal a közös kockázatértékelésre és annak naprakésszé tett változataira vonatkozó értesítés határideje előtt be kell jelenteniük a GCG-nek. Valamely hatáskörrel rendelkező hatóság kérésére a Bizottság támogató szerepet tölthet be a közös kockázatértékelés elkészítése, különösen az együttműködési mechanizmus kialakítása során. Amennyiben egy kockázati csoport hatáskörrel rendelkező hatóságai nem jutnak megállapodásra az együttműködési mechanizmusról, a Bizottság az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságokkal folytatott konzultációt követően megfelelő együttműködési mechanizmust javasol az adott kockázati csoport számára. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak – a Bizottság javaslatának lehető legnagyobb mértékű figyelembevétele mellett – meg kell állapodniuk az adott kockázati csoportra vonatkozó együttműködési mechanizmusról.

A megállapodás szerinti együttműködési mechanizmus keretében a közös kockázatértékelésre vagy annak naprakésszé tett változataira vonatkozó értesítés határideje előtt tíz hónappal minden egyes hatáskörrel rendelkező hatóságnak meg kell osztania és naprakésszé kell tennie a közös kockázatértékelés elkészítéséhez és különösen a (4) bekezdés c) pontjában említett különböző forgatókönyvek lefuttatásához szükséges valamennyi nemzeti adatot.

(3) Minden tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának el kell végeznie a gázellátás biztonságát érintő minden releváns kockázat nemzeti szintű értékelését (a továbbiakban: nemzeti kockázatértékelés). Az említett értékelésnek teljes mértékben összhangban kell lennie a közös kockázatértékelés(ek) kiindulási feltételezéseivel és eredményeivel.

(4) Az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett kockázatértékeléseket adott esetben az alábbiak szerint kell elvégezni:

a) az 5. és a 6. cikkben meghatározott előírásokat alkalmazva. A kockázatértékelésnek ismertetnie kell az $N - 1$ képlet nemzeti szintű kiszámításának módját, és adott esetben tartalmaznia kell az -1 képlet regionális szintű kiszámítását. A kockázatértékelésnek emellett ismertetnie kell a kiindulási feltételezéseket, köztük adott esetben az $N - 1$ képlet regionális szintű kiszámítása során figyelembe vett kiindulási feltételezéseket, valamint az elvégzett számításokhoz szükséges adatokat. Az $N - 1$ képlet nemzeti szintű kiszámításának kiegészítésképpen egy a nemzeti területre vonatkozó hidraulikai modell segítségével szimulálni kell a gázinfrastruktúra legnagyobb elemének kiesését, továbbá ki kell számítani az $N - 1$ képletet azzal a feltételezéssel, hogy a földgáztároló létesítmények a maximális üzemi mennyiség 30 %-ával, illetve 100 %-ával működnek;

- b) tekintetbe véve minden releváns nemzeti és transznacionális körülményt, elsősorban a piac méretét, a hálózat konfigurációját, a tényleges áramlásokat, beleértve az érintett tagállamból kifelé megvalósuló áramlásokat is, a gáz kétirányú fizikai áramlásának lehetőségét, beleértve a szállítási rendszer emiatti megerősítésének esetleges szükségességét is, a meglévő termelési és tárolási kapacitást, a földgáz szerepét a teljes energiaszerkezeten belül, figyelemmel különösen a távfűtésre, a villamosenergia-termelésre és az ipar működésére, valamint a biztonsággal és a gáz minőségével kapcsolatos megfontolásokat;
- c) rendkívül magas gázkereslettel és gázellátási zavarral jellemzett különböző forgatókönyvek lefuttatásával, figyelembe véve ezek előfordulásának eddigi eseteit, valószínűségét, jellegzetes időpontját, gyakoriságát és időtartamát, és felmérve e forgatókönyvek várható következményeit, például:
- a gázellátás biztonsága szempontjából releváns infrastruktúra, különösen a szállítási infrastruktúra, a tárolók vagy az LNG-terminálok, köztük az $N - 1$ képlet kiszámítása céljából azonosított legnagyobb gázinfrastruktúra-elem zavarát; és
  - a harmadik országbeli földgázszállítóktól érkező szállítások zavarát, valamint adott esetben a geopolitikai kockázatokat;
- d) a kockázatok kockázati csoporton belüli tagállamok közötti és más tagállamokkal vagy más kockázati csoportokkal való kölcsönhatásainak és összefüggéseinek azonosításával, az adott esettől függően beleértve ebbe a rendszerösszekötőket, a határkeresztesző gázszállításokat, a tároló létesítményekhez való, határokon átnyúló hozzáférést és a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitásokat;
- e) figyelembe véve a gázellátás biztonsága szempontjából releváns infrastruktúra ellenőrzésével kapcsolatos kockázatokat, amennyiben ezek a kockázatok egyebek mellett az elégtelen szintű beruházások, a diverzifikáció veszélyeztetésének, a meglévő infrastruktúra nem megfelelő használatának vagy az uniós jog megsértésének kockázatát is magukban foglalhatják;
- f) figyelembe véve az államhatárokon elhelyezkedő összes betáplálási és kiadási pont maximális rendszerösszekötő kapacitását, valamint a földgáztárolók különböző feltöltési szintjeit.

(5) A közös és nemzeti kockázatértékeléseket a IV. vagy az V. mellékletben szereplő vonatkozó sablon szerint kell elkészíteni. Ha szükséges, a tagállamok kiegészítő információkat is megadhatnak. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a GCG-vel folytatott konzultációt követően a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azzal a céllal, hogy az e rendelet alkalmazása során szerzett tapasztalatokra tekintettel módosítsa a IV. és V. mellékletben szereplő sablonokat, és csökkentse a tagállamokra háruló adminisztratív terheket.

(6) A földgázipari vállalkozásoknak, az ipari gázfelhasználóknak, a háztartási és az ipari gázfelhasználók érdekeit képviselő releváns szervezeteknek, valamint a tagállamoknak és – amennyiben nem azonosak a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal – a nemzeti szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal, és kérésükre a közös és nemzeti kockázatértékelések elvégzéséhez szükséges minden információt a rendelkezésükre kell bocsátaniuk.

(7) A tagállamoknak a kockázati csoport összes tagállama által elfogadott első közös kockázatértékelésről és a nemzeti kockázatértékelésekről 2018. október 1-jéig értesíteniük kell a Bizottságot. A kockázatértékeléseket ezt követően négyévente naprakésszé kell tenni, kivéve, ha a körülmények ennél gyakoribb naprakésszé tételt tesznek szükségessé. A kockázatértékelések során figyelembe kell venni az 5. cikkben meghatározott infrastrukturális előírásoknak való megfeleléshez szükséges beruházások terén történt előrelépéseket és az új, alternatív megoldások megvalósítása során tapasztalt országspecifikus nehézségeket. A kockázatértékelések során emellett figyelembe kell venni a vészhelyzeti tervekkel összefüggésben a 10. cikk (3) bekezdése alapján elvégzett szimuláció révén szerzett tapasztalatokat is.

8. cikk

Megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek létrehozása

(1) A gázellátás biztonságát biztosító, a megelőzési cselekvési tervekben és a vészhelyzeti tervekben szereplő intézkedéseknek egyértelműen meghatározottnak, átláthatónak, arányosnak, megkülönböztetéstől mentesnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük, indokolatlanul nem torzíthatják a versenyt vagy a belső gázpiac hatékony működését, továbbá nem veszélyeztethetik más tagállamok vagy az Unió gázellátásának biztonságát.

(2) A földgázipari vállalkozásokkal, a háztartási és az ipari gázfelhasználók, így többek között a villamosenergia-termelők és a villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők érdekeit képviselő releváns szervezetekkel és – amennyiben nem azonos a hatáskörrel rendelkező hatósággal – a nemzeti szabályozó hatósággal folytatott konzultációt követően minden tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának:

- a 9. cikkkel összhangban megelőzési cselekvési tervet kell létrehoznia, amely tartalmazza az azonosított kockázatok elhárításához vagy enyhítéséhez szükséges intézkedéseket, köztük a közös és nemzeti kockázatértékelésekben foglalt energiahatékonysági és keresletoldali intézkedések hatásaira vonatkozó intézkedéseket is;
- a 10. cikkkel összhangban vészhelyzeti tervet kell létrehoznia, amely tartalmazza a gázellátási zavarok hatásainak megszüntetése vagy enyhítése érdekében meghozandó intézkedéseket.

(3) A megelőzési cselekvési tervnek és a vészhelyzeti tervnek egy regionális fejezetet is tartalmaznia kell, illetve több regionális fejezetet, amennyiben egy adott tagállam az I. mellékletben meghatározott kockázati csoportok közül többnek is tagja.

A regionális fejezeteket az adott kockázati csoportba tartozó összes tagállamnak együttesen kell kidolgoznia, még mielőtt beépítenék azokat a vonatkozó nemzeti tervekbe. A Bizottság támogató szerepet tölt be a folyamatban annak érdekében, hogy a regionális fejezetek kollektívan növeljék az Unió gázellátásának biztonságát, ne vezessenek ellentmondásokhoz, és felszámolják az együttműködés útjában álló esetleges akadályokat.

A regionális fejezeteknek olyan megfelelő és hatékony, határokon átnyúló intézkedéseket kell tartalmazniuk, többek között az LNG-re vonatkozóan is, amelyek elfogadásához az intézkedés által a 7. cikk (1) bekezdésében említett szimuláció és a közös kockázatértékelés alapján érintett ugyanazon vagy különböző kockázati csoportokba tartozó, az intézkedést végrehajtó tagállamok egyetértése szükséges.

(4) A megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek – és azokon belül is különösen a regionális fejezetek – elkészítésének és elfogadásának folyamatáról a hatáskörrel rendelkező hatóságok kötelesek rendszeresen beszámolni a GCG-nek. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak együttműködési mechanizmusról kell megállapodniuk a megelőzési cselekvési terv és a vészhelyzeti terv elkészítésére vonatkozóan, ideértve azok tervezeteinek egymással való megosztását. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az említett tervekről való megállapodás és a tervek naprakésszé tétele tekintetében megállapított határidő előtt 16 hónappal be kell számolniuk a GCG-nek az említett, megállapodás szerinti együttműködési mechanizmusról.

A Bizottság támogató szerepet tölthet be a megelőzési cselekvési terv és a vészhelyzeti terv elkészítése során, különösen az együttműködési mechanizmus kialakítása terén. Amennyiben egy kockázati csoport hatáskörrel rendelkező hatóságai nem jutnak megállapodásra az együttműködési mechanizmusról, a Bizottság megfelelő együttműködési mechanizmust javasol az adott kockázati csoport számára. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak – a Bizottság javaslatának figyelembevételével mellett – meg kell állapodniuk az adott kockázati csoportra vonatkozó együttműködési mechanizmusról. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak gondoskodniuk kell a megelőzési cselekvési terv és a vészhelyzeti terv végrehajtásának rendszeres nyomon követéséről.

(5) A megelőzési cselekvési tervet és vészhelyzeti tervet a VI. és VII. mellékletben foglalt sablonok szerint kell elkészíteni. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a GCG-vel folytatott konzultációt követően a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azzal a céllal, hogy az e rendelet alkalmazása során szerzett tapasztalatokra tekintettel módosítsa a VI. és VII. mellékletben szereplő sablonokat, és csökkentse a tagállamokra háruló adminisztratív terheket.

(6) A szomszédos tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak kellő időben konzultálniuk kell egymással a megelőzési cselekvési terveik és a vészhelyzeti terveik egymás közötti összhangjának biztosítása érdekében.

A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak – minden egyes kockázati csoportban – legkésőbb öt hónappal a tervek benyújtásának határideje előtt meg kell osztaniuk egymással a megelőzési cselekvési terveik és a vészhelyzeti terveik tervezetét és az együttműködésre vonatkozó javaslataikat.

A (3) bekezdésben említett regionális fejezetek végleges változatait a kockázati csoport minden tagállamának jóvá kell hagynia. A megelőzési cselekvési terveknek és a vészhelyzeti terveknek tartalmazniuk kell továbbá a regionális fejezetekben foglalt, határokon átnyúló intézkedések végrehajtásához és érvényesítéséhez szükséges nemzeti intézkedéseket.

(7) A megelőzési cselekvési terveket és a vészhelyzeti terveket 2019. március 1-jéig közzé kell tenni, és azokról értesíteni kell a Bizottságot. A Bizottság tájékoztatja a GCG-t a tervekhez kapcsolódó értesítésekről, és a terveket közzéteszi a honlapján.

A Bizottság – a GCG-ben kifejtett vélemények figyelembevételével – a hatáskörrel rendelkező hatóságok általi értesítést követő négy hónapon belül értékeli a terveket.

(8) A Bizottság véleményt ad ki a hatáskörrel rendelkező hatóság számára, amelyben ajánlást tesz az adott megelőzési cselekvési terv vagy vészhelyzeti terv felülvizsgálatára vonatkozóan, ha megítélése szerint a következők közül egy vagy több teljesül:

- az adott megelőzési cselekvési terv vagy vészhelyzeti terv nem enyhíti eredményesen a kockázatértékelésben azonosított kockázatokat;
- az adott megelőzési cselekvési terv vagy vészhelyzeti terv nem egyeztethető össze az értékelt kockázati forgatókönyvekkel vagy más tagállam vagy kockázati csoport terveivel;
- az adott megelőzési cselekvési terv vagy vészhelyzeti terv nem felel meg az (1) bekezdésben meghatározott követelménynek, amelynek értelmében tilos indokolatlanul torzítani a versenyt vagy a belső piac hatékony működését;
- az adott megelőzési cselekvési terv vagy vészhelyzeti terv nem felel meg e rendelet rendelkezéseinek vagy az uniós jog más rendelkezéseinek.

(9) A Bizottság által a (8) bekezdés alapján kiadott vélemény megküldésétől számított három hónapon belül a hatáskörrel rendelkező érintett hatóságnak értesítenie kell a Bizottságot a módosított megelőzési cselekvési tervről vagy vészhelyzeti tervről, vagy tájékoztatnia kell a Bizottságot arról, hogy milyen okból nem ért egyet az ajánlásokkal.

A (8) bekezdésben említett elemekkel kapcsolatos egyet nem értés esetén a Bizottság a hatáskörrel rendelkező hatóság választ követő négy hónapon belül visszavonhatja kérését, vagy a kérdés megvitatása céljából összehívhatja a hatáskörrel rendelkező hatóságokat, és amennyiben szükségesnek tartja, a GCG-t. A Bizottság a megelőzési cselekvési terv vagy a vészhelyzeti terv bármilyen módosítására irányuló kérését részletesen megindokolja. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságnak teljeskörűen figyelembe kell vennie a Bizottság részletes indokolását.

Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságnak adott esetben késedelem nélkül módosítania kell a megelőző cselekvési tervet vagy vészhelyzeti tervet, és közzé kell tennie a módosított megelőző cselekvési tervet vagy vészhelyzeti tervet.

Amennyiben a hatáskörrel rendelkező érintett hatóság végső álláspontja eltér a Bizottság részletes indokolásától, a hatáskörrel rendelkező hatóság köteles ezt megindokolni, és indokolását az álláspontjával és a Bizottság részletes indokolásával együtt a Bizottság részletes indokolásának kézhezvételétől számított két hónapon belül közzé kell tennie.

(10) A 2017. november 1-én vagy azután elfogadott nem piaci alapú intézkedésekre a 9. cikk (4), (6), (8) és (9) bekezdésében meghatározott eljárás alkalmazandó.

(11) A bizalmas üzleti adatok titkosságát meg kell őrizni.

(12) A 994/2010/EU rendelet alapján kidolgozott és az említett rendeletnek megfelelően naprakésszé tett megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek hatályban maradnak addig, amíg az e cikk (1) bekezdésében említett megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek első ízben történő létrehozására sor nem kerül.

9. cikk

A megelőzési cselekvési terv tartalma

(1) A megelőzési cselekvési tervnek tartalmaznia kell:

- a) a kockázatértékelés eredményeit és a 7. cikk (4) bekezdésének c) pontjában említettek szerint figyelembe vett forgatókönyvek összefoglalását;
- b) a védett felhasználók fogalmának meghatározását és a 6. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében foglalt információkat;
- c) az 5. és a 6. cikkben megállapított infrastrukturális és gázellátási előírásoknak való megfeleléshez szükséges intézkedéseket, mennyiségeket és kapacitásokat, ezen belül az adott esetnek megfelelően azt, hogy az 5. cikk (2) bekezdésében említettek szerint keresletoldali intézkedésekkel mennyiben ellensúlyozható kellő mértékben és időben a gázellátási zavar, a közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb elemének azonosítását az 5. cikk (3) bekezdésének alkalmazása esetén, a 6. cikk (1) bekezdésében említettek szerint a védett felhasználók minden egyes kategóriája és minden egyes forgatókönyv esetében szükséges gázmennyiségeket, a szigorúbb gázellátási előírásokat, beleértve a 6. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek való megfelelést alátámasztó indokolást is, valamint a 11. cikk (3) bekezdése alapján alkalmazott azon mechanizmus leírását, aminek célja a szigorúbb gázellátási előírások vagy további kötelezettségek átmeneti enyhítése;
- d) a földgázipari vállalkozásokra, adott esetben a villamosenergia-ipari vállalkozásokra, valamint más érintett szervekre rótt, a gázellátás biztonságára valószínűsíthetően kiható kötelezettségeket, így például a gázrendszer biztonságos üzemeltetése érdekében előírt kötelezettségeket;
- e) a kockázatértékelés keretében azonosított kockázatok kezelésére szolgáló egyéb megelőző intézkedéseket, köztük a szomszédos tagállamok közötti összeköttetések javítása, az energiahatékonyság további javítása és a gázkereslet csökkentése iránti igényhez, valamint a gázellátási útvonalak és gázellátási források diverzifikálásának lehetőségeihez, továbbá adott esetben a meglévő tároló- és LNG-kapacitások regionális használatához kapcsolódó intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a gázellátás szükség esetén a lehető leghosszabb ideig minden felhasználó számára fenntartható legyen;
- f) a tervben szereplő intézkedések, köztük a k) pontban említett kötelezettségek gazdasági hatására, eredményességére és hatékonyságára vonatkozó információkat;
- g) a tervben szereplő intézkedések, köztük a k) pontban említett kötelezettségek által a belső energiapiac, valamint a nemzeti piacok működésére gyakorolt hatások ismertetését;
- h) az intézkedések által a környezetre és a felhasználókra gyakorolt hatások ismertetését;
- i) a többi tagállammal való együttműködés alkalmazni kívánt mechanizmusait, beleértve a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek elkészítését és végrehajtását szolgáló mechanizmusokat is;

j) a meglévő és a jövőben létesítendő rendszerösszekötőkre és infrastuktúrákra vonatkozó információkat, ideértve azokat a rendszerösszekötőket és infrastruktúrákat is, amelyek – különösen vészhelyzet esetén – biztosítják a belső piacra való bejutást, a határkeresztező áramlást, valamint a tároló- és az LNG-létesítményekhez és a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitásokhoz való, határokon átnyúló hozzáférést;

k) a gázellátás biztonságával összefüggő összes közszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó információkat.

Az első albekezdés a), c) és d) pontjára vonatkozó olyan kritikus információk, amelyek nyilvánosságra hozatala veszélyeztetheti a gázellátás biztonságát, kihagyhatók a tervből.

(2) A megelőzési cselekvési tervnek és különösen az 5. cikkben meghatározott infrastrukturális előírásoknak való megfelelést szolgáló intézkedéseknek figyelembe kell venniük az ENTSOG által a 715/2009/EK rendelet 8. cikke (10) bekezdésének megfelelően elkészített, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervet.

(3) A megelőzési cselekvési tervnek elsősorban piaci alapú intézkedéseken kell alapulnia, nem róhat túlzott terhet a földgázipari vállalkozásokra, és nem befolyásolhatja hátrányosan a belső gázpiac működését.

(4) A tagállamoknak és különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy minden új, például a VIII. mellékletben említett, 2017. november 1-én vagy azután elfogadott nem piaci alapú megelőző intézkedés megfeleljen a 6. cikk (2) bekezdése első albekezdésében meghatározott kritériumoknak, függetlenül attól, hogy az adott intézkedés a megelőzési cselekvési terv részét képezi-e vagy csak utólag kerül elfogadásra.

(5) A hatáskörrel rendelkező hatóságnak közzé kell tennie a (4) bekezdésben említett minden olyan intézkedést, amely még nem szerepel a megelőzési cselekvési tervben, továbbá ismertetést kell küldenie a Bizottságnak bármely ilyen intézkedésről, annak a nemzeti gázpiacra gyakorolt hatásáról, és amennyiben lehetséges, a többi tagállam gázpiacára gyakorolt hatásáról is.

(6) Amennyiben a Bizottság számára kétséges, hogy egy, az e cikk (4) bekezdésében említett intézkedés megfelel-e a 6. cikk (2) bekezdése első albekezdésében meghatározott kritériumoknak, felszólítja az érintett tagállamot a hatásvizsgálat megküldésére.

(7) A (6) bekezdés szerinti hatásvizsgálatnak ki kell terjednie legalább:

a) a nemzeti gázpiac fejlődésére és a nemzeti szintű versenyre gyakorolt lehetséges hatásokra;

b) a belső gázpiacra gyakorolt lehetséges hatásokra;

c) a szomszédos tagállamok gázellátásának biztonságára gyakorolt lehetséges hatásokra, különösen azon intézkedések esetében, amelyek csökkenthetik a regionális piacokon belüli likviditást vagy korlátozhatják a szomszédos tagállamok felé irányuló áramlást;

d) az alternatív piaci alapú intézkedésekhez képest vett költségekre és hasznokra;

e) annak értékelésére, hogy a lehetséges piaci alapú intézkedésekkel összehasonlítva az intézkedés mennyire szükséges és arányos;

f) annak értékelésére, hogy az intézkedés egyenlő lehetőségeket biztosít-e az összes piaci szereplő számára;

g) az intézkedés megszüntetésének stratégiájára, a tervezett intézkedés várható időtartamára és felülvizsgálatának menetrendjére.

Az a) és a b) pontban említett elemzést a nemzeti szabályozó hatóságnak kell elvégeznie. A hatáskörrel rendelkező hatóságnak közzé kell tennie a hatásvizsgálatot, és a hatásvizsgálatot meg kell küldeni a Bizottságnak.

(8) Amennyiben a Bizottság a hatásvizsgálat alapján úgy ítéli meg, hogy az intézkedés valószínűsíthetően veszélyeztetni fogja más tagállamok vagy az Unió gázellátásának biztonságát, a hatásvizsgálat megküldésétől számított négy hónapon belül határozatot hoz, amelyben szükség esetén felszólít az intézkedés módosítására vagy visszavonására.

Az elfogadott intézkedés csak azután lép hatályba, hogy azt a Bizottság jóváhagyta, vagy hogy azt a Bizottság határozatának megfelelően módosították.

A négy hónapos időszak a hiánytalanul megküldött hatásvizsgálat kézhezvételének időpontját követő napon veszi kezdetét. A négy hónapos időszak a Bizottság és a hatáskörrel rendelkező hatóság egyetértésével meghosszabbítható.

(9) Amennyiben a Bizottság a hatásvizsgálat alapján úgy ítéli meg, hogy az intézkedés nem felel meg a 6. cikk (2) bekezdése első albekezdésében megállapított kritériumoknak, a hatásvizsgálat megküldésétől számított négy hónapon belül véleményt adhat ki. A 8. cikk (8) és (9) bekezdésében meghatározott eljárás alkalmazandó.

A négy hónapos időszak a hiánytalanul megküldött hatásvizsgálat kézhezvételének időpontját követő napon veszi kezdetét. A négy hónapos időszak a Bizottság és a hatáskörrel rendelkező hatóság egyetértésével meghosszabbítható.

(10) A 8. cikk (9) bekezdése az e cikk (6)–(9) bekezdésének hatálya alá tartozó bármely intézkedésre alkalmazandó.

(11) A megelőzési cselekvési tervet 2019. március 1. után négyévente – vagy gyakrabban, ha a körülmények szükségessé teszik –, valamint a Bizottság kérésére naprakésszé kell tenni. A naprakésszé tett tervnek tükröznie kell a naprakésszé tett kockázatértékelést és a 10. cikk (3) bekezdése szerint elvégzett tesztek eredményeit. A naprakésszé tett tervre alkalmazni kell a 8. cikket.

10. cikk

A vészhelyzeti terv tartalma

(1) A vészhelyzeti tervnek:

- a) a 11. cikk (1) bekezdésében említett válságszintekre kell épülnie;
- b) meg kell határozni a földgázipari vállalkozások, adott esetben a villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők, és az ipari gázfelhasználók, köztük az érintett villamosenergia-termelők szerepét és felelősségét, tekintetbe véve azt, hogy a gázellátási zavar ezekre különböző mértékben hat ki, valamint a 11. cikk (1) bekezdésében említett egyes válságszintek esetén a felsorolt jogalanyoknak a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal és – adott esetben – a nemzeti szabályozó hatóságokkal való kapcsolattartását;
- c) a 11. cikk (1) bekezdésében említett válságszintek mindegyike vonatkozásában meg kell határozni a hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint a 3. cikk (2) bekezdése alapján átruházott feladatokkal megbízott többi szerv szerepét és felelősségét;
- d) biztosítani kell, hogy a földgázipari vállalkozások és az ipari gázfelhasználók, beleértve az érintett villamosenergia-termelőket is a 11. cikk (1) bekezdésében említett valamennyi válságszintre kielégítő módon tudjanak reagálni;
- e) szükség esetén meg kell határozni a gázellátási zavar által a távhőszolgáltatásra és a földgázból előállított villamos energia szolgáltatására kifejtett lehetséges hatások enyhítése érdekében hozandó intézkedéseket és lépéseket, adott esetben többek között a villamosenergia- és földgázpiac egészében alkalmazott integrált energiarendszer-üzemeltetési megközelítés révén;
- f) létre kell hozni a 11. cikk (1) bekezdésében említett válságszintek esetében követendő részletes eljárásokat és intézkedéseket, beleértve az információáramlás mechanizmusait is;
- g) meg kell jelölnie egy válságkezelőt, és meg kell határozni annak feladatait;
- h) meg kell állapítani, hogy a piaci alapú intézkedések hogyan járulnak hozzá a riasztási szint kihirdetésére okot adó helyzet kezeléséhez, illetőleg a vészhelyzet enyhítéséhez;
- i) meg kell jelölnie a vészhelyzeti szint esetében tervezett vagy végrehajtandó nem piaci alapú intézkedések hatásait, és értékelnie kell, hogy a válság kezeléséhez milyen mértékben van szükség e nem piaci alapú intézkedések alkalmazására. Értékelni kell a nem piaci alapú intézkedések hatását, és meg kell határozni a végrehajtásukhoz szükséges eljárásokat. Nem piaci alapú intézkedések csak akkor alkalmazhatók, ha a piaci alapú mechanizmusok önmagukban már nem képesek az ellátás – különösen a védett felhasználók ellátásának – biztosítására, valamint akkor, ha a 13. cikk alkalmazása ezt szükségessé teszi;
- j) ismertetnie kell a 11. cikk (1) bekezdésében említett válságszintek vonatkozásában a többi tagállammal való együttműködés mechanizmusait, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóságok közötti információcserére vonatkozó szabályokat;
- k) részletesen ismertetnie kell a földgázipari és adott esetben a villamosenergia-ipari vállalkozásoknak a riasztási és a vészhelyzeti szintekkel összefüggésben fennálló jelentéstételi kötelezettségeit;
- l) ismertetnie kell a gázelosztó vagy gázszállítási hálózathoz csatlakoztatott, de nem védett felhasználók indokolatlan gázfogyasztásának megelőzése érdekében bevezetett műszaki vagy jogi intézkedéseket;
- m) ismertetnie kell a 13. cikkben megállapított szolidaritási kötelezettség alkalmazása céljából bevezetett műszaki, jogi és pénzügyi intézkedéseket;
- n) legalább a 6. cikk (1) bekezdésében ismertetett esetekre kiterjedve meg kell becsülnie a szolidaritási alapon védett felhasználók által fogyasztható gázmennyiségeket;
- o) a bizalmas adatok titkosságának megőrzésére vonatkozó követelmény tiszteletben tartásával meg kell határozni a gázellátás biztosítása érdekében vészhelyzet esetén meghozandó előre meghatározott intézkedések listáját, beleértve az ezen intézkedésekben részt vevők közötti kereskedelmi megállapodásokat és adott esetben a földgázipari vállalkozásoknak nyújtott ellentételezés mechanizmusait is. Ezek az intézkedések a tagállamok és/vagy a földgázipari vállalkozások közötti, határokon átnyúló megállapodásokat is magukban foglalhatnak.

Annak érdekében, hogy az első albekezdés l) pontjában említettek szerint valamely vész helyzetben vagy a 11. cikk (3) bekezdésében és a 13. cikkben említett intézkedések alkalmazásának időtartama alatt megelőzze az indokolatlan gázfogyasztást, az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának tájékoztatnia kell a nem védett felhasználókat arról, hogy műszakilag nem biztonságos helyzet előidézése nélkül le kell állítaniuk vagy csökkenteniük kell gázfogyasztásukat.

(2) A vész helyzeteti tervet 2019. március 1. után négyévente – vagy gyakrabban, ha a körülmények szükségessé teszik –, valamint a Bizottság kérésére naprakésszé kell tenni. A naprakésszé tett tervnek tükröznie kell a naprakésszé tett kockázatértékelést és az e cikk (3) bekezdése szerint elvégzett tesztek eredményeit. A naprakésszé tett tervre alkalmazni kell a 8. cikk (4)–(11) bekezdését.

(3) A vész helyzeteti tervben foglalt intézkedéseket, fellépéseket és eljárásokat a (2) bekezdésben említett rendszer négyévenkénti naprakésszé tételek közötti időszakokban legalább egyszer tesztelni kell. A vész helyzeteti terv tesztelése céljából a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a vész helyzeteti tervnek megfelelően nagy és közepes hatású forgatókönyveket, valamint válasz intézkedéseket kell szimulálniuk valós időben. A hatáskörrel rendelkező hatóságnak be kell mutatnia a tesztek eredményeit a GCG-ben.

(4) A vész helyzeteti tervnek biztosítania kell, hogy a 715/2009/EK rendeletnek megfelelően az infrastruktúrához való, határokon átnyúló hozzáférés – amennyire ez műszaki és biztonsági szempontból lehetséges – vész helyzet esetén is fennmaradjon; a terv továbbá nem vezethet be olyan intézkedést, amely indokolatlanul korlátozza a határkeresztező gázáramlást.

11. cikk

Válsághelyzet kihirdetése

(1) A három válságszint a következő:

- a) korai előrejelzési szint (korai előrejelzés): ha konkrét, mérvado és megbízható információk állnak rendelkezésre arról, hogy olyan eseményre kerülhet sor, amely valószínűsíthetően jelentős mértékben rontani fogja a gázellátást, és amely valószínűsíthetően a riasztási szint vagy a vész helyzeteti szint aktiválását fogja eredményezni; a korai előrejelzési szint korai előrejelző mechanizmus révén aktiválható;
- b) riasztási szint (riasztás): ha gázellátási zavarra vagy rendkívül magas gázkeresletre kerül sor, amelynek eredményeként jelentős mértékben romlik a gázellátás, de a piac még képes a zavar kezelésére vagy a kereslet kielégítésére anélkül, hogy nem piaci alapú intézkedésekhez kellene folyamodni;
- c) vész helyzeteti szint (vész helyzet): rendkívül magas gázkereslet, jelentős gázellátási zavar vagy a gázellátás egyéb jelentős mértékű romlása esetén, ha minden idevágó piaci alapú intézkedést végrehajtottak, de a gáz kínálat nem képes kielégíteni a fennmaradó gázkeresletet, és ezért további, nem piaci alapú intézkedéseket kell hozni különösen annak érdekében, hogy a 6. cikkkel összhangban biztosítható legyen a gázellátás a védett felhasználók számára.

(2) Ha a hatáskörrel rendelkező hatóság az (1) bekezdésben említett válságszintek valamelyikét kihirdeti, arról azonnal értesítenie kell a Bizottságot, valamint azon tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait, amelyekkel az említett, hatáskörrel rendelkező hatóság tagállama közvetlen összeköttetésben van, és minden szükséges információt a rendelkezésükre kell bocsátania, különös tekintettel a meghozni kívánt intézkedésekre. Olyan vész helyzet esetén, amelynek eredményeképpen az Unió és tagállamai segítségnyújtásra kaphatnak felkérést, az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának haladéktalanul értesítenie kell a Bizottság Vész helyzet-reagálási Koordinációs Központját (ERCC).

(3) Ha egy tagállam vész helyzetet hirdetett ki és jelezte, hogy határokon átnyúló intézkedésre van szükség, akkor az ugyanazon kockázati csoportba tartozó más tagállamok földgáz ipari vállalkozásai számára a 6. cikk (2) bekezdése alapján előírt szigorúbb gázellátási előírásokat és további kötelezettségeket átmenetileg a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított szintre kell enyhíteni.

Az e bekezdés első albekezdésében megállapított kötelezettségek azonnal megszűnnek, amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság kihirdeti a vész helyzet megszűnését, vagy amennyiben a Bizottság a (8) bekezdés első albekezdésének megfelelően megállapítja, hogy a vész helyzet kihirdetése nem vagy már nem indokolt.

(4) Amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vész helyzetet hirdet ki, követnie kell a vész helyzeteti tervében előre meghatározott intézkedéseket, és haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és a kockázati csoporton belüli, hatáskörrel rendelkező hatóságokat, valamint azon tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait, amelyekkel az említett, hatáskörrel rendelkező hatóság tagállama közvetlen összeköttetésben van, különösen az általa meghozni kívánt intézkedésekről. Kellően indokolt, kivételes körülmények között a hatáskörrel rendelkező hatóság a vész helyzeteti tervtől eltérő intézkedéseket is hozhat. A hatáskörrel rendelkező hatóságnak az ilyen intézkedésekről és az eltérés indokairól azonnal tájékoztatnia kell a Bizottságot és az I. mellékletben meghatározott kockázati csoportok szerint a saját kockázati csoportján belüli, hatáskörrel rendelkező hatóságokat, valamint azon tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait, amelyekkel az említett, hatáskörrel rendelkező hatóság tagállama közvetlen összeköttetésben van.

(5) A szállításirendszer-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy amikor valamely szomszédos tagállamban vészhelyzetet hirdetnek ki, a rendszerösszekötő pontokon az e tagállamba irányuló kapacitás – függetlenül attól, hogy megszakítható vagy nem megszakítható kapacitásról van-e szó, illetve attól is, hogy a kapacitást a vészhelyzet előtt vagy alatt kötötték-e le – elsőbbséget élvezzen az ugyanabban az időpontban a kiadási pontokon a földgáz tárolókba irányuló kapacitással szemben. Az elsőbbségi kapacitás rendszerhasználója köteles haladéktalanul méltányos ellentételezést fizetni a nem megszakítható kapacitás rendszerhasználójának a kapacitások rangsorolásának eredményeként elszenvedett pénzügyi veszteségért, amibe a nem megszakítható kapacitás megszakítása következtében felmerült költségek arányos megtérítése is beletartozik. Az ellentételezés meghatározásának és fizetésének folyamata nem érinti az elsőbbségi szabály alkalmazását.

(6) A tagállamok és különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságok gondoskodnak arról, hogy:

- a) olyan intézkedés ne kerüljön bevezetésre, amely bármikor indokolatlanul korlátozza a belső piacon belüli gázáramlást;
- b) olyan intézkedés ne kerüljön bevezetésre, amely valószínűsíthetően súlyosan veszélyeztetni fogja valamely másik tagállam gázellátását; és
- c) a 715/2009/EK rendeletnek megfelelően az infrastruktúrához való, határokon átnyúló hozzáférés – amennyire ez műszaki és biztonsági szempontból lehetséges – a vészhelyzeti tervnek megfelelően fennmaradjon.

(7) A tagállamok vészhelyzetben – az érintett földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltetők vagy villamosenergia-piaci átviteli rendszer-üzemeltetők kérésére – nyomós okból dönthetnek úgy, hogy előnyben részesítik néhány kritikus jelentőségű, gázüzemű erőmű gázellátását a védett felhasználók egyes kategóriáinak ellátásával szemben, ha a kritikus jelentőségű, gázüzemű erőmű gázellátásának hiánya:

- a) súlyos károkat okozhatna a villamosenergia-rendszer működésében; vagy
- b) akadályozná a gáztermelést és/vagy gázszállítást.

A tagállamok bármely ilyen intézkedést kockázatértékelés alapján hoznak meg.

Egyértelműen azonosítani kell az első albekezdésben említett, kritikus jelentőségű, gázüzemű erőműveket, és azon gáz mennyiségeket, amelyek ezen intézkedés hatálya alá tartoznának, és ezeket szerepeltetni kell a megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek regionális fejezeteiben. A fentieket az érintett tagállam villamosenergia-rendszerének átviteli rendszer-üzemeltetőivel és gázrendszerének szállításirendszer-üzemeltetőivel szoros együttműködésben kell meghatározni.

(8) A Bizottság a lehető legkorábban, de legkésőbb a (2) bekezdésben említett, a hatáskörrel rendelkező hatóság által szolgáltatott információk kézhezvételétől számított öt napon belül ellenőrzi, hogy a vészhelyzet kihirdetése az (1) bekezdés c) pontja alapján indokolt-e, valamint hogy a meghozott intézkedések a lehető legszigorúbban követik-e a vészhelyzeti tervben felsorolt intézkedéseket, nem rónak-e túlzott terhet a földgázipari vállalkozásokra, és megfelelnek-e a (6) bekezdésnek. A Bizottság egy másik hatáskörrel rendelkező hatóság vagy a földgázipari vállalkozások kérésére, vagy saját kezdeményezésére kérheti a hatáskörrel rendelkező hatóságot az intézkedések módosítására, amennyiben azok ellentétesek az e bekezdés első mondatában meghatározott feltételekkel. A Bizottság emellett kérheti a hatáskörrel rendelkező hatóságot, hogy hirdesse ki a vészhelyzet megszűnését, ha arra a megállapításra jut, hogy a vészhelyzet kihirdetése az (1) bekezdés c) pontjával összhangban nem vagy már nem indokolt.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a Bizottság kérésére vonatkozó értesítésétől számított három napon belül módosítania kell intézkedéseit, és erről értesítenie kell a Bizottságot, ellenkező esetben pedig tájékoztatnia kell a Bizottságot azokról az indokokról, amelyek miatt nem ért egyet a kéréssel. Ez utóbbi esetben a Bizottság az információ kézhezvételétől számított három napon belül módosíthatja vagy visszavonhatja a kérést, vagy a kérdés megfontolása céljából egyeztetést kezdeményezhet a hatáskörrel rendelkező hatósággal vagy adott esetben a hatáskörrel rendelkező érintett hatóságokkal, és amennyiben szükségesnek tartja, a GCG-vel. A Bizottság részletesen megindokolja az intézkedés módosítására irányuló kérését. A hatáskörrel rendelkező hatóságnak maradéktalanul figyelembe kell vennie a Bizottság álláspontját. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság a Bizottság álláspontjától eltérő végső döntést hoz, köteles megindokolni azt.

(9) Ha a hatáskörrel rendelkező hatóság kihirdeti valamely, az (1) bekezdésben említett válság szint megszűnését, erről tájékoztatnia kell a Bizottságot és azon tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait, amelyekkel az említett, hatáskörrel rendelkező hatóság tagállama közvetlen összeköttetésben van.

12. cikk

Reagálás a regionális és az uniós vészhelyzetekre

(1) A Bizottság a 11. cikk (8) bekezdése szerinti ellenőrzést követően a vészhelyzetet kihirdető, hatáskörrel rendelkező hatóság kérésére regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdethet ki.

Legalább két olyan, hatáskörrel rendelkező hatóság kérésére, amely vészhelyzetet hirdetett ki, a Bizottság a 11. cikk (8) bekezdése szerinti ellenőrzést követően, és amennyiben e vészhelyzetek indokai kapcsolódnak egymáshoz, az esettől függően regionális vészhelyzetet vagy uniós vészhelyzetet hirdet ki.

Minden olyan esetben, amikor regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdet ki, a Bizottság a helyzetnek leginkább megfelelő kommunikációs eszköz alkalmazásával kikéri a többi, hatáskörrel rendelkező hatóság véleményét, és kellőképpen figyelembe veszi az általuk szolgáltatott valamennyi vonatkozó információt. Amennyiben a Bizottság a helyzet felmérését követően úgy dönt, hogy a regionális vészhelyzet vagy az uniós vészhelyzet alapjául szolgáló helyzet már nem indokolja a vészhelyzet kihirdetését, kihirdeti az uniós vagy regionális vészhelyzet megszűnését, megindokolja határozatát, és arról tájékoztatja a Tanácsot.

(2) Amint kihirdette a regionális vagy az uniós vészhelyzetet, a Bizottság összehívja a GCG-t.

(3) Uniós vagy regionális vészhelyzet esetén a Bizottság – a GCG-vel folytatott konzultációból származó releváns információk és a konzultáció eredményeinek teljeskörű figyelembevételével – összehangolja a hatáskörrel rendelkező hatóságok fellépését. Ennek keretében mindenképp:

- a) biztosítja az információcserét;
- b) biztosítja a tagállami és a regionális szinten hozott intézkedéseknek az uniós szintű intézkedésekhez viszonyított következetességét és hatékonyságát;
- c) koordinálja a harmadik országokat érintő intézkedéseket.

(4) A Bizottság összehívhat egy – a vészhelyzetben érintett tagállamok által a 10. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján kijelölt válságkezelőkből álló – válságkezelő csoportot. A Bizottság a válságkezelők egyetértésével egyéb érdekelt feleket is felkérhet a válságkezelő csoport munkájában való részvételre. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a GCG rendszeresen tájékoztatást kapjon a válságkezelő csoport munkájáról.

(5) A tagállamok és különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságok biztosítják, hogy:

- a) ne kerüljön bevezetésre olyan intézkedés, amely bármikor indokolatlanul korlátozza a belső piacon belüli, különösen az érintett piacok felé megvalósuló gázáramlást;
- b) ne kerüljön bevezetésre olyan intézkedés, amely valószínűsíthetően súlyosan veszélyeztetni fogja valamely másik tagállam gázellátását; és
- c) a 715/2009/EK rendeletnek megfelelően az infrastruktúrához való, határokon átnyúló hozzáférés – amennyire ez műszaki és biztonsági szempontból lehetséges – a vészhelyzeti tervnek megfelelően fennmaradjon.

(6) Amennyiben egy hatáskörrel rendelkező hatóság vagy földgázipari vállalkozás kérése nyomán vagy saját kezdeményezésére a Bizottság megállapítja, hogy a regionális vagy uniós vészhelyzet fennállása alatt egy adott tagállam vagy hatáskörrel rendelkező hatóság intézkedése vagy egy adott földgázipari vállalkozás magatartása ellentétes az (5) bekezdéssel, a Bizottság felkéri az adott tagállamot vagy hatáskörrel rendelkező hatóságot, hogy az (5) bekezdésnek való megfelelés érdekében módosítsa intézkedését vagy hozzon meg valamely intézkedést, és annak indokairól tájékoztatja az adott tagállamot vagy hatáskörrel rendelkező hatóságot. A földgázrendszer mindenkori biztonságos üzemeltetésének szükségességét megfelelő módon figyelembe kell venni.

A tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság a Bizottság felkérésre vonatkozó értesítésétől számított három napon belül módosítja intézkedését, és erről értesíti a Bizottságot, vagy tájékoztatja a Bizottságot azokról az indokokról, amelyek miatt nem ért egyet a felkéréssel. Ez utóbbi esetben a Bizottság az információ kézhezvételétől számított három napon belül módosíthatja vagy visszavonhatja a felkérést, vagy a kérdés megfontolása céljából egyeztetést kezdeményezhet a tagállammal vagy a hatáskörrel rendelkező hatósággal, és amennyiben szükségesnek tartja, a GCG-vel. A Bizottság részletesen megindokolja az intézkedés módosítására irányuló kérését. A tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság teljes mértékben figyelembe veszi a Bizottság álláspontját. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy a tagállam végső döntése eltér a Bizottság álláspontjától, a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy a tagállam köteles megindokolni azt.

(7) A Bizottság – a GCG-vel folytatott konzultációt követően – az ágazat szakértőiből és a Bizottság képviselőiből állandó tartaléklistát hoz létre egy megfigyelő-munkacsoport kialakítása céljából. A megfigyelő-munkacsoport szükség esetén az Uniót kívül vehető be annak érdekében, hogy ott – a szállító és a tranzitországgként szolgáló harmadik országokkal együttműködésben – figyelemmel kísérje az Unió felé megvalósuló gázáramlásokat, és azokról jelentést tegyen.

(8) A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a segítségnyújtás iránti igényekről tájékoztatnia kell az ERCC-t. Az ERCC értékeli az általános helyzetet, és tanácsadással szolgál a legérintettebb tagállamoknak és adott esetben a harmadik országoknak nyújtandó segítségről.

13. cikk

Szolidaritás

(1) Ha egy tagállam e cikk alapján szolidaritási intézkedés alkalmazását kéri, a szolidaritást kérő tagállammal közvetlen összeköttetésben lévő tagállamnak, vagy ha a tagállam úgy rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóságának, a szállításirendszer-üzemeltetőjének vagy elosztórendszer-üzemeltetőjének – anélkül, hogy nem biztonságos helyzetet teremtené – lehetőség szerint meg kell hoznia az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a területén csökkentse a szolidaritási alapon védett felhasználók kívüli felhasználók gázellátását vagy azt a szükséges mértékben annyi ideig megszakítsa, amíg nem sikerül kielégíteni a kérelmező tagállam szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázellátási szükségleteit. A kérelmező tagállamnak biztosítania kell, hogy a gáz releváns mennyiségét ténylegesen a területén lévő, szolidaritási alapon védett felhasználók kapják.

Kivételes körülmények fennállása esetén és az érintett földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltető vagy villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltető által a hatáskörrel rendelkező hatóságához benyújtott, kellően indokolt kérés alapján a szolidaritást nyújtó tagállamban fenn lehet tartani bizonyos, a 11. cikk (7) bekezdése szerint meghatározott, kritikus jelentőségű, gázüzemű erőművek gázellátását, amennyiben az említett erőművek gázellátásának hiánya súlyos károkat okozna a villamosenergia-rendszer működésében vagy akadályozná a gáztermelést és/vagy gázszállítást.

(2) A szolidaritási intézkedést az adott tagállam egy olyan másik tagállam javára is alkalmazza, amellyel egy harmadik országon keresztül van összeköttetésben, kivéve, ha a harmadik országon keresztüli szállítás korlátozott. Az intézkedés ilyen jellegű kiterjesztéséről az érintett tagállamoknak meg kell állapodniuk, és a megállapodásba adott esetben be kell vonniuk azt a harmadik országot, amelyen keresztül összeköttetésben vannak egymással.

(3) A szolidaritási intézkedést utolsó lehetőségként lehet meghozni, és csak abban az esetben alkalmazható, ha a kérelmező tagállam:

- a) a 11. cikk (3) bekezdésében említett intézkedés alkalmazása ellenére nem volt képes fedezni a szolidaritási alapon védett felhasználók gázellátásában fellépő hiányt;
- b) kimerítette minden piaci alapú intézkedést és minden, a vészhelyzeti tervében szereplő intézkedést;
- c) kifejezett kéréssel fordult a Bizottsághoz és a vele közvetlen vagy – a (2) bekezdésben foglaltak szerint – harmadik országon keresztüli összeköttetésben lévő valamennyi tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságához, és a kéréshez mellékelte az e bekezdés b) pontjában említett, végrehajtott intézkedések ismertetését;
- d) vállalta, hogy haladéktalanul méltányos ellentételezést fizet a szolidaritást nyújtó tagállamnak, a (8) bekezdésnek megfelelően.

(4) Amennyiben több tagállam is tudna szolidaritást nyújtani a kérelmező tagállam számára, a kérelmező tagállamnak – miután minden, szolidaritás nyújtására kötelezett tagállammal konzultált – a költségek, a szállítás sebessége, a gázellátás megbízhatósága és diverzifikálása tekintetében a legelőnyösebb ajánlatot kell választania. Az érintett tagállamok ezeket az ajánlatokat – amennyiben és ameddig lehetséges – önkéntes keresletoldali intézkedések alapján teszik meg, mielőtt nem piaci alapú intézkedésekhez folyamodnának.

(5) Amennyiben a szolidaritást nyújtó tagállam számára a piaci alapú intézkedések elégtelennek bizonyulnak a kérelmező tagállam szolidaritási alapon védett felhasználói gázellátási szükségleteinek fedezéséhez, a szolidaritást nyújtó tagállam nem piaci alapú intézkedéseket vezethet be az (1) és (2) bekezdésben megállapított kötelezettségek teljesítése érdekében.

(6) A kérelmező tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és a szolidaritást nyújtó tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait, ha a területén a szolidaritási alapon védett felhasználók gázellátása kielégítő, vagy ha az (1) és (2) bekezdés szerinti kötelezettségek a kérelmező tagállam szükségletei alapján csökkentésre kerülnek, vagy ha az (1) és (2) bekezdés szerinti kötelezettségek a szolidaritásban részesülő tagállam kérésére felfüggesztésre kerülnek.

(7) Az (1) és (2) bekezdésben megállapított kötelezettségek a szolidaritást nyújtó tagállam gázellátási rendszerének műszakilag biztonságos és megbízható működésének függvényében alkalmazandók, és csak olyan mértékben, amennyiben azt az érintett tagállam infrastruktúrájának a kérelmező tagállam felé irányuló maximális kiviteli rendszerösszekötő kapacitása tekintetében fennálló korlátok engedik. A műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokban ki lehet térni az említett körülményekre, különösen azokra, amelyek esetén a piac a rendszerösszekötő maximális kapacitását igénybe véve teljesíti az igényeket.

(8) Az e rendelet szerinti szolidaritást ellentételezés alapján kell nyújtani. A szolidaritást kérő tagállam köteles a szolidaritást nyújtó tagállamnak haladéktalanul méltányos ellentételezést fizetni vagy a méltányos ellentételezés haladéktalan megfizetését biztosítani. E méltányos ellentételezésnek legalább az alábbiakat kell fedeznie:

- a) a kérelmező tagállam területére szállított gáz;
- b) a szolidaritás nyújtása során felmerült összes egyéb releváns és észszerű költség, beleértve adott esetben az ilyen, előzetesen megállapított intézkedések költségét is;
- c) bírósági eljárásokból, választott bírósági eljárásokból vagy hasonló eljárásokból és vitarendezési eljárásokból és az említett eljárásokkal kapcsolatban felmerülő költségekből eredő bármely olyan ellentételezés megtérítése, amelyre a szolidaritást nyújtó tagállam a szolidaritás nyújtásában érintett szervezetek tekintetében kötelezett.

Az első albekezdés szerinti méltányos ellentételezésnek ki kell terjednie többek között minden olyan észszerű költségre, amely a szolidaritást nyújtó tagállamban e cikk végrehajtása során az uniós jog által garantált alapvető jogok és az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek értelmében az ellentételezés fizetésére vonatkozó kötelezettség miatt felmerül, valamint a nemzeti ellentételezési szabályok szerinti ellentételezés megfizetése révén felmerült további észszerű költségekre is.

A tagállamoknak 2018. december 1-jéig el kell fogadniuk a szükséges intézkedéseket – különösen a (10) bekezdés szerinti műszaki, jogi és pénzügyi intézkedéseket – az e bekezdés első és második albekezdésének végrehajtása érdekében. Ezen intézkedések tartalmazhatnak rendelkezéseket az ellentételezés haladéktalan megfizetésére vonatkozó gyakorlati feltételekről.

(9) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy e cikk rendelkezései a Szerződés, az Európai Unió Alapjogi Chartája és a vonatkozó nemzetközi kötelezettségek tiszteletben tartásával kerüljenek végrehajtásra. A tagállamok megteszik az ehhez szükséges intézkedéseket.

(10) A tagállamoknak 2018. december 1-jéig el kell fogadniuk az ahhoz szükséges intézkedéseket –ideértve a műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokban elfogadott intézkedéseket is –, hogy az (1) és a (2) bekezdéssel összhangban biztosított legyen a kérelmező tagállam szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázellátása. Az egymással közvetlen vagy a (2) bekezdésnek megfelelően harmadik országon keresztül összeköttetésben lévő tagállamoknak megállapodást kell kötniük a műszaki, jogi és pénzügyi intézkedésekről, és ismertetniük kell ezeket a vészhelyzeti terveikben. Az említett intézkedések többek között a következő elemekre terjedhetnek ki:

- a) a hálózatok működési biztonsága;
- b) az alkalmazandó gázárak és/vagy az azok megállapítására szolgáló módszertan, figyelemmel a piac működésére gyakorolt hatásokra;
- c) a rendszerösszekötők használata, ideértve a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitásokat és a föld alatti gáztárolást is;
- d) a gázmennyiségek, vagy az azok megállapítására szolgáló módszertan;
- e) a költségek azon kategóriái, amelyekre ki kell terjednie a haladéktalan és méltányos ellentételezésnek, amely magában foglalhatja a korlátozott ipari tevékenység miatti károk ellentételezését is;
- f) a méltányos ellentételezés kiszámítási módjának megjelölése.

A tagállamok között a szolidaritás kérését megelőzően megállapodásba foglalt pénzügyi intézkedéseknek olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek lehetővé teszik, hogy a szolidaritás nyújtása során felmerült költségek méltányos ellentételezésének kiszámításakor legalább az összes releváns és észszerű költséget figyelembe vegyék, továbbá rendelkezniük kell az ellentételezés megfizetésének kötelezettségéről.

Az ellentételezési mechanizmusnak ösztönöznie kell az olyan piaci alapú megoldásokban való részvételt, mint az árverések és a keresletoldali válaszmechanizmusok. Emellett nem írhat elő olyan nemkívánatos ösztönzőket – többek között pénzügyi feltételeket –, amelyek miatt a piaci szereplők addig halogatják a fellépést, amíg nem piaci alapú intézkedések alkalmazására is sor kerülhet. A vészhelyzeti terveikben ismertetni kell minden ellentételezési mechanizmust vagy legalább azok összefoglalóját.

(11) Mindaddig, amíg egy tagállam a szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázfogyasztását saját termelésből képes fedezni, mentesül azon kötelezettség alól, hogy a szolidaritás kérésére vonatkozóan műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat kössön a vele közvetlen vagy a (2) bekezdésnek megfelelően harmadik országon keresztül összeköttetésben lévő tagállamokkal. Az ilyen mentesség nem érintheti az adott tagállam azon kötelezettségét, hogy e cikk értelmében szolidaritást nyújtson más tagállamok számára.

(12) A Bizottság a GCG-vel folytatott konzultációt követően 2017. december 1-jéig jogilag nem kötelező erejű iránymutatást bocsát ki a műszaki, jogi és pénzügyi megállapodás alapvető elemeire és különösen arra vonatkozóan, hogy miként kell a gyakorlatban alkalmazni a (8) és a (10) bekezdésben foglalt elemeket.

(13) Amennyiben a tagállamok 2018. október 1-jéig nem állapodnak meg a szükséges műszaki, jogi és pénzügyi intézkedésekről, a Bizottság az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságokkal való konzultációt követően az említett intézkedésekre vonatkozó keretrendszert javasolhat, amelyben a (12) bekezdésben említett iránymutatás alapulvételével meghatározza az intézkedések működtethetőségéhez szükséges elveket. A tagállamok – a Bizottság javaslatának lehető legteljesebb figyelembevételével – 2018. december 1-jéig véglegesítik megállapodásaikat.

(14) E cikk alkalmazandóságát nem érinti, ha egyes tagállamok elmulasztják műszaki, jogi és pénzügyi megállapodások megkötését vagy az ilyen megállapodásaik véglegesítését. Ebben az esetben az érintett tagállamoknak meg kell állapodniuk a szükséges ad hoc intézkedésekről, és a szolidaritást kérő tagállamnak meg kell tennie a (3) bekezdés d) pontja szerinti kötelezettségvállalást.

(15) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított kötelezettségek azonnal megszűnnek azt követően, hogy sor kerül a vészhelyzet megszűnésének kihirdetésére, vagy amennyiben a Bizottság a 11. cikk (8) bekezdése első albekezdésének megfelelően megállapítja, hogy a vészhelyzet kihirdetése nem vagy már nem indokolt.

(16) Ha a tagállamok által e cikk alapján meghozandó intézkedésekkel kapcsolatban az Unió számára valamely – az EUMSZ 340. cikkének második bekezdése szerinti, jogellenes cselekményre vagy jogellenes magatartásra vonatkozó felelősségtől eltérő – felelősségénél fogva költségei merülnek fel, e költségeket a szolidaritásban részesülő tagállam megtéríti az Unió részére.

14. cikk

Információcsere

(1) Amennyiben egy tagállam kihirdette a 11. cikk (1) bekezdésében említett válságszintek valamelyikét, az érintett földgázipari vállalkozásoknak különösen a következő információkat kell napi rendszerességgel az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága számára rendelkezésre bocsátaniuk:

- a) a gázkereslet és a gázellátás napi előrejelzése a következő három napra, millió köbméter per nap mértékegységben kifejezve;
- b) a napi gázáramlás minden határkeresztesző betáplálási és kiadási ponton, valamint minden olyan ponton, amely a hálózatot termelő létesítménnyel, tárolási létesítménnyel vagy LNG-terminállal köti össze, millió köbméter per nap mértékegységben kifejezve;
- c) azon időtartam, napban kifejezve, amely alatt a védett felhasználók gázellátása előreláthatóan biztosítható.

(2) A Bizottság regionális vagy uniós vészhelyzet esetén felkérheti az (1) bekezdésben említett, hatáskörrel rendelkező hatóságot arra, hogy legalább a következőket bocsássa haladéktalanul rendelkezésére:

- a) Az (1) bekezdésben meghatározott információk;
- b) tájékoztatás a hatáskörrel rendelkező hatóság által tervezett vagy már végrehajtott, a vészhelyzet enyhítését célzó intézkedésekről és azok eredményességéről;
- c) a más hatáskörrel rendelkező hatóságokhoz címzett, további intézkedések meghozatalára vonatkozó megkeresések;
- d) a más hatáskörrel rendelkező hatóságok megkeresésére végrehajtott intézkedések.

(3) A vészhelyzetet követően az (1) bekezdésben említett, hatáskörrel rendelkező hatóságnak a lehető legkorábban, de legkésőbb a vészhelyzet megszüntetése után hat héttel a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania a vészhelyzet és a végrehajtott intézkedések eredményességének részletes értékelését, beleértve a vészhelyzet gazdasági hatásainak értékelését, a villamosenergia-ágazatra gyakorolt hatásokat, valamint az Uniónak és tagállamainak nyújtott, illetőleg a tőlük kapott segítség hatásait is. Ezt az értékelést a GCG rendelkezésére kell bocsátani, és be kell építeni a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek naprakésszé tett változataiba.

A Bizottság elemzi a hatáskörrel rendelkező hatóságok értékeléseit, és elemzésének eredményeiről összesített formában tájékoztatja a tagállamokat, az Európai Parlamentet és a GCG-t.

(4) Ha azt a körülmények kellőképpen indokolják, a leginkább érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága – függetlenül attól, hogy sor került-e vészhelyzet kihirdetésére – kötelezheti a földgázipari vállalkozásokat az (1) bekezdésben meghatározott, vagy az adott tagállam vagy más tagállamok általános gázellátási helyzetének értékeléséhez szükséges további információk megadására, ideértve a szerződésekre vonatkozó információkat is, az árakra vonatkozó információk kivételével. A Bizottság kérheti, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság továbbítsa számára a földgázipari vállalkozásoktól e bekezdés értelmében kapott információkat, feltéve, hogy még nem kapta meg ugyanazokat az információkat.

(5) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Unió vagy az Unió egy részének gázellátása olyan mértékben veszélyeztetve van vagy lehet, hogy az a 11. cikk (1) bekezdésében említett válságszintek valamelyikének kihirdetéséhez vezethet, kötelezheti az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságokat a gázellátási helyzet értékeléséhez szükséges információk begyűjtésére és a Bizottság részére való megküldésére. A Bizottság megosztja az értékelését a GCG-vel.

(6) Annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a Bizottság értékelhessék a gázellátás biztonságának nemzeti, regionális és uniós szintű helyzetét, minden földgázipari vállalkozásnak értesítenie kell:

- a) a hatáskörrel rendelkező érintett hatóságot a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező és az egy évnél hosszabb időtartamra szóló, gázbeszerzés céljából megkötött gázellátási szerződések következő adatairól:
  - i. a szerződés időtartama;
  - ii. a szerződés szerinti éves mennyiségek;
  - iii. a riasztás vagy vészhelyzet esetén a szerződés alapján szolgáltatandó maximális napi mennyiség;
  - iv. a szerződés szerinti leszállítási pontok;
  - v. a minimális napi és havi gázmennyiségek;
  - vi. a gázszállítás felfüggesztésének feltételei;
  - vii. annak feltüntetése, hogy a szerződés önmagában vagy az ugyanazon földgázszállítóval vagy annak kapcsolt vállalkozásaival létesített más szerződéseivel együtt eléri-e vagy meghaladja a leginkább érintett tagállam tekintetében a (6) bekezdés b) pontjában említett 28 %-os küszöbértéket;
- b) a leginkább érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságát a 2017. november 1-én vagy azután megkötött vagy módosított, önmagukban vagy az ugyanazon földgázszállítóval vagy kapcsolt vállalkozásaival létesített más szerződésekkel együtt az adott tagállamnak a legfrissebb rendelkezésre álló adatok alapján számított éves gázfogyasztása legalább 28 %-át biztosító, egy évnél hosszabb időtartamra szóló gázellátási szerződéseikről, közvetlenül ezek megkötését vagy módosítását követően. Ezen túlmenően, a földgázipari vállalkozásoknak 2018. november 2-ig értesíteniük kell a hatáskörrel rendelkező hatóságot valamennyi már hatályos, a fenti feltételeknek megfelelő szerződésről. Az értesítési kötelezettség nem vonatkozik az árakra vonatkozó információkra és a kizárólag a gázárakra kiterjedő módosításokra. Az értesítési kötelezettség alkalmazandó a gázellátási szerződés teljesítését érintő valamennyi kereskedelmi megállapodásra is, az árakra vonatkozó információk kivételével.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak az első albekezdés a) pontjában felsorolt adatokról anonimizált formában kell értesítenie a Bizottságot. Új szerződések kötéskor vagy a már meglévő szerződések módosítása esetén az összes adatot az adott év szeptemberének végéig el kell juttatnia a Bizottságnak. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kétségei merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy az első albekezdés b) pontjában említett adott szerződés veszélyeztet-e egy tagállam vagy régió gázellátásának biztonságát, értesítenie kell a szerződésről a Bizottságot.

(7) A gázellátás biztonsága szempontjából releváns kulcsfontosságú gázellátási szerződések átláthatóságának biztosítása iránti igény által kellően indokolt körülmények között, és amennyiben a leginkább érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága vagy a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely gázellátási szerződés veszélyeztetheti egy adott tagállam, régió vagy az Unió gázellátásának biztonságát, a tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága vagy a Bizottság kérheti az adott földgázipari vállalkozást, hogy az árakra vonatkozó információk kivételével bocsássa rendelkezésére a szerződést a gázellátás biztonságára gyakorolt hatások értékelésének céljából. A kérést meg kell indokolni, és az kiterjedhet a gázellátási szerződés teljesítését érintő bármely más kereskedelmi megállapodás részleteire is, az árakra vonatkozó információk kivételével. Az indokolásnak ki kell terjednie a kérés teljesítésével járó adminisztratív terhek arányosságára is.

(8) Az e cikk (6) bekezdésének b) pontja vagy (7) bekezdése alapján információt kapó, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a gázellátás biztonsága tekintetében három hónapon belül értékelniük kell a kapott információkat, és értékelésük eredményeit be kell nyújtaniuk a Bizottságnak.

(9) A kockázatértékelés, a megelőzési cselekvési terv és a vészhelyzeti terv elkészítése és naprakésszé tétele során a hatáskörrel rendelkező hatóságnak figyelembe kell vennie az e cikk alapján kapott információkat. A Bizottság elfogadhat olyan véleményt, amelyben javasolja a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, hogy az e cikk alapján kapott információk alapján módosítsa a kockázatértékeléseket vagy a terveket. A hatáskörrel rendelkező érintett hatóságnak a kérelem által érintett kockázatértékeléseket és terveket a 8. cikk (9) bekezdésében előírt eljárásnak megfelelően felül kell vizsgálnia.

(10) A tagállamok 2019. május 2-ig meghatározzák az e cikk (6) vagy (7) bekezdésének a földgázipari vállalkozások általi megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítására. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

(11) E cikk alkalmazásában a „leginkább érintett tagállam” az a tagállam, amelyben egy adott szerződés valamely szerződő fele a legtöbb gázt értékesíti vagy amelyben a legtöbb felhasználója található.

(12) A (6) és (7) bekezdés alapján kapott szerződéseket vagy szerződésekre vonatkozó információkat, valamint ezeknek a hatáskörrel rendelkező hatóságok vagy a Bizottság általi értékelését bizalmasan kell kezelni. A hatáskörrel rendelkező hatóságok és a Bizottság biztosítják a szerződések és az információk teljeskörű bizalmas kezelését.

15. cikk

Szakmai titoktartás

(1) A 14. cikk (4), (5), (6), (7) és (8) bekezdése és a 18. cikk alapján kapott, megosztott vagy továbbított bizalmas üzleti adatokat – a 14. cikk (3) és (5) bekezdésében említett értékelések eredményein kívül – bizalmasan kell kezelni, és azokra az e cikkben előírt szakmai titoktartási feltételek vonatkoznak.

(2) A szakmai titoktartási kötelezettség alkalmazandó a következő, e rendelettel összhangban bizalmas információt kapó személyekre:

- a) a Bizottság jelenlegi és korábbi alkalmazottaira;
- b) a Bizottság utasításai szerint eljáró könyvvizsgálókra és szakértőkre;
- c) a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a nemzeti szabályozó hatóságok vagy más releváns hatóságok jelenlegi és korábbi alkalmazottaira;
- d) a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a nemzeti szabályozó hatóságok vagy más releváns hatóságok utasításai szerint eljáró könyvvizsgálókra és szakértőkre.

(3) A büntetőjog hatálya alá tartozó esetek, valamint e rendelet más rendelkezései és a vonatkozó más uniós jogszabályok sérelme nélkül a (2) bekezdésben említett személyek a feladataik ellátása keretében kapott bizalmas információkat más személynek vagy hatóságnak kizárólag összefoglaló vagy összesített adatok formájában és kizárólag oly módon adhatják át, hogy abból konkrét piaci szereplőre vagy kereskedési helyre ne lehessen következtetni.

(4) A büntetőjog hatálya alá tartozó esetek sérelme nélkül a Bizottság, a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a nemzeti szabályozó hatóságok, szervek vagy személyek az e rendelet alapján kapott bizalmas információkat kizárólag feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása céljából használhatják fel. Más hatóságok, szervek vagy személyek ezt a bizalmas információt felhasználhatják arra a célra, amelyre azt megkapták, továbbá felhasználhatják a feladataikkal kifejezetten összefüggő, közigazgatási hatóság vagy bíróság előtt folyó eljárásokban.

16. cikk

Együttműködés az Energiaközösség szerződő feleivel

(1) Amennyiben a tagállamok és az Energiaközösség szerződő felei együttműködnek a kockázatértékelések, megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek létrehozásának folyamatában, az együttműködés kiterjedhet különösen a veszélyek közötti kölcsönhatások és összefüggések azonosítására, és a határokon átnyúló megelőzési cselekvési tervek és vészhelyzeti tervek következetességének biztosítását célzó konzultációkra.

(2) Az (1) bekezdés tekintetében az Energiaközösség szerződő felei a Bizottság meghívására részt vehetnek a GCG kölcsönös érdeklődésre számot tartó ügyekben tartott ülésein.

17. cikk

A Bizottság általi nyomon követés

A Bizottság a gázellátás biztonságával kapcsolatos intézkedéseket folyamatosan nyomon követi, és erről rendszeresen beszámol a GCG-nek.

A Bizottság a 8. cikk (7) bekezdésében említett értékelések alapján 2023. szeptember 1-jéig következtetéseket von le a gázellátás biztonsága uniós szintű növelésének lehetséges módjait illetően, és jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé e rendelet alkalmazásáról, valamint – amennyiben szükséges – jogalkotási javaslatokat nyújt be e rendelet módosítása érdekében.

18. cikk

Értesítések

A kockázatértékelésről, a megelőzési cselekvési tervekről, a vészhelyzeti tervekről és valamennyi egyéb dokumentumról elektronikus úton, a CIRCABC platformon keresztül kell értesíteni a Bizottságot.

Az értesítéssel kapcsolatban mindennemű kommunikációt elektronikus úton kell lefolytatni.

19. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 3. cikk (8) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében és a 8. cikk (5) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2017. november 1-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (8) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében és a 8. cikk (5) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 3. cikk (8) bekezdése, a 7. cikk (5) bekezdése vagy a 8. cikk (5) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

20. cikk

Eltérés

(1) E rendelet Máltára és Ciprusra mindaddig nem alkalmazandó, amíg területükön nincs gázellátás. Málta és Ciprus tekintetében a következő rendelkezésekben megállapított kötelezettségeket a gázellátás területükön való megkezdésétől számított, alább meghatározott időn belül kell teljesíteni, és azokat a döntéseket, amelyek meghozatalára ezek a tagállamok a következő rendelkezések szerint jogosultak, ezen az időn belül kell elfogadni:

- a) a 2. cikk 5. pontja, a 3. cikk (2) bekezdése, a 7. cikk (5) bekezdése és a 14. cikk (6) bekezdésének a) pontja tekintetében: 12 hónap;
- b) a 6. cikk (1) bekezdése tekintetében: 18 hónap;
- c) a 8. cikk (7) bekezdése tekintetében: 24 hónap;
- d) az 5. cikk (4) bekezdése tekintetében: 36 hónap;
- e) az 5. cikk (1) bekezdése tekintetében: 48 hónap.

Az 5. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítése céljából Málta és Ciprus alkalmazhatja az 5. cikk (2) bekezdésében előírt rendelkezéseket, ideértve a nem piaci alapú, keresletoldali intézkedéseket is.

(2) A Déli Gázfolyosóhoz és a Földközi-tenger keleti térségéhez tartozó kockázati csoportokra vonatkozó munkával kapcsolatos, a 7. és 8. cikkben meghatározott kötelezettségek attól az időponttól alkalmazandók, amikor a fő infrastruktúra/csővezeték tesztelési működési szakaszba lép.

(3) Amíg Svédország kizárólag Dánián mint egyedüli gázforráson keresztüli rendszerösszekötők útján jut gázhoz, és esetében Dánia az egyetlen ország, amely szolidaritást nyújthat, Dánia és Svédország mentesül a 13. cikk (10) bekezdésében előírt azon kötelezettség alól, hogy műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat kössenek meg abból a célból, hogy Svédország szolidaritást nyújtson Dániának. Ez nem érinti Dánia azon kötelezettségét, hogy szolidaritást nyújtson, és e célból a 13. cikknek megfelelően megkösse a szükséges műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat.

21. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 994/2010/EU rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat ezen rendeletre való hivatkozásként kell tekinteni, és a IX. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

22. cikk

Hatálybelépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő negyedik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2017. november 1-től kell alkalmazni.

A 13. cikk (1)–(6) bekezdését, a 13. cikk (8) bekezdésének első és második albekezdését, valamint a 13. cikk (14) és (15) bekezdését azonban 2018. december 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2017. október 25-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

A. TAJANI

a Tanács részéről

az elnök

M. MAASIKAS

I. MELLÉKLET

Regionális együttműködés

A tagállamok 3. cikk (7) bekezdésében említett kockázati csoportjai, amelyek alapul szolgálnak a kockázatokhoz kapcsolódó együttműködés számára:

1. Kockázati csoportok a kelet felől érkező gázellátás szempontjából:
  - a) Ukrajna: Bulgária, Cseh Köztársaság, Németország, Görögország, Horvátország, Olaszország, Luxemburg, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Románia, Szlovénia, Szlovákia;
  - b) Belarusz: Belgium, Cseh Köztársaság, Németország, Észtország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Lengyelország, Szlovákia;
  - c) Balti-tenger: Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Franciaország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Szlovákia, Svédország;
  - d) Északkelet: Észtország, Lettország, Litvánia, Finnország;
  - e) Transz-balkán: Bulgária, Görögország, Románia.
2. Kockázati csoportok az Északi-tenger felől érkező gázellátás szempontjából:
  - a) Norvégia: Belgium, Dánia, Németország, Írország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Svédország, Egyesült Királyság;
  - b) Kis fűtőértékű gáz: Belgium, Németország, Franciaország, Hollandia;
  - c) Dánia: Dánia, Németország, Luxemburg, Hollandia, Svédország;
  - d) Egyesült Királyság: Belgium, Németország, Írország, Luxemburg, Hollandia, Egyesült Királyság.
3. Kockázati csoportok az Észak-Afrika felől érkező gázellátás szempontjából:
  - a) Algéria: Görögország, Spanyolország, Franciaország, Horvátország, Olaszország, Málta, Ausztria, Portugália, Szlovénia;
  - b) Líbia: Horvátország, Olaszország, Málta, Ausztria, Szlovénia.
4. Kockázati csoportok a délkelet felől érkező gázellátás szempontjából:
  - a) Déli Gázfolyosó – Kaszpi-tenger: Bulgária, Görögország, Horvátország, Olaszország, Magyarország, Málta, Ausztria, Románia, Szlovénia, Szlovákia;
  - b) Földközi-tenger keleti térsége: Görögország, Olaszország, Ciprus, Málta.

II. MELLÉKLET

Az N – 1 képlet kiszámítása

1. Az N – 1 képlet meghatározása

Az N – 1 képlet a gázinfrastruktúra műszaki kapacitásának azon képességét írja le, hogy legnagyobb elemének kiesése esetén maradéktalanul ki tudja elégíteni a számítási terület gázkeresletét olyan napon, amelyet rendkívül magas, statisztikai valószínűség szerint 20 évenként egyszer előforduló gázkereslet jellemez.

A gázinfrastruktúra magában foglalja a gázszállító hálózatot, beleértve a rendszerösszekötőket, valamint a számítási területhez kapcsolódó termelési, LNG- és tárolási létesítményeket.

A gázinfrastruktúra legnagyobb elemének kiesése esetén fennmaradó összes gázinfrastruktúra műszaki kapacitásának el kell érnie a számítási terület azon összesített napi gázkeresletét, amely rendkívül magas, statisztikai valószínűség szerint 20 évenként egyszer előforduló gázkereslettel jellemezhető napon fordul elő.

Az N – 1 képlet alábbiak szerint számított értékének legalább 100 %-nak kell lennie.

2. Az N – 1 képlet kiszámításának módja

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

A számításához alkalmazott paramétereket egyértelműen le kell írni és meg kell indokolni.

Az EP_m kiszámításához részletes listát kell benyújtani a betáplálási pontokról és egyéni kapacitásokról.

3. Az N – 1 képletben található paraméterek meghatározása

A „számítási terület” a hatáskörrel rendelkező hatóság által meghatározott olyan földrajzi terület, amelyre nézve az N – 1 képlet kiszámításra kerül.

Keresletoldali meghatározás:

„ D_{max} ”: teljes napi gázkereslet (millió köbméter per napban kifejezve) a számítási területen statisztikai valószínűség szerint 20 évenként egyszer előforduló, rendkívül magas napi kereslettel jellemezhető napon.

Kínálatoldali meghatározások:

„ EP_m ”: a P_m , LNG_m és S_m értékekkel már kifejezett termelési, LNG- és tárolási létesítményektől eltérő betáplálási pontok műszaki kapacitása (millió köbméter per napban kifejezve), vagyis a számítási területre gázbeszállítást biztosítani képes valamennyi, határon elhelyezkedő betáplálási pont műszaki kapacitásának összege.

„ P_m ”: maximális műszaki termelési kapacitás (millió köbméter per napban kifejezve): az összes földgáztermelő létesítménynek a számítási terület betáplálási pontjaihoz szállítható maximális napi műszaki termelési kapacitásának összege.

„ S_m ”: maximális műszaki tárolási mennyiség (millió köbméter per napban kifejezve): az összes tárolási létesítménynek a számítási terület betáplálási pontjaihoz szállítható maximális napi műszaki kivételi kapacitásának összege, figyelembe véve azok saját fizikai jellemzőit;

„ LNG_m ”: maximális műszaki LNG-létesítmény-kapacitás (millió köbméter per napban kifejezve): az összes LNG-létesítmény összesített maximális napi műszaki kimeneti kapacitása a számítási területen, olyan kritikus elemek figyelembevételével, mint az LNG átfejtése, a hozzá kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások, az LNG átmeneti tárolása és visszaalakítása, valamint a rendszer műszaki kimeneti kapacitása.

„ I_m ”: a számítási terület ellátására szolgáló, a legnagyobb kapacitással rendelkező legnagyobb gázinfrastruktúra-elem műszaki kapacitása (millió köbméter per napban kifejezve). Amennyiben több gázinfrastruktúra összekapcsolásával egyetlen közös upstream vagy downstream gázinfrastruktúra jött létre, amelyet nem lehet szétválasztva működtetni, azt egyetlen gázinfrastruktúra-elemnek kell tekinteni.

4. Az $N - 1$ képlet kiszámítása keresletoldali intézkedések alkalmazása esetén

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{\max} - D_{\text{eff}}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Keresletoldali meghatározás:

„ D_{eff} ”: a $D_{\max}$ azon része (millió köbméter per napban kifejezve), amelyet a gázellátás zavara esetén a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja és az 5. cikk (2) bekezdése szerinti piaci alapú, keresletoldali intézkedésekkel elégségesen és időben ki lehet elégíteni.

5. Az $N - 1$ képlet kiszámítása regionális szinten

A 3. pontban említett számítási területet adott esetben az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai által meghatározott módon a megfelelő regionális szintre kell bővíteni. A számítás kibővíthető a kockázati csoport regionális szintjére, amennyiben a kockázati csoport hatáskörrel rendelkező hatóságai erről megállapodnak. Az $N - 1$ képlet regionális szintű kiszámításához a közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb elemét kell alkalmazni. Egy régió legnagyobb közös érdekű gázinfrastruktúra-elemének a régió azon legnagyobb gázinfrastruktúra-eleme tekintendő, amely az adott régió tagállamainak gázellátásához közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul, és azt a kockázátértékelésben meg kell határozni.

Az $N - 1$ képlet regionális szintű kiszámítása csak akkor válthatja fel az $N - 1$ képlet nemzeti szintű kiszámítását, ha a közös kockázátértékeléssel összhangban a közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb eleme valamennyi érintett tagállam gázellátása szempontjából kiemelkedő fontosságú.

A kockázati csoport szintjén a 7. cikk (4) bekezdésében említett számítások esetében az I. mellékletben felsorolt kockázati csoportok legnagyobb közös érdekű gázinfrastruktúra-elemét kell alkalmazni.

III. MELLÉKLET

Kétirányú szállítást lehetővé tevő állandó kapacitás

1. Az e mellékletben foglalt rendelkezések végrehajtása céljából a nemzeti szabályozó hatóság hatáskörrel rendelkező hatóságként léphet fel, amennyiben a tagállam így határoz.
2. A rendszerösszekötő kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitásának lehetővé tétele vagy javítása érdekében, illetve az erre irányuló kötelezettség alóli mentesség megszerzése vagy meghosszabbítása érdekében a szállításirendszer-üzemeltetőknek a rendszerösszekötő mindkét oldalán be kell nyújtaniuk az alábbiakat a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak (a továbbiakban: az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságok) és a szabályozó hatóságoknak (a továbbiakban: az érintett szabályozó hatóságok), miután konzultáltak minden, potenciálisan érintett szállításirendszer-üzemeltetővel:
  - a) javaslat kétirányú gázzállítást lehetővé tevő állandó kapacitás kialakítására az ellenirányt illetően (a továbbiakban: ellenirányú áramlást lehetővé tevő fizikai kapacitás); vagy
  - b) a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás kialakítására irányuló kötelezettség alóli mentességre vonatkozó kérelem.

A szállításirendszer-üzemeltetőknek törekedniük kell arra, hogy közösen nyújtsanak be javaslatokat és mentesség iránti kérelmeket. A kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitásra vonatkozó javaslat esetében a szállításirendszer-üzemeltetők a költségek országok közötti elosztására vonatkozó, indokolással ellátott javaslatot nyújthatnak be. Az említett javaslatokat és kérelmeket 2017. november 1-én már létező valamennyi rendszerösszekötő esetében legkésőbb 2018. december 1-jéig – a megvalósíthatósági tanulmányok elkészülése után, de az új rendszerösszekötők részletes műszaki tervei kidolgozásának megkezdése előtt – be kell nyújtani.
3. A javaslat vagy a mentesség iránti kérelem kézhezvételét követően a hatáskörrel rendelkező érintett hatóságoknak a javaslatról vagy a mentesség iránti kérelemről haladéktalanul konzultálniuk kell azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaival és –amennyiben nem azonosak a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal – a nemzeti szabályozó hatóságaival, amely a kockázatértékeléssel összhangban részesülhet az ellenirányú áramlást lehetővé tevő kapacitás előnyeiből, továbbá az Ügynökséggel és a Bizottsággal. A konzultált hatóságok a konzultáció iránti kérelem kézhezvételét követő négy hónapon belül nyilváníthatnak véleményt.
4. Az érintett, szabályozó hatóságoknak az együttes javaslat kézhezvételétől számított hat hónapon belül az 5. cikk (6) és (7) bekezdése szerint – az érintett projektgazdákkal folytatott konzultációt követően – koordinált módon határozniuk kell a beruházási költségek országok közötti elosztásáról; az így elosztott költségeket a projekt egyes szállításirendszer-üzemeltetőinek kell viselniük. Amennyiben az érintett szabályozó hatóságoknak e határidőn belül nem sikerül megállapodásra jutniuk, erről haladéktalanul tájékoztatniuk kell az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságokat.
5. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak – a kockázatértékelés, az e rendelet 5. cikkének (5) bekezdésében felsorolt információk és az e melléklet 3. pontja szerinti konzultációt követően beérkezett vélemények alapján, valamint a gázellátás biztonságának és a belső gázpiachoz való hozzájárulásnak a figyelembevételével – koordinált módon határozniuk kell. E koordinált határozatot két hónapon belül kell meghozni. E kéthónapos időszak az e melléklet 3. pontjában említett véleménynyilvánításra rendelkezésre álló négy hónapos időszak letelte után veszi kezdetét – kivéve abban az esetben, ha valamennyi vélemény már ennél korábban beérkezik –, vagy pedig az érintett szabályozó hatóságok számára a koordinált határozat elfogadása céljából az e melléklet 4. pontja szerint rendelkezésre álló hathónapos időszak letelte után. A koordinált határozatban:
  - a) el kell fogadni a kétirányú gázzállítást lehetővé tevő kapacitásra vonatkozó javaslatot. E határozatnak tartalmaznia kell költség-haszon elemzést, végrehajtási ütemtervet és a kapacitás használatára vonatkozó feltételeket, és mellékelni kell hozzá a költségek országok közötti elosztására vonatkozó, a 4. pontban említett, az érintett szabályozó hatóságok által hozott koordinált határozatot;
  - b) maximum négy évre vonatkozó ideiglenes mentességet kell engedélyezni vagy meg kell azt hosszabbítani, amennyiben a határozatban szereplő költség-haszon elemzés szerint az ellenirányú áramlást lehetővé tevő kapacitás egyetlen érintett tagállamban sem javítaná a gázellátás biztonságát, vagy ha a beruházás költségei jelentős mértékben meghaladnák a gázellátás biztonsága tekintetében várható előnyöket; vagy
  - c) meg kell követelni a szállításirendszer-üzemeltetőktől, hogy legfeljebb négy hónapon belül módosítsák és újabb nyújtsák be a javaslatukat vagy a mentesség iránti kérelmüket.
6. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak haladéktalanul továbbítaniuk kell a koordinált határozatot azon hatáskörrel rendelkező hatóságok és nemzeti szabályozó hatóságok részére, amelyek a 3. pontnak megfelelően véleményt nyilvánítottak, továbbá az érintett szabályozó hatóságok, az Ügynökség és a Bizottság részére, beleértve a 3. ponttal összhangban a konzultációt követően beérkezett véleményeket is.

7. A 6. pontban említett, az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságok a koordinált határozat kézhezvételétől számított két hónapon belül kifogást emelhetnek a koordinált határozattal szemben, és kifogásukat benyújthatják azon érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak, amelyek elfogadták a határozatot, valamint az Ügynökségnek és a Bizottságnak. A kifogásoknak tényekre és értékelésre kell korlátozódnium, különösen ha a költségek országok közötti elosztásáról nem folytattak konzultációt a 3. ponttal összhangban.
8. Az Ügynökség a koordinált határozat 6. ponttal összhangban történő kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt nyilvánít a koordinált határozat elemeivel kapcsolatban, figyelembe véve az esetleges kifogásokat, és véleményét benyújtja valamennyi érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságnak, a 6. pontban említett, érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak és a Bizottságnak.
9. Az Ügynökség által a 8. pont szerint kiadott vélemény kézhezvételétől számított négy hónapon belül a Bizottság határozatot fogadhat el, amelyben kéri a koordinált határozat módosítását. A Bizottság e határozatot a következők alapján hozza meg: az 5. pontban meghatározott kritériumok, az érintett hatóságok határozatának alapjául szolgáló indokok, valamint az Ügynökség véleménye. Az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak eleget kell tenniük a Bizottság kérésének, és négy héten belül módosítaniuk kell a határozatukat.

Abban az esetben, ha a Bizottság nem tesz semmilyen intézkedést az említett négy hónapon belül, akkor úgy tekintendő, hogy nem emel kifogást az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságok határozatával szemben.

10. Ha az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságok az 5. pontban meghatározott határidőn belül nem tudnak elfogadni koordinált határozatot, vagy ha az érintett szabályozó hatóságok a 4. pontban meghatározott határidőn belül nem tudnak megállapodni a költségek elosztásáról, az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak legkésőbb a határidő lejártának napján értesíteniük kell erről az Ügynökséget és a Bizottságot. A Bizottság ezen információ kézhezvételétől számított négy hónapon belül – esetlegesen az Ügynökséggel folytatott konzultációt követően – határozatot fogad el, amely a költségek országok közötti elosztásán kívül a koordinált határozatnak az 5. pontban felsorolt valamennyi elemére kiterjed, és megküldi ezt a határozatot az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak és az Ügynökségnek.
11. Ha a Bizottság e melléklet 10. pontja szerinti határozata kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás kialakítását írja elő, az Ügynökség a bizottsági határozat kézhezvételétől számított három hónapon belül határozatot fogad el a költségek országok közötti elosztásáról, e rendelet 5. cikkének (7) bekezdésével összhangban. Az Ügynökség e határozat meghozatala előtt konzultál az érintett szabályozó hatóságokkal és a szállításrendszer-üzemeltetőkkel. A három hónapos időtartam további két hónappal meghosszabbítható, amennyiben az Ügynökségnek kiegészítő információkat kell kérnie. Ez a további időtartam a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon veszi kezdetét.
12. A Bizottságnak, az Ügynökségnek, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak, a nemzeti szabályozó hatóságoknak és a szállításrendszer-üzemeltetőknek meg kell őrizniük a bizalmas üzleti adatok titkosságát.
13. A kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás kialakítására vonatkozó kötelezettség alól a 994/2010/EU rendelet értelmében adott mentességek érvényben maradnak, amennyiben a Bizottság vagy a másik érintett tagállam nem kérte azok felülvizsgálatát, illetve amíg az érvényességük le nem jár.

IV. MELLÉKLET

Sablon a közös kockázatértékeléshez

Az alábbi sablont a kockázati csoporton belül elfogadott nyelven kell kitölteni.

Általános információk

- A kockázati csoportba tartozó tagállamok
- A kockázatértékelés elkészítéséért felelős hatáskörrel rendelkező hatóságok neve ⁽¹⁾

1. A rendszer leírása

Röviden írja le a kockázati csoport gázrendszerét, és térjen ki az alábbiakra:

- a) fő gázfogyasztási adatok ⁽²⁾: végső éves gázfogyasztás (milliárd köbméter) és a felhasználók típusa szerinti bontás ⁽³⁾, csúcsterhelés (összesen és a felhasználók típusa szerinti bontásban, millió köbméter per napban kifejezve).
- b) a gázrendszer működésének ismertetése a kockázati csoportban: fő áramlások (betáplálás/kiadás/tranzit), a betáplálási/kiadási pont infrastruktúrájának kapacitása a régióba és a régióból, valamint tagállamonként, ideértve a kihasználási arányt, az LNG-létesítményeket (maximális napi kapacitás, kihasználási arány és hozzáférési rendszer) stb.
- c) lehetőség szerint a gázbehozatal forrásainak megadása a származási ország szerinti bontásban ⁽⁴⁾.
- d) a kockázati csoport szempontjából fontos tárolási létesítmények ismertetése, ideértve a határokon átnyúló hozzáférést is:
  - i. tárolókapacitás (teljes és üzemi gázmennyiség) a fűtési szezonban jellemző kereslethez viszonyítva;
  - ii. maximális napi kivételi kapacitás a különböző feltöltési szinteken (lehetőleg teljes kapacitáson és szezonvégi szinteken);
- e) a hazai termelés kockázati csoportban betöltött szerepének ismertetése:
  - i. a termelés mennyisége a végső éves gázfogyasztás viszonylatában;
  - ii. maximális napi termelési kapacitás;
- f) a gáz villamosenergia-termelésben betöltött szerepének ismertetése (pl. fontosság, megújuló energiaforrások tartalékként betöltött szerep), ideértve a gáztüzelésű termelési kapacitást (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában) és a kapcsolt energiatermelést (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában).

2. Infrastrukturális előírások (5. cikk)

Ismertesse az $N - 1$ képlet(ek) regionális szintű kiszámítását a kockázati csoport tekintetében, amennyiben a kockázati csoport hatáskörrel rendelkező hatóságaival ilyen megállapodás született, továbbá a kétirányú szállítást lehetővé tevő meglévő kapacitásokat, a következők szerint:

- a) $N - 1$ képlet
  - i. a kockázati csoport tekintetében a közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb elemének megnevezése;
  - ii. az $N - 1$ képlet kiszámítása regionális szinten;

⁽¹⁾ Amennyiben ezzel a feladattal valamely hatáskörrel rendelkező hatóság mást bízott meg, tüntesse fel az e kockázatértékelés elkészítéséért felelős hatóság nevében eljáró szerv/szervek nevét.

⁽²⁾ Az első értékeléshez az előző két év adatait kell használni. A frissítésekhez az előző négy év adatait kell használni.

⁽³⁾ Ideértve az ipari felhasználókat, a villamosenergia-termelést, a távhőszolgáltatást, a háztartási felhasználókat, a szolgáltatási szektor és egyéb fogyasztásait (kérjük tüntesse fel, hogy itt milyen típusú felhasználókat vesz figyelembe). Adja meg a védett felhasználók általi fogyasztás mennyiségét is.

⁽⁴⁾ Írja le az alkalmazott módszereket.

- iii. az $N - 1$ képlet összes elemét illetően a használt értékek ismertetése, ideértve a kiszámításhoz használt köztes értékeket is (pl. az EP_m esetében tüntesse fel az e paraméter tekintetében figyelembe vett összes betáplálási pont kapacitását);
  - iv. az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek és feltételezések ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni);
- b) kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás
- i. adja meg a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitással ellátott rendszerösszekötő pontokat és a kétirányú áramlások maximális kapacitását;
  - ii. jelölje meg az ellenirányú áramlást lehetővé tevő kapacitás használatának feltételeit (pl. megszakítható kapacitás);
  - iii. jelölje meg azokat a rendszerösszekötő pontokat, amelyek tekintetében az 5. cikk (4) bekezdésének értelmében mentességet adtak, továbbá a mentesség időtartamát és a mentesség okait.

3. A kockázatok azonosítása

Ismertesse azt a főbb transznacionális kockázatot, amelyet illetően a kockázati csoportot létrehozták, és azokat a kockázati tényezőket, amelyek különböző helyzetekben kiválthatják e kockázat bekövetkeztét, valamint a kockázat előfordulásának valószínűségét és következményeit.

Azon kockázati tényezők nem kimerítő listája, amelyeket csak akkor kell szerepeltetni az értékelésben, ha az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóság szerint aktualitásuk van:

a) politikai kockázatok

- harmadik országokból érkező gázellátás zavarai különböző okokból,
- politikai feszültség (a származási országban vagy tranzitországban),
- háború/polgárháború (a származási országban vagy tranzitországban),
- terrorizmus;

b) műszaki kockázatok

- robbanás/tűz,
- tűz (egy adott létesítményen belül),
- szivárgás,
- nem megfelelő karbantartás,
- berendezés meghibásodása (nem indul el, üzem alatt meghibásodik stb.),
- villamos energia (vagy más energiaforrás) hiánya,
- IKT-meghibásodás (hardver vagy szoftver meghibásodása, internettel, SCADA-rendszerrel kapcsolatos problémák stb.),
- informatikai támadás,
- talajkiemelés (kotrás, cölöpözés), földmunka stb. hatása;

c) kereskedelmi/piaci/pénzügyi kockázatok

- harmadik országbeli földgázszállítókkal kötött megállapodások,
- kereskedelmi vita,
- a gázellátás biztonsága szempontjából fontos infrastruktúra harmadik országbeli szereplők általi irányítása, ami többek között alulfinanszírozottsággal, a diverzifikálás megnehezítésével és az uniós jog be nem tartásával járhat,
- áringadozás,
- alulfinanszírozottság,

- hirtelen, váratlan csúcsterhelés,
  - egyéb olyan kockázatok, amelyek strukturális alulteljesítést okozhatnak;
- d) társadalmi kockázatok
- sztrájk (különböző kapcsolódó szektorokban, például a gázágazatban, kikötőkben, a közlekedésben stb.),
  - szabotázs,
  - rongálás,
  - lopás;
- e) természeti kockázatok
- földrengés,
  - földcsuszamlás,
  - árvíz (heves esőzés, folyó),
  - vihar (tenger),
  - lavina,
  - szélsőséges időjárási körülmények,
  - tűz (a létesítményen kívül, például a közeli erdőkben, gyepterületen stb.).

Elemzés

- a) ismertesse a kockázati csoport tekintetében fennálló főbb transznacionális kockázatokat és az esetleges egyéb vonatkozó kockázati tényezőket, ideértve előfordulásuk valószínűségét és hatásait, valamint adott esetben a kockázatok tagállamok közötti kölcsönhatásait és összefüggéseit;
- b) ismertesse az annak meghatározásához használt kritériumokat, hogy a rendszer magas/elfogadhatatlan kockázatoknak van-e kitéve;
- c) sorolja fel a vonatkozó kockázati forgatókönyveket a kockázati forrásoknak megfelelően, és ismertesse, hogyan választották ki őket;
- d) tüntesse fel, hogy milyen mértékben vették figyelembe az ENTSOG által elkészített forgatókönyveket.

4. Kockázatelemzés és kockázatértékelés

Elemezze a 3. pontban megnevezett vonatkozó kockázati forgatókönyveket. A kockázati forgatókönyvek szimulációjánál vegye figyelembe a gázellátás biztonságával kapcsolatos meglévő intézkedéseket, például adott esetben a II. melléklet 2. pontjában meghatározott $N - 1$ képlet alkalmazásával kiszámított infrastrukturális előírásokat és a gázellátási előírásokat. Az egyes kockázati forgatókönyvek tekintetében:

- a) részletesen ismertesse a kockázati forgatókönyvet, ideértve az összes feltételezést és adott esetben a kiszámításukhoz használt módszereket;
- b) részletesen ismertesse az elvégzett szimulációk eredményeit, ideértve a hatások számszerűsítését is (pl. nem szállított gázmennyiségek, társadalmi-gazdasági hatások, a távhőszolgáltatásra gyakorolt hatások, a villamosenergia-termelésre gyakorolt hatások).

5. Következtetések

Ismertesse a közös kockázatértékelés fő eredményeit, ideértve a további intézkedést igénylő kockázati forgatókönyvek megnevezését is.

V. MELLÉKLET

Sablon a nemzeti kockázatértékeléshez*Általános információk*

Az e kockázatértékelés elkészítéséért felelős, hatáskörrel rendelkező hatóság neve ⁽¹⁾

1. A rendszer leírása

1.1. Írja le röviden és tömören valamennyi olyan kockázati csoport regionális gázrendszerét ⁽²⁾, amelyben a tagállam részt vesz, és térjen ki az alábbiakra:

- a) fő gázfogyasztási adatok ⁽³⁾: végső éves gázfogyasztás (milliárd köbméter és MWh) és a felhasználók típusa szerinti bontás ⁽⁴⁾, csúcsterhelés (összesen és a felhasználók típusa szerinti bontásban, millió köbméter per napban kifejezve);
- b) az érintett kockázati csoportokra vonatkozó gázrendszer(ek) működésének leírása: fő áramlások (betáplálás/kiadás/tranzit), a betáplálási/kiadási pont infrastruktúrájának kapacitása a kockázati csoportok régiójába/régióiba és régiójából/régióiból, valamint tagállamonként, ideértve a kihasználási arányt, az LNG-létesítményeket (maximális napi kapacitás, kihasználási arány és hozzáférési rendszer) stb.;
- c) a gázbehozatal forrásainak százalékos aránya a származási ország szerinti, lehetőség szerinti bontásban ⁽⁵⁾;
- d) a kockázati csoport szempontjából fontos tárolási létesítmények szerepének ismertetése, ideértve a határokon átnyúló hozzáférést is:
  - i. tárolókapacitás (teljes és üzemi gázmennyiség) a fűtési szezonban jellemző kereslethez viszonyítva;
  - ii. maximális napi kivételi kapacitás a különböző feltöltési szinteken (lehetőleg teljes kapacitáson és szezonvégi szinteken);
- e) a hazai termelés kockázati csoport(ok)ban betöltött szerepének ismertetése:
  - i. a termelés mennyisége a végső éves gázfogyasztás viszonylatában;
  - ii. maximális napi termelési kapacitás és annak ismertetése, hogy ez miként fedezheti a maximális napi fogyasztást;
- f) írja le a gáz villamosenergia-termelésben betöltött szerepét (pl. fontosság, megújuló energiaforrások tartalékként betöltött szerep), ideértve a gáztüzelésű termelési kapacitást (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában) és a kapcsolt energiatermelést (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában).

1.2. Röviden írja le a tagállam gázrendszerét, és térjen ki az alábbiakra:

- a) fő gázfogyasztási adatok: végső éves gázfogyasztás (milliárd köbméter) és a felhasználók típusa szerinti bontás, csúcsterhelés (millió köbméter per nap);
- b) a gázrendszer nemzeti szintű működésének ismertetése, ideértve az infrastruktúrákat is (amelyek nem tartoznak az 1.1. b) pont hatálya alá). Adott esetben térjen ki az L-gáz rendszerre;
- c) a gázellátás biztonsága szempontjából kulcsfontosságú infrastruktúrák azonosítása;
- d) a gázbehozatal forrásainak nemzeti szinten származási ország szerinti, lehetőség szerinti bontásban való ismertetése;
- e) a tárolás szerepének ismertetése, beleértve az alábbiakat:
  - i. tárolókapacitás (teljes és üzemi gázmennyiség) a fűtési szezonban fennálló kereslethez viszonyítva;
  - ii. a maximális napi kivételi kapacitás a különböző feltöltési szinteken (lehetőleg teljes kapacitáson és szezonvégi szinteken);

⁽¹⁾ Amennyiben ezzel a feladattal a hatáskörrel rendelkező hatóság mást bízott meg, tüntesse fel az e kockázatértékelés elkészítéséért felelős hatóság nevében eljáró szerv/szervek nevét.

⁽²⁾ Az egyszerűség kedvéért az információkat lehetőleg a kockázati csoportok legmagasabb szintjén adja meg, és szükség szerint vonja össze a részleteket.

⁽³⁾ Az első értékeléshez az előző két év adatait kell használni. A frissítésekhez az előző négy év adatait kell használni.

⁽⁴⁾ Ideértve az ipari felhasználókat, a villamosenergia-termelést, a távhőszolgáltatást, a háztartási felhasználókat, a szolgáltatási szektor és egyebek fogyasztását (tüntesse fel, hogy itt milyen típusú felhasználókat vesz figyelembe). Adja meg a védett felhasználók általi fogyasztás mennyiségét is.

⁽⁵⁾ Írja le az alkalmazott módszereket.

- f) a hazai termelés szerepének ismertetése, beleértve az alábbiakat:
- i. a termelés mennyisége a végső éves gázfogyasztás viszonylatában;
  - ii. a maximális napi termelési kapacitás;
- g) a gáz villamosenergia-termelésben betöltött szerepének ismertetése (pl. fontosság, megújuló energiaforrások tartalékként betöltött szerep), ideértve a gáztüzelésű termelési kapacitást (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában) és a kapcsolt energiatermelést (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában).

2. Infrastrukturális előírások (5. cikk)

Ismertesse, hogy hogyan tartják be az infrastrukturális előírásokat, ideértve az $N - 1$ képletéhez használt fő értékeket és a megfélelítés alternatív lehetőségeit (a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamokkal, keresletoldali intézkedésekkel együtt), továbbá a kétirányú szállítást lehetővé tevő meglévő kapacitásokat, a következők szerint:

a) $N - 1$ képlet

- i. a gázinfrastruktúra legnagyobb elemének megnevezése;
- ii. az $N - 1$ képlet kiszámítása nemzeti szinten;
- iii. az $N - 1$ képlet összes elemét illetően a használt értékek ismertetése, ideértve a számítható használt köztes értékeket is (pl. az EP_m esetében tüntesse fel az e paraméter tekintetében figyelembe vett összes betáplálási pont kapacitását);
- iv. az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni);
- v. az $N - 1$ képlet kiszámításakor kapott eredmények magyarázata a maximális üzemi mennyiség 30 %-os és 100 %-os szintjét figyelembe véve;
- vi. az $N - 1$ képlet hidraulikai modell használatával végzett szimulációja fő eredményeinek magyarázata;
- vii. amennyiben a tagállam úgy dönt, az $N - 1$ képlet kiszámítása keresletoldali intézkedések alkalmazásával:
  - az $N - 1$ képlet kiszámítása a II. melléklet 2. pontjával összhangban,
  - az $N - 1$ képlet összes eleméhez a használt értékek ismertetése, ideértve a számításukhoz használt köztes értékeket is (amennyiben eltérnek a 2.a) pont iii. alpontjában ismertetett adatoktól),
  - az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni),
  - a gázellátási zavarnak és várható hatásának (D_{eff}) ellensúlyozása céljából elfogadott/elfogadandó piaci alapú, keresletoldali intézkedések magyarázata;
- viii. amennyiben ilyen megállapodás született az érintett kockázati csoport(ok) hatáskörrel rendelkező hatóságaival vagy a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamokkal, az $N - 1$ képlet közös kiszámítása:
  - az $N - 1$ képlet kiszámítása a II. melléklet 5. pontjával összhangban,
  - az $N - 1$ képlet összes eleméhez a használt értékek ismertetése, ideértve a számításukhoz használt köztes értékeket is (amennyiben eltérnek a 2.a) pont iii. alpontjában ismertetett adatoktól),
  - az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek és feltételezések ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni),
  - az $N - 1$ képlet teljesítésének biztosítása érdekében elfogadott intézkedések magyarázata;

b) kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás

- i. adja meg a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitással ellátott rendszerösszekötő pontokat és a kétirányú áramlások maximális kapacitását;

- ii. jelölje meg az ellenirányú áramlást lehetővé tévő kapacitás használatának feltételeit (pl. megszakítható kapacitás);
- iii. jelölje meg azokat a rendszerösszekötő pontokat, amelyek tekintetében az 5. cikk (4) bekezdésének értelmében mentességet adtak, továbbá a mentesség időtartamát és a mentesség okait.

3. A kockázatok azonosítása

Ismertesse azokat a kockázati tényezőket, amelyek a tagállamban negatív hatással lehetnek a gázellátás biztonságára, valamint előfordulásuk valószínűségét és következményeit.

Azon kockázati tényezők típusainak nem kimerítő listája, amelyeket csak akkor kell szerepeltetni az értékelésben, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság szerint aktualitásuk van:

a) politikai kockázatok

- harmadik országokból érkező gázellátás zavarai különböző okokból,
- politikai feszültség (a származási országban vagy tranzitországban),
- háború/polgárháború (a származási országban vagy tranzitországban),
- terrorizmus;

b) műszaki kockázatok

- robbanás/tűz,
- tűz (egy adott létesítményen belül),
- szivárgás,
- nem megfelelő karbantartás,
- berendezés meghibásodása (nem indul el, üzem alatt meghibásodik stb.),
- villamos energia (vagy más energiaforrás) hiánya,
- IKT-meghibásodás (hardver vagy szoftver meghibásodása, internettel, SCADA-rendszerrel kapcsolatos problémák stb.),
- informatikai támadás,
- talajkiemelés (kotrás, cölöpözés), földmunka stb. hatása;

c) kereskedelmi/piaci/pénzügyi kockázatok

- harmadik országbeli földgázszállítókkal kötött megállapodások,
- kereskedelmi vita,
- a gázellátás biztonsága szempontjából fontos infrastruktúra harmadik országbeli szereplők általi irányítása, ami többek között alulfinanszírozottsággal, a diverzifikálás megnehezítésével és az uniós jogszabályok be nem tartásával járhat,
- áringadozás,
- alulfinanszírozottság,
- hirtelen, váratlan csúcsterhelés,
- egyéb olyan kockázatok, amelyek strukturális alulteljesítést okozhatnak;

d) társadalmi kockázatok

- sztrájk (különböző kapcsolódó szektorokban, például a gázágazatban, kikötőkben, a közlekedésben stb.);
- szabotázs,
- rongálás,
- ropás;

- e) természeti kockázatok
  - földrengés,
  - földcsuszamlás,
  - árvíz (heves esőzés, folyó),
  - vihar (tenger),
  - lavina,
  - szélsőséges időjárási körülmények,
  - tűz (a létesítményen kívül, például a közeli erdőkben, gyepterületen stb.).

Elemzés

- a) nevezze meg a tagállam szempontjából releváns kockázati tényezőket, ideértve előfordulásuk valószínűségét és hatásait;
- b) ismertesse az annak meghatározásához használt kritériumokat, hogy a rendszer magas/elfogadhatatlan kockázatoknak van-e kitéve;
- c) sorolja fel a vonatkozó kockázati forgatókönyveket a kockázati tényezőknek és előfordulásuk valószínűségének megfelelően, és írja le, hogy hogyan választották ki őket.

4. Kockázatelemzés és kockázatértékelés

Elemmezze a 3. pontban megnevezett vonatkozó kockázati forgatókönyveket. A kockázati forgatókönyvek szimulációjánál vegye figyelembe a gázellátás biztonságával kapcsolatos meglévő intézkedéseket, például a II. melléklet 2. pontjában meghatározott $N - 1$ képlet alkalmazásával kiszámított infrastrukturális előírásokat és a gázellátási előírásokat. Az egyes kockázati forgatókönyvek tekintetében:

- a) részletesen ismertesse a kockázati forgatókönyvet, ideértve az összes feltételezést és adott esetben a kiszámításukhoz használt módszereket;
- b) részletesen ismertesse az elvégzett szimulációk eredményeit, ideértve a hatások számszerűsítését is (pl. nem szállított gázmennyiségek, társadalmi-gazdasági hatások, a távhőszolgáltatásra gyakorolt hatások, a villamosenergia-termelésre gyakorolt hatások).

5. Következtetések

Ismertesse a tagállam részvételével készült közös kockázatértékelés fő eredményeit, ideértve a további intézkedést igénylő kockázati forgatókönyvek megnevezését is.

VI. MELLÉKLET

Sablon a megelőzési cselekvési tervhez

Általános információk

- A kockázati csoportba tartozó tagállamok
- Az e terv elkészítéséért felelős hatáskörrel rendelkező hatóság neve ⁽¹⁾

1. A rendszer leírása

1.1. Írja le röviden és tömören valamennyi olyan kockázati csoport ⁽²⁾ regionális gázrendszerét, amelyben a tagállam részt vesz, és térjen ki az alábbiakra:

- a) fő gázfogyasztási adatok ⁽³⁾: végső éves gázfogyasztás (milliárd köbméter) és a felhasználók típusa szerinti bontás ⁽⁴⁾, csúcsterhelés (összesen és a felhasználók típusa szerinti bontásban, millió köbméter per napban kifejezve);
- b) a gázrendszer működésének leírása a kockázati csoportokban: fő áramlások (betáplálás/kiadás/tranzit), a betáplálási/kiadási pont infrastruktúrájának kapacitása a kockázati csoport régiójába/régióiba és régiójából/régióiból, valamint tagállamonként, ideértve a kihasználási arányt, az LNG-létesítményeket (maximális napi kapacitás, kihasználási arány és hozzáférési rendszer) stb.;
- c) a gázbehozatal forrásainak lehetőség szerint származási ország szerinti bontásban való megadása ⁽⁵⁾;
- d) a régió szempontjából fontos tárolási létesítmények szerepének leírása, ideértve a határokon átnyúló hozzáférést is:
  - i. tárolókapacitás (teljes és üzemi gázmennyiség) a fűtési szezonban jellemző kereslethez viszonyítva;
  - ii. maximális napi kivételi kapacitás a különböző feltöltési szinteken (lehetőleg teljes kapacitáson és szezonvégi szinteken);
- e) a hazai termelés régióban betöltött szerepének leírása:
  - i. a termelés mennyisége a végső éves gázfogyasztás viszonylatában;
  - ii. maximális napi termelési kapacitás;
- f) a gáz villamosenergia-termelésben betöltött szerepének leírása (pl. fontosság, megújuló energiaforrások tartalékként betöltött szerep), ideértve a gáztüzelésű termelési kapacitást (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában) és a kapcsolt energiatermelést (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában);
- g) az energiahatékonysági intézkedések szerepének és azoknak az éves végső gázfogyasztásra gyakorolt hatásának leírása.

1.2. Röviden írja le az egyes tagállamok gázrendszerét, és térjen ki az alábbiakra:

- a) fő gázfogyasztási adatok: végső éves gázfogyasztás (milliárd köbméter) és a felhasználók típusa szerinti bontás, csúcsterhelés (millió köbméter per nap);
- b) a gázrendszer nemzeti szintű működésének leírása, ideértve az infrastruktúrát is (amelyek nem tartoznak az 1.1. b) pont hatálya alá);
- c) a gázellátás biztonsága szempontjából kulcsfontosságú infrastruktúrák azonosítása;

⁽¹⁾ Amennyiben ezzel a feladattal valamely hatáskörrel rendelkező hatóság mást bízott meg, tüntesse fel a terv elkészítéséért felelős hatóság nevében eljáró szerv/szervek nevét.

⁽²⁾ Az egyszerűség kedvéért az információkat lehetőleg a kockázati csoportok legmagasabb szintjén adja meg, és szükség szerint vonja össze a részleteket.

⁽³⁾ Az első tervhez az előző két év adatait kell használni. A frissítésekhez az előző négy év adatait kell használni.

⁽⁴⁾ Ideértve az ipari felhasználókat, a villamosenergia-termelést, a távhőszolgáltatást, a háztartási felhasználókat, a szolgáltatási szektor és egyebek fogyasztását (kérjük tüntesse fel, hogy itt milyen típusú felhasználókat vesz figyelembe).

⁽⁵⁾ Írja le az alkalmazott módszereket.

- d) a gázbehozatal forrásainak ismertetése – lehetőleg nemzeti szinten – a származási ország szerinti bontásban;
- e) a tárolási létesítmények tagállamokban betöltött szerepének leírása, ideértve az alábbiakat:
  - i. tárolókapacitás (teljes és üzemi gázmennyiség) a fűtési szezonban fennálló kereslethez viszonyítva;
  - ii. maximális napi kivételi kapacitás a különböző feltöltési szinteken (lehetőleg teljes kapacitáson és szezonvégi szinteken);
- f) a hazai termelés szerepének leírása, ideértve az alábbiakat:
  - i. a termelés mennyisége a végső éves gázfogyasztás viszonylatában;
  - ii. maximális napi termelési kapacitás;
- g) a gáz villamosenergia-termelésben betöltött szerepének leírása (pl. fontosság, megújuló energiaforrások tartalékként betöltött szerep), ideértve a gáztüzelésű termelési kapacitást (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában) és a kapcsolt energiatermelést (teljes (MWe) és a teljes termelési kapacitás százalékában);
- h) az energiahatékonysági intézkedések szerepének és azoknak az éves végső gázfogyasztásra gyakorolt hatásának leírása.

2. A kockázatértékelés összefoglalása

Röviden ismertesse a 7. cikk szerint elvégzett vonatkozó közös és nemzeti kockázatértékelés eredményeit, ideértve az alábbiakat:

- a) az értékelt forgatókönyvek listája és az egyes forgatókönyveknél alkalmazott feltételezések rövid leírása, továbbá a feltárt kockázatok/hiányosságok;
- b) a kockázatértékelések fő következtetései.

3. Infrastrukturális előírások (5. cikk)

Ismertesse, hogy hogyan tartják be az infrastrukturális előírásokat, ideértve az N-1 képletéhez használt fő értékeket és a megfelelés alternatív lehetőségeit (a szomszédos tagállamokkal, keresletoldali intézkedésekkel együtt), továbbá a kétirányú szállítást lehetővé tevő meglévő kapacitásokat, a következők szerint:

3.1. N – 1 képlet

- i. a régió tekintetében a közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb elemének megnevezése;
- ii. az N – 1 képlet kiszámítása regionális szinten;
- iii. az N – 1 képlet összes elemét illetően a használt értékek ismertetése, ideértve a kiszámításhoz használt köztes értékeket is (pl. az EP_m esetében tüntesse fel az e paraméter tekintetében figyelembe vett összes betáplálási pont kapacitását);
- iv. az N – 1 képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek és feltételezések ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni).

3.2. Nemzeti szint

- a) N – 1 képlet
  - i. a gázinfrastruktúra legnagyobb elemének megnevezése;
  - ii. az N – 1 képlet kiszámítása nemzeti szinten;
  - iii. az N – 1 képlet összes elemét illetően a használt értékek ismertetése, ideértve a kiszámításhoz használt köztes értékeket is (pl. az EP_m esetében tüntesse fel az e paraméter tekintetében figyelembe vett összes betáplálási pont kapacitását);
  - iv. az N – 1 képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni);

- v. amennyiben a tagállam úgy dönt, az $N-1$ képlet kiszámítása keresletoldali intézkedések alkalmazásával:
- az $N - 1$ képlet kiszámítása a II. melléklet 2. pontjával összhangban,
  - az $N - 1$ képlet összes eleméhez a használt értékek ismertetése, ideértve a kiszámításhoz használt köztes értékeket is (amennyiben eltérnek az e melléklet 3.a) pontja iii. alpontjában ismertetett adatoktól),
  - az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. $D_{\max}$) kiszámításánál alkalmazott módszerek ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni),
  - a gázellátási zavarnak és várható hatásának (D_{eff}) ellensúlyozása céljából elfogadott/elfogadandó piaci alapú, keresletoldali intézkedések magyarázata;
- vi. amennyiben ilyen megállapodás született az érintett kockázati csoport(ok) hatáskörrel rendelkező hatóságaival vagy a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamokkal, az $N-1$ képlet közös kiszámítása:
- az $N - 1$ képlet kiszámítása a II. melléklet 5. pontjával összhangban,
  - az $N - 1$ képlet összes eleméhez a használt értékek ismertetése, ideértve a kiszámításhoz használt köztes értékeket is (amennyiben eltérnek az e melléklet 3.a) pontjának iii. alpontjában ismertetett adatoktól),
  - az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. $D_{\max}$) kiszámításánál alkalmazott módszerek és feltételezések ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni),
  - az $N - 1$ képlet teljesítésének biztosítása érdekében elfogadott intézkedések magyarázata;
- b) kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitás
- i. adja meg a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitással ellátott rendszerösszekötő pontokat és a kétirányú áramlások maximális kapacitását;
  - ii. jelölje meg az ellenirányú áramlást lehetővé tevő kapacitás használatának feltételeit (pl. megszakítható kapacitás);
  - iii. jelölje meg azokat a rendszerösszekötő pontokat, amelyek tekintetében az 5. cikk (4) bekezdésének értelmében mentesség adtak, továbbá a mentesség időtartamát és a mentesség okait.
4. **A gázellátási előírásoknak való megfelelés (6. cikk)**
- Ismertesse a gázellátási előírásoknak, a szigorúbb gázellátási előírásoknak vagy a gázellátás biztonsága érdekében bevezetett további kötelezettségeknek való megfelelés érdekében elfogadott intézkedéseket:
- a) a védett felhasználók tekintetében alkalmazott meghatározás, ideértve a hatálya alá tartozó felhasználói kategóriákat és e felhasználók éves gázfogyasztását (kategória, nettó érték és a végső éves nemzeti gázfogyasztás százaléka szerint);
  - b) a gázellátási előírásoknak való megfeleléshez szükséges gázmennyiség a 6. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében leírt forgatókönyvek szerint;
  - c) a gázellátási előírásoknak való megfeleléshez szükséges kapacitás a 6. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében leírt forgatókönyvek szerint;
  - d) a gázellátási előírásoknak való megfelelés érdekében bevezetett intézkedés(ek):
    - i. az intézkedés(ek) leírása;
    - ii. címzettek;
    - iii. amennyiben létezik ilyen, a gázellátási előírásoknak való megfelelés előzetes ellenőrző rendszerének leírása;
    - iv. szankciórendszer, ha van;
    - v. az egyes intézkedések tekintetében az alábbiak leírása:
      - az intézkedés gazdasági hatása, eredményessége és hatékonysága,

- az intézkedés hatása a környezetre,
  - az intézkedés hatása a felhasználókra;
- vi. nem piaci alapú intézkedések alkalmazása esetén (minden egyes intézkedés tekintetében):
- az intézkedés szükségességének indoklása (azaz hogy az ellátás biztonsága miatt nem érhető el kizárólag piaci alapú intézkedésekkel),
  - az intézkedés arányosságának indoklása (azaz hogy miért a nem piaci alapú intézkedés az a legkevésbé korlátozó eszköz, amellyel elérhető a várt hatás),
  - az intézkedés alábbiakra gyakorolt hatásának elemzése:
    - 1. más tagállamok ellátásának biztonsága;
    - 2. nemzeti piac;
    - 3. belső piac;
- vii. a 2017. november 1-én vagy azután bevezetett intézkedések esetében röviden foglalja össze a hatásvizsgálatot vagy adja meg az intézkedés(ek) 9. cikk (4) bekezdése értelmében végrehajtott nyilvános hatásvizsgálatának internetes elérhetőségét;
- e) adott esetben ismertesse a gázellátás biztonsága érdekében bevezetett szigorúbb gázellátási előírásokat vagy további kötelezettségeket:
- i. az intézkedés(ek) leírása;
  - ii. a szokásos értékekre való csökkentésre irányuló mechanizmus a szolidaritás szellemében és a 13. cikknek megfelelően;
  - iii. adott esetben ismertesse a gázellátás biztonsága érdekében bevezetett, 2017. november 1-én vagy azután elfogadott új, szigorúbb gázellátási előírásokat vagy további kötelezettségeket;
  - iv. címzettek;
  - v. érintett gázmennyiségek és kapacitások;
  - vi. tüntesse fel, hogy ez az intézkedés hogyan felel meg a 6. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

5. Megelőző intézkedések

Ismertesse a már bevezetett vagy elfogadandó megelőző intézkedéseket:

- a) Írja le a kockázatértékeléssel összhangban megállapított egyes kockázatokkal kapcsolatban elfogadott megelőző intézkedéseket, ideértve az alábbiak leírását is:
- i. nemzeti vagy regionális vonatkozásuk;
  - ii. gazdasági hatásuk, eredményességük és hatékonyságuk;
  - iii. a felhasználókra gyakorolt hatásuk.

Adott esetben térjen ki az alábbiakra:

- a szomszédos tagállamok közötti összeköttetések javítására irányuló intézkedések,
  - a gázszállítási útvonalak és az ellátási források diverzifikálásra irányuló intézkedések,
  - a gázellátás biztonsága szempontjából kulcsfontosságú infrastruktúrának a harmadik országbeli szervek általi ellenőrzés tekintetében történő védelmét szolgáló intézkedések (ideértve adott esetben az általános vagy ágazatspecifikus beruházás-előszűrési jogszabályokat, bizonyos részvényesek számára biztosított különleges jogokat stb.);
- b) Írja le az olyan egyéb intézkedéseket, amelyeket nem a kockázatértékelés okából fogadtak el, mégis pozitív hatást gyakorolnak a kockázati csoport(ok) érintett tagállama ellátásának biztonságára.

- c) Nem piaci alapú intézkedések alkalmazása esetén (minden egyes intézkedés tekintetében):
- i. az intézkedés szükségességének indokolása (azaz hogy az ellátás biztonsága miatt nem érhető el kizárólag piaci alapú intézkedésekkel);
  - ii. az intézkedés arányosságának indokolása (azaz hogy miért a nem piaci alapú intézkedés az a legkevésbé korlátozó eszköz, amellyel elérhető a várt hatás);
  - iii. az intézkedés alábbiakra gyakorolt hatásának elemzése:
    - az intézkedés szükségességének indokolása (azaz hogy az ellátás biztonsága miatt nem érhető el kizárólag piaci alapú intézkedésekkel),
    - az intézkedés arányosságának indokolása (azaz hogy miért a nem piaci alapú intézkedés az a legkevésbé korlátozó eszköz, amellyel elérhető a várt hatás),
    - az intézkedés alábbiakra gyakorolt hatásának elemzése:
      1. más tagállamok ellátásának biztonsága;
      2. nemzeti piac;
      3. belső piac;
      4. ismertesse, hogy milyen mértékben vettek figyelembe hatékonysággal kapcsolatos intézkedéseket – ideértve a keresletoldali intézkedéseket is – az ellátás biztonságának fokozására;
      5. ismertesse, hogy milyen mértékben vettek figyelembe megújuló energiaforrásokat az ellátás biztonságának fokozására.

6. **Egyéb intézkedések és kötelezettségek (pl. a rendszer biztonságos üzemeltetése)**

Ismertesse a földgázipari vállalkozások és más érintett szervek számára előírt olyan egyéb intézkedéseket és kötelezettségeket, amelyek hatást gyakorolhatnak a gázellátás biztonságára – mint például a rendszer biztonságos üzemeltetésére vonatkozó kötelezettségek –, ideértve azt is, hogy kit érintene ez a kötelezettség, és hogy milyen mennyiségű gázra vonatkozna. Ismertesse, hogy ezeket az intézkedéseket pontosan mikor és hogyan alkalmazzák.

7. **Infrastrukturális projektek**

- a) ismertesse a jövőbeli infrastrukturális projekteket, ideértve az érintett kockázati csoportokban tervezett közös érdekű projekteket is, valamint a kiépítésük becsült ütemtervét, a kapacitásokat és a kockázati csoport gázellátásának biztonságára gyakorolt becsült hatásukat;
- b) tüntesse fel, hogy az infrastrukturális projektek hogyan veszik figyelembe az ENTSOG által a 715/2009/EK rendelet 8. cikke (10) bekezdésének megfelelően elkészített, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervet.

8. **Az ellátás biztonságával összefüggő közszolgáltatási kötelezettségek**

Tüntesse fel és röviden ismertesse az ellátás biztonságával összefüggő meglévő közszolgáltatási kötelezettségeket (a részletes információkat mellékletek formájában kell megadni). Egyértelműen jelölje meg, hogy kinek és hogyan kell megfelelnie ezeknek a kötelezettségeknek. Adott esetben írja le, hogy ezek a közszolgáltatási kötelezettségek hogyan és mikor lépnek életbe.

9. **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

E rendelet 8. cikke (2) bekezdésének megfelelően írja le az e terv és a vészhelyzeti terv kidolgozása érdekében az alábbiakkal folytatott konzultációkhoz használt mechanizmusokat és a konzultációk eredményeit:

- a) földgázipari vállalkozások;
- b) a háztartások érdekeit képviselő érintett szervezetek;
- c) az ipari gázfelhasználók, köztük a villamosenergia-termelők érdekeit képviselő érintett szervezetek;
- d) nemzeti szabályozó hatóság.

10. Regionális dimenzió

Tüntesse fel az ellátás biztonsága tekintetében fontos, e terv előző szakaszaiban azonban még nem említett nemzeti körülményeket és intézkedéseket.

Ismertesse, hogy milyen módon kerültek figyelembevételre a 8. cikk (2) bekezdésében említett konzultációt követő esetleges észrevételek.

11.1. Az $N - 1$ képletnek a kockázati csoport szintjén történő kiszámítása, amennyiben a kockázati csoport hatáskörrel rendelkező hatóságaival ilyen megállapodásra került sor

$N - 1$ képlet

- a) a kockázati csoport tekintetében a közös érdekű gázinfrastruktúra legnagyobb elemének megnevezése;
- b) az $N - 1$ képlet kiszámítása a kockázati csoport szintjén;
- c) az $N - 1$ képlet összes elemét illetően a használt értékek ismertetése, ideértve a kiszámításhoz használt köztes értékeket is (pl. az EP_m esetében tüntesse fel az e paraméter tekintetében figyelembe vett összes betáplálási pont kapacitását);
- d) az $N - 1$ képletben szereplő paraméterek (pl. D_{max}) kiszámításánál alkalmazott módszerek és feltételezések ismertetése, ha vannak ilyenek (a részletes magyarázatot mellékletek formájában kell megadni).

11.2. Az együttműködés céljából kidolgozott mechanizmusok

Írja le az érintett kockázati csoportokban a tagállamok közötti együttműködés céljából használt mechanizmusokat, ideértve a megelőzési cselekvési tervbe és a vészhelyzeti tervbe foglalandó határokon átnyúló intézkedések kidolgozásához használt mechanizmusokat.

Írja le a 13. cikk alkalmazásához szükséges rendelkezések kidolgozása és elfogadása céljából más tagállamokkal folytatott együttműködéshez használt mechanizmusokat.

11.3. Megelőző intézkedések

Ismertesse a kockázati csoportban vagy regionális megállapodások eredményeként már bevezetett vagy elfogadandó megelőző intézkedéseket:

- a) Írja le a kockázateértékeléssel összhangban megállapított egyes kockázatokkal kapcsolatban elfogadott megelőző intézkedéseket, ideértve az alábbiak leírását is:
  - i. a kockázati csoport egyes tagállamaira gyakorolt hatásuk;
  - ii. gazdasági hatásuk, eredményességük és hatékonyságuk;
  - iii. a környezetre gyakorolt hatásuk;
  - iv. a felhasználókra gyakorolt hatásuk.Adott esetben térjen ki az alábbiakra:
  - a szomszédos tagállamok közötti összeköttetések javítására irányuló intézkedések,
  - a gázszállítási útvonalak és az ellátási források diverzifikálásra irányuló intézkedések,
  - a gázellátás biztonsága szempontjából kulcsfontosságú infrastruktúrának a harmadik országbeli szervek általi ellenőrzés tekintetében történő védelmét szolgáló intézkedések (ideértve adott esetben az általános vagy ágazatspecifikus beruházás-előszűrési jogszabályokat, bizonyos részvényesek számára biztosított különleges jogokat stb.);
- b) írja le az olyan egyéb intézkedéseket, amelyeket nem a kockázateértékelés folyamánként fogadtak el, mégis pozitív hatást gyakorolnak a kockázati csoport ellátásának biztonságára.
- c) nem piaci alapú intézkedések alkalmazása esetén (minden egyes intézkedés tekintetében):
  - i. az intézkedés szükségességének indoklása (azaz hogy az ellátás biztonsága miatt nem érhető el kizárólag piaci alapú intézkedésekkel);

- ii. az intézkedés arányosságának indoklása (azaz hogy miért a nem piaci alapú intézkedés az a legkevésbé korlátozó eszköz, amellyel elérhető a várt hatás);
  - iii. az intézkedés alábbiakra gyakorolt hatásának elemzése:
    - az intézkedés szükségességének indoklása (azaz hogy az ellátás biztonsága miatt nem érhető el kizárólag piaci alapú intézkedésekkel),
    - az intézkedés arányosságának indoklása (azaz hogy miért a nem piaci alapú intézkedés az a legkevésbé korlátozó eszköz, amellyel elérhető a várt hatás),
    - az intézkedés alábbiakra gyakorolt hatásának elemzése:
      - 1. más tagállamok ellátásának biztonsága;
      - 2. nemzeti piac;
      - 3. belső piac;
  - d) Ismertesse, hogy milyen mértékben vettek figyelembe hatékonysággal kapcsolatos intézkedéseket – ideértve a keresletoldali intézkedéseket is – az ellátás biztonságának fokozására;
  - e) Ismertesse, hogy milyen mértékben vettek figyelembe megújuló energiaforrásokat az ellátás biztonságának fokozására.
-

VII. MELLÉKLET

Sablon a vészhelyzeti tervhez*Általános információk*

Az e terv elkészítéséért felelős hatáskörrel rendelkező hatóság neve ⁽¹⁾

1. A válság szintek meghatározása

- a) tüntesse fel a válság szintek kihirdetéséért felelős szervet és az ilyen kihirdetések esetében alkalmazandó eljárásokat;
- b) tüntesse fel az annak megállapítása céljából alkalmazott mutatókat vagy paramétereket (amennyiben vannak ilyenek), hogy egy esemény jelentős mértékben ronthat-e az ellátás helyzetén, és hogy ki kell-e hirdetni egy bizonyos válság szintet.

2. Az egyes válság szintek esetén meghozandó intézkedések ⁽²⁾**2.1. Korai előrejelzés**

Írja le az ebben a szakaszban alkalmazandó intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:

- i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
- ii. adott esetben az alkalmazandó eljárás leírása;
- iii. az intézkedés várható hozzájárulása az esemény hatásainak kezeléséhez vagy a megtörténnte előtti felkészüléshez;
- iv. az érintett szereplők közötti információáramlás.

2.2. Riasztási szint

- a) írja le az ebben a szakaszban alkalmazandó intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:
  - i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
  - ii. adott esetben az alkalmazandó eljárás leírása;
  - iii. az intézkedés várható hozzájárulása a helyzet hatásainak kezeléséhez a riasztási szinten;
  - iv. az érintett szereplők közötti információáramlás;
- b) ismertesse, hogy a riasztási szint esetében milyen jelentéstételi kötelezettségei vannak a földgázipari vállalkozásoknak.

2.3. Vészhelyzeti szint

- a) adja meg a gázellátás biztosítása érdekében vészhelyzet esetén a keresleti és kínálati oldalon megteendő előre meghatározott intézkedések listáját, beleértve az ezen intézkedésekben részt vevő felek közötti kereskedelmi megállapodásokat és adott esetben a földgázipari vállalkozásoknak nyújtott ellentételezés mechanizmusait is;
- b) írja le az ebben a szakaszban alkalmazandó piaci alapú intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:
  - i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
  - ii. az alkalmazandó eljárás leírása;

⁽¹⁾ Amennyiben ezzel a feladattal valamely hatáskörrel rendelkező hatóság mást bízott meg, kérjük tüntesse fel a terv elkészítéséért felelős hatóság nevében eljáró szerv/szervek nevét.

⁽²⁾ Tüntesse fel a regionális és nemzeti intézkedéseket is.

- iii. az intézkedés várható hozzájárulása a helyzet mérsékléséhez a vészhelyzeti szinten;
  - iv. az érintett szereplők közötti információáramlás;
- c) Írja le a vészhelyzeti szint tekintetében tervezett vagy végrehajtandó nem piaci alapú intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:
- i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
  - ii. az intézkedés szükségességének értékelése a válság kezelése tekintetében, ideértve a használata mértékét;
  - iii. az intézkedés végrehajtására használt eljárás részletes ismertetése (pl. mi vezethet az intézkedés meghozatalához, ki hozná meg a döntést);
  - iv. az intézkedésnek a piaci alapú intézkedéseket kiegészítő várható hozzájárulása a helyzet mérsékléséhez a vészhelyzeti szinten;
  - v. az intézkedés egyéb hatásainak értékelése;
  - vi. annak indokolása, hogy az intézkedés hogyan felel meg a 11. cikk (6) bekezdésében meghatározott feltételeknek;
  - vii. az érintett szereplők közötti információáramlás;
- d) Ismertesse, hogy a földgázipari vállalkozásoknak milyen jelentéstételi kötelezettségei vannak.

3. **A villamos energiára és távhőszolgáltatásra vonatkozó különleges intézkedések**

a) távhőszolgáltatás

- i. röviden írja le a gázellátási zavar várható hatását a távhőszolgáltatási ágazatban;
- ii. tüntesse fel a gázellátásban beálló zavar távhőszolgáltatásra gyakorolt esetleges hatásának enyhítése érdekében hozandó intézkedéseket és lépéseket. Ennek hiányában tüntesse fel, hogy az egyes intézkedések elfogadása miért nem lenne megfelelő;

b) gáz felhasználásával előállított villamos energia biztosítása

- i. röviden írja le a gázellátási zavar várható hatását a villamosenergia-ágazatban;
- ii. tüntesse fel a gázellátásban beálló zavar villamosenergia-ágazatra gyakorolt esetleges hatásának enyhítése érdekében hozandó intézkedéseket és lépéseket. Ennek hiányában tüntesse fel, hogy az egyes intézkedések elfogadása miért nem lenne megfelelő;
- iii. tüntesse fel a megfelelő koordinációt biztosító mechanizmusokat/meglévő rendelkezéseket, ideértve az információcserét a gáz- és villamosenergia-ágazat fő szereplői és különösen a szállítási rendszer-üzemeltetők és átviteli rendszer-üzemeltetők között a különböző válságszinteken.

4. **Válságkezelő és válságkezelő csoport**

Tüntesse fel a válságkezelőt, és határozza meg a szerepét.

5. **A különböző szereplők szerepe és felelősségi köre**

- a) az egyes válságszintek tekintetében határozza meg az alábbi érintett felek szerepét és felelősségi körét, ideértve a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal és adott esetben a nemzeti szabályozó hatósággal való kapcsolattartást:
- i. földgázipari vállalkozások;
  - ii. ipari felhasználók;
  - iii. érintett villamosenergia-termelők;
- b) az egyes válságszintek tekintetében határozza meg a hatáskörrel rendelkező hatóságok és azon szervek szerepét és felelősségi körét, amelyeket egyes feladatokkal megbíztak.

6. A nem védett felhasználók általi indokolatlan fogyasztással kapcsolatos intézkedések

Ismertesse az annak céljából bevezetett intézkedéseket, hogy vész helyzetben – lehetőség szerint, továbbá a gázrendszer biztonságos és megbízható működésének veszélyeztetése és nem biztonságos helyzet előidézése nélkül – megelőzhető legyen, hogy a nem védett felhasználók fogyasszanak a védett felhasználóknak szánt gázból. Tüntesse fel az intézkedés jellegét (igazgatási, műszaki stb.), a fő érintett szereplőket és az alkalmazandó eljárásokat.

7. Vészhelyzeti tesztek

- a) tüntesse fel a vész helyzetekre adott válaszok valós idejű szimulációjának ütemtervét;
- b) tüntesse fel az érintett szereplőket, az eljárásokat, valamint a konkrét nagy és közepes hatású szimulált forgatókönyveket.

A vészhelyzeti terv naprakésszé tételét illetően: mutassa be röviden a legutóbbi vészhelyzeti terv ismertetése óta elvégzett teszteket és a fontosabb eredményeket. Tüntesse fel, hogy e tesztek nyomán milyen intézkedéseket fogadtak el.

8. Regionális dimenzió

8.1. Az egyes válságszintek esetén meghozandó intézkedések:

8.1.1. Korai előrejelzés:

írja le az ebben a szakaszban alkalmazandó intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:

- i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
- ii. adott esetben az alkalmazandó eljárás leírása;
- iii. az intézkedés várható hozzájárulása az esemény hatásainak kezeléséhez vagy a megtörténé előtti felkészüléshez;
- iv. az érintett szereplők közötti információáramlás.

8.1.2. Riasztási szint

- a) írja le az ebben a szakaszban alkalmazandó intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:
  - i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
  - ii. adott esetben az alkalmazandó eljárás leírása;
  - iii. az intézkedés várható hozzájárulása az esemény hatásainak kezeléséhez vagy a megtörténé előtti felkészüléshez;
  - iv. az érintett szereplők közötti információáramlás;
- b) ismertesse, hogy a riasztási szint esetében milyen jelentéstételi kötelezettségei vannak a földgázipari vállalkozásoknak

8.1.3. Vészhelyzeti szint:

- a) adja meg a gázellátás biztosítása érdekében vész helyzet esetén a keresleti és kínalmi oldalon megteendő előre meghatározott intézkedések listáját, beleértve az ezen intézkedésekben részt vevő felek közötti kereskedelmi megállapodásokat és adott esetben a földgázipari vállalkozásoknak nyújtott ellentételezés mechanizmusait is;
- b) írja le az ebben a szakaszban alkalmazandó piaci alapú intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:
  - i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
  - ii. az alkalmazandó eljárás leírása;
  - iii. az intézkedés várható hozzájárulása a helyzet mérsékléséhez a vészhelyzeti szinten;
  - iv. az érintett szereplők közötti információáramlás;

- c) írja le a vészhelyzeti szint tekintetében tervezett vagy végrehajtandó nem piaci alapú intézkedéseket, és az egyes intézkedések tekintetében tüntesse fel az alábbiakat:
- i. az intézkedés és a fő érintett szereplők rövid leírása;
  - ii. az intézkedés szükségességének értékelése a válság kezelése tekintetében, ideértve a használata mértékét;
  - iii. az intézkedés végrehajtására használt eljárás részletes ismertetése (pl. mi vezethet az intézkedés meghozatalához, ki hozná meg a döntést);
  - iv. az intézkedésnek a piaci alapú intézkedéseket kiegészítő várható hozzájárulása a helyzet mérsékléséhez a vészhelyzeti szinten;
  - v. az intézkedés egyéb hatásainak értékelése;
  - vi. annak indokolása, hogy az intézkedés hogyan felel meg a 11. cikk (6) bekezdésében meghatározott feltételeknek;
  - vii. az érintett szereplők közötti információáramlás;
- d) ismertesse, hogy a földgázipari vállalkozásoknak milyen jelentéstételi kötelezettségei vannak.

8.2. Együtműködési mechanizmusok

- a) írja le az egyes válságszinteken az egyes kockázati csoportokon belüli együtműködésre szolgáló és a megfelelő koordinációt biztosító mechanizmusokat. Írja le az egyes válságszinteken a regionális szintű megfelelő reagálást biztosító döntéshozatali eljárásokat, amennyiben vannak ilyenek és nem tartoznak a 2. pont hatálya alá;
- b) írja le az egyes válságszinteken a kockázati csoportokon kívüli tagállamokkal való együtműködésre szolgáló és a fellépések koordinációját biztosító mechanizmusokat.

8.3. Tagállamok közötti szolidaritás

- a) ismertesse az egymással közvetlen összeköttetésben lévő tagállamok közötti, a 13. cikkben említett szolidaritás elvének alkalmazását biztosító megállapodásokat;
- b) adott esetben ismertesse az egymással harmadik országon keresztül összeköttetésben lévő tagállamok közötti, a 13. cikkben említett szolidaritás elvének alkalmazását biztosító megállapodásokat.

VIII. MELLÉKLET

A nem piaci alapú gázellátás-biztonsági intézkedések listája

A megelőzési cselekvési terv és vészhelyzeti terv kidolgozása során a hatáskörrel rendelkező hatóságnak mérlegelnie kell a tájékoztató és nem kimerítő jelleggel alább felsorolt intézkedések kizárólag vészhelyzet esetén történő alkalmazását:

a) kínálatoldali intézkedések:

- a stratégiai földgázkészletek felhasználása,
- az alternatív tüzelőanyag-készletek kötelező felhasználása (például a 2009/119/EK tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban),
- a gáztól eltérő forrás felhasználásával előállított villamos energia kötelező használata,
- a gáztermelési szintek kötelező emelése,
- a tartalékok kötelező felhasználása;

b) keresletoldali intézkedések:

- a kereslet kötelező csökkentésére irányuló különféle lépések, például:
- kötelező átállítás másik energiahordozóra,
- a megszakítható szerződések kötelező alkalmazása, amennyiben a piaci alapú intézkedések részeként még nem alkalmazzák őket teljeskörűen,
- a folyamatos terhelés kötelező csökkentésének elrendelése.

⁽¹⁾ A Tanács 2009/119/EK irányelve (2009. szeptember 14.) a tagállamok minimális kőolaj- és/vagy kőolajtermék-készletezési kötelezettségéről (HL L 265., 2009.10.9., 9. o.).

IX. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

994/2010/EU rendelet	E rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
6. cikk	5. cikk
8. cikk	6. cikk
9. cikk	7. cikk
4. cikk	8. cikk
5. cikk	9. cikk
10. cikk	10. cikk
10. cikk	11. cikk
11. cikk	12. cikk
—	13. cikk
13. cikk	14. cikk
12. cikk	4. cikk
—	15. cikk
—	16. cikk
14. cikk	17. cikk
—	18. cikk
—	19. cikk
16. cikk	20. cikk
15. cikk	21. cikk
17. cikk	22. cikk
I. melléklet	II. melléklet
7. cikk	III. melléklet
IV. melléklet	I. melléklet
—	IV. melléklet
—	V. melléklet
—	VI. melléklet
—	VII. melléklet
II. melléklet	—
III. melléklet	VIII. melléklet
—	IX. melléklet